

ICEBERG s.r.l.

300238, Berini, nr.178, comuna Saco ul Turcesc, jud.Timi , punct de lucru: 300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
telefon 0356 108680, fax 0356 780139, mobil 0724772341 sau 0723278812, e-mail iceberg5_srl@yahoo.com
Reg. com. J35/181/2002, C.I.F. RO14448064, cod IBAN RO24OTPV191000280255RO01, OTP Bank-Timi oara

pr. nr. **UAG 203/20**

EVOLUȚIA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE MUNICIPIUL ARAD Jud. Arad

Studiu de fundamentare pentru
P.U.G. Municipiul Arad

PROIECT

Prezentul proiect este proprietatea intelectuală a SC ICEBERG SRL, este interzisă publicarea sub orice formă, a informațiilor din acest proiect, și din anexele sale, fără acordul prealabil scris al autorului/autorilor pe specialități.

ICEBERG s.r.l.

300238, Berini, nr.178, comuna Saco ul Turcesc, jud.Timi , punct de lucru: 300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
telefon 0356 108680, fax 0356 780139, mobil 0724772341 sau 0723278812, e-mail iceberg5_srl@yahoo.com
Reg. com. J35/181/2002, C.I.F. RO14448064, cod IBAN RO24OTPV191000280255RO01, OTP Bank-Timi oara

pr. nr. **UAG 203/20**

FOAIE DE GARD

Denumirea proiectului	ACTUALIZARE PLAN URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI ARAD
Beneficiar	PRIMARIA MUNICIPIULUI ARAD 310130, Arad B-dul Revolutiei, nr.75 Jud. Arad
Faza de proiectare	STUDII DE FUNDAMENTARE P.U.G. EVOLUȚIA ACTIVIT ȚILOR ECONOMICE
Proiectant general	s.c. ICEBERG s.r.l. str. Petuniei, nr. 7 300700, Timi oara jud. Timi
Contract nr.	81137/2020
Data	februarie 2022, Rev1

ICEBERG s.r.l.

300238, Berini, nr.178, comuna Saco ul Turcesc, jud.Timi , punct de lucru: 300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
telefon 0356 108680, fax 0356 780139, mobil 0724772341 sau 0723278812, e-mail iceberg5_srl@yahoo.com
Reg. com. J35/181/2002, C.I.F. RO14448064, cod IBAN RO24OTPV191000280255RO01, OTP Bank-Timi oara

pr. nr. **UAG 203/20**

LISTA I SEMN TURILE PROIECTAN ILOR

ef proiect arh. C t lin J. Hanche

Proiectant general

s.c. ICEBERG s.r.l.
300700, Timi oara, str. Petuniei, nr. 7
jud. Timi

) Urbanism arh. C t lin J. Hanche

) Economie arh. Mihai-Ionuț Danciu

Întocmit,
arh. C t lin J. Hanche

Plan Urbanistic General
Municipiul Arad, Județul Arad

Beneficiar: **Primăria Municipiului Arad**

EVOLUȚIA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

Studiu de fundamentare

Data Noiembrie 2021

I. CUPRINS

	pag.
i. Cuprins	5
ii. Figuri și tabele	6
iii. Argument. Obiective	9
iv. Introducere	10
v. Metodologie	11
1. Condiții preliminare	12
a. Context istoric: premise determinante pentru evoluția activităților economice	12
b. Context teritorial: internațional și național	16
c. Context teritorial: județean și local	31
d. Analiza dezvoltării în teritoriu	46
e. Concluzii	49
2. Evoluția populației și potențialul demografic	51
a. Forța de muncă	51
b. Concluzii	52
3. Analiza și diagnoza activităților economice	53
a. Repartiția teritorială	56
b. Structura economică pe sectoare și domenii	57
• Sectorul primar: analiză și diagnoză	58
• Sectorul secundar: analiză și diagnoză	63
• Sectorul terțiar: analiză și diagnoză	68
• Sectorul cuaternar: analiză și diagnoză	78
c. Consultarea mediului economic	83
d. Concluzii, definirea profilului economic al municipiului	90
4. Tendințe privind dezvoltarea activităților economice	91
5. Direcții de dezvoltare	93
6. Concluzii și recomandări	96
vi. Bibliografie	98
vii. Lista societăților comerciale	99
viii. Chestionar societăți comerciale	129

II. FIGURI ȘI TABELE

În text sunt incluse următoarele figuri și tabele:

pag.

Figuri

Figura i.1 Poziția municipiului Arad și localitățile imediat apropiate	9
Figura ii.1 Municipiul Arad - limite ale structurii urbane continue	10
Figura iii.1 Platforma industrială din vestul Municipiului Arad	11
Figura 1.1 Planul Aradului în secolul al XVIII-lea	13
Figura 1.2 Planul Aradului în secolul al XIX-lea	14
Figura 1.3 Planul Aradului în secolul al XIX-lea	15
Figura 1.4. Zona urbană funcțională Arad	27
Figura 1.5. Disparități intra-județene privind densitatea numărului de firme	34
Figura 1.5. Structura activităților și zonificarea Teritoriului	37
Figura 1.6. Distribuția spațială a principalilor angajatori din Municipiul Arad	40
Figura 1.7. Distribuția spațială a proiectelor propuse prin PMUD Arad	43
Figura 1.8. Ilustrare Masterplan Cetatea Aradului	45
Figura 1.9. Încadrarea în zona periurbană	47
Figura 1.10. Variante de delimitare a Zonei Funcționale Urbane	48
Figura 2.1. Evoluția numărului de locuitori din Municipiul Arad	51
Figura 2.2. Evoluția numărului mediu al salariaților din Municipiul Arad	52
Figura 3.1 Evoluția numărului de angajați în Municipiul Arad din 2005 până în 2019	55
Figura 3.2 Evoluția numărului de angajați în localitățile din județ din 2005 până în 2019	55
Figura 3.3 Cifra de afaceri în contextul județului pe localități, 2019	56
Figura 3.4 Profitul societăților comerciale din județul Arad raportat la localități, 2019	56
Figura 3.5 Ponderea secțiunilor de activitate la nivelul județului Arad	57
Figura 3.6 Ponderea secțiunilor de activitate la nivelul Municipiului Arad	57
Figura 3.7 Cifra de afaceri pe secțiuni de activitate în Municipiul Arad, 2019	58
Figura 3.8 Profitul pe secțiuni de activitate în Municipiul Arad, 2019	58
Figura 3.9 Distribuția în teritoriu a activităților din sectorul primar, 2015	59
Figura 3.10 Distribuția în teritoriu a activităților din sectorul primar, 2019	59
Figura 3.11 Distribuția în municipiu a societăților comerciale din sectorul primar, 2019	60
Planul Urbanistic General al municipiului Arad	6
Evoluția Activităților Economice . Studiu de fundamentare	

Figura 3.12	Numărul întreprinderilor din sectorul primar	60
Figura 3.13	Numărul angajaților din sectorul primar	61
Figura 3.14	Cifra de afaceri din sectorul primar	61
Figura 3.15	Profitul din sectorul primar	62
Figura 3.16	Prognoza profit sectorul primar	62
Figura 3.17	Predicții cifră afaceri sectorul primar	63
Figura 3.18	Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar 2019	63
Figura 3.19	Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar 2019	64
Figura 3.20	Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar 2019	64
Figura 3.21	Cifra de afaceri a firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar	65
Figura 3.22	Numărul de angajați al firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar	65
Figura 3.23	Profitul firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar	66
Figura 3.24	Cifra de afaceri a firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar	66
Figura 3.25	Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar, 2019	68
Figura 3.26	Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar, 2019	68
Figura 3.27	Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar, 2019	69
Figura 3.28	Cifra de afaceri a firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar	69
Figura 3.29	Numărul de angajați ai firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar	70
Figura 3.30	Profitul firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar	70
Figura 3.31	Previziuni asupra profitului firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar	71
Figura 3.32	Prognoze asupra cifrei de afaceri a firmelor din sectorul terțiar	71
Figura 3.33	Rețeaua de servicii și comerț	72
Figura 3.34	Rețeaua de servicii din zona centrală	73
Figura 3.35	Rețeaua de servicii din Aradul Nou	74
Figura 3.36	Rețeaua de servicii din Micălaca - 300	75
Figura 3.37	Rețeaua de servicii din zona UTA - Aurel Vlaicu	76
Figura 3.38	Rețeaua de servicii din zona Gării Arad și a cartierului Grădiște	77
Figura 3.39	Prognoze ale profitului firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului cuaternar	79
Figura 3.40	Previziuni asupra cifrei de afaceri al firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului cuaternar	79
Figura 3.41	Cifra totală de afaceri în ZUF, 2019	80
Figura 3.42	Evoluția cifrei totale de afaceri în ZUF	80
Figura 3.43	Prognoze asupra cifrei totale de afaceri în ZUF Arad	81
Figura 3.44	Situația numărului de salariați în ZUF Arad	81
Figura 3.45	Prognoze asupra numărului de salariați în ZUF Arad	82
Figura 3.46	Distribuția profitului în ZUF Arad	82
Figura 3.47	Prognoze asupra evoluției profitului în ZUF	83
Figura 3.49.	Tipul de activitate economică desfășurată de întreprinderi	84
Figura 3.50.	Mărimea întreprinderii în funcție de numărul de angajați	84
Figura 3.51.	Zona în care se desfășoară activitatea	85
Figura 3.52.	Proveniența resurselor umane	85

Figura 3.53. Intențiile pentru următorii 10 ani	86
Figura 3.54. Cooperarea cu autoritățile publice locale în perspectiva asigurării condițiilor necesare pentru desfășurarea activității	86
Figura 3.55. Factori limitativi în desfășurarea activității	87
Figura 3.56. Așteptări ale întreprinzătorilor de la administrația locală	88

Tabele

Tabelul 3.1 Cifra totală de afaceri a localităților cu o densitate mare de societăți comerciale din Județul Arad (municipiul Arad și localitățile adiacente)	53
Tabelul 3.2 Numărul de angajați ai localităților cu o densitate mare de societăți comerciale din Județul Arad (municipiul Arad și localitățile adiacente)	54
Tabelul 3.3 Numărul de angajați ai localităților de plecare a navetiștilor	54

IV. INTRODUCERE

Tratarea aspectelor economice care influențează dezvoltarea municipiului Arad are în vedere faptul că localitatea, în calitatea sa de reședință de județ, își propune să fie o importantă metropolă regională ce impresionează prin centrul istoric reabilitat, dominat de Cetatea Aradului transformată într-un pol cultural, turistic și de agrement de amploare, o comunitate puternică cu impact major în regiune prin dinamismul și diversitatea economică, un oraș inteligent și inovator, precum și un exemplu de management urban eficient, în conformitate cu Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană având orizont 2030. Pentru aceasta, administrația publică locală urmărește principiul de bază pentru dezvoltarea pe termen mediu și lung ca fiind reconectarea orașului la nivel fizico-spațial, social și funcțional, prin recuperarea unor resurse importante cu rol de centralitate (faleza Mureșului, revitalizarea zonei centrale, cetatea Aradului), integrarea/ corelarea intervențiilor generând efecte sinergice cu ecou în ceea ce privește creșterea calității vieții nu numai local, ci și la nivelul întregului Municipiu. Astfel, investițiile până în 2030 vizează întărirea zonelor competitive, puternice ale Municipiului (de exemplu centrul istoric, malurile Mureșului, parcurile industriale), iar pe de altă parte vor viza echilibrarea dezvoltării și reducerea decalajelor prin sprijin integrat pentru cartierele și comunitățile dezavantajate.

Figura ii.1 Municipiul Arad - limite ale structurii urbane continue

Sursă: autorii, maps.google.com

v. METODOLOGIE

Pentru alcătuirea studiului de față sunt utilizate documentații puse la dispoziție de Primăria Municipiului Arad, prin Proiectantul general, dar și documente de uz general, consultate de autor. Sunt utilizate surse bibliografice identificate online și bibliografia în domeniu pentru alcătuirea unor astfel de studii de specialitate.

Au fost consultate planurile de amenajare a teritoriului național și a celui județean, precum și documentațiile programatice cu influență la nivel regional și local. Între documentele consultate se află și Planul Urbanistic General în vigoare (inclusiv propunerea de actualizate) și strategia integrată de dezvoltare urbană locală elaborată pentru localitate, precum și lista societăților comerciale din evidența Oficiului Registrului Comerțului Arad, împreună cu datele statistice generale ale localității și surse puse la dispoziție în mod liber de către Institutul Național de Statistică prin baza de date online.

Documentația este întocmită prin respectarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și modificările ulterioare, respectiv normele metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, 2016.

Figura iii.1 Platforma industrială din vestul Municipiului Arad
Sursă: maps.google.com

1. CONDIȚII PRELIMINARE

a. Context istoric - premise determinante pentru evoluția activităților economice

Evoluția spațială a municipiului Arad

Analiza istoricului unei localități este esențială pentru a putea oferi o perspectivă obiectivă asupra bazelor care au stat la dezvoltarea localității, precum și pentru a înțelege potențialul acesteia. Prima atestare documentară referitoare la zona Aradului apare în 1028, în contextul conflictelor populației locale și a regatului feudal maghiar. Numele localității este întâlnit prima dată într-un document din anii 1078-1021.

Sub ocupația otomană, 1551-1687, Aradul primește rolul de nod comercial, iar sub ocupație habsburgică orașul devine un important centru agrar, meșteșugăresc și negustoresc. Această dezvoltare economică a fost susținută de faptul că orașul se afla sub administrația erariului fiind centrul domeniului cameral, în 1740 primește numele de oraș cameral privilegiat. Înainte de revoluția din 1848, Aradul era considerat unul dintre cele mai renumite centre manufacturiere ale Imperiului Habsburgic. În secolele XVIII-XIX în Arad își desfășurau activitatea 32 de bresle, bresle de la care s-au păstrat documente, sigillii, steaguri. Ele au constituit și principala bază de dezvoltare a industriei din Arad. În secolul XIX industriei mici, reprezentată de bresle, îi este alăturată și industria mare. Sunt înființate multiple fabrici (de mobilă, de drojdie, de mașini, de vagoane). În 1908 este înființată prima întreprindere de autobuze de pe teritoriul actual al României. În 1918 se mută la Arad sediul Consiliului Național Român Central, iar între 2 noiembrie-1 decembrie 1918 Arad este sediul primei guvernări românești a Transilvaniei.

În perioada interbelică orașul înglobează ca suburbii localitățile Micălaca, Grădiște, Poltura și Bujac iar numărul întreprinderilor mari crește de la 38 la 142. Acest trend ascendent al numărului de companii și dezvoltarea economică se întinde pe o lungă perioadă de timp, Aradul ajungând pe al patrulea loc la nivel național. După cel de-al doilea Război Mondial dezvoltarea industrială a continuat, dezvoltându-se platformele industriale. S-a observat o încetinire a procesului în urma integrării orașului în regiunea Banat, resursele fiind orientate către capitala regiunii și anume Timișoara. În prezent, Municipiul Arad este un important pol de atracție pentru investitori și un centru universitar în zona de vest.

Din punct de vedere al relației între determinanții de mediu (natural și construit) și evoluția activităților economice, municipiul Arad este relevant începând din 1702, odată cu declararea municipiului ca oraș cameral. Conform Studiului istoric zonal aferent PUZCP Zona Monumente Protejate Arad (2013), Aradul crește în importanță odată cu rolul de ținere sub observație a Timișorii ocupată de turci și a asigurării siguranței navigației pe Mureș, totodată fiind așezat la singura poartă mai largă de intrare spre teritoriul Ardealului. Rangul de oraș cameral îi conferă o serie de drepturi economice cât și colonizarea sârbilor și a germanilor, ce se interpun între populația autohtonă română și maghiară. Acestea impulsionează viața Aradului a cărei prosperitate se resimte imediat în dezvoltarea sa urbanistică. Orașul a fost înzestrat cu dreptul de a organiza târguri mari, ținute regulat ce câte trei ori pe an, începând din 1702. Târgurile de la Arad făceau parte din seria târgurilor din ținuturile arădene, fiind cele mai importante prin bogăția și varietatea ofertei. La Arad târgurile se țineau în lunile: martie, iulie, noiembrie. Cu toate că poziția Aradului era oarecum la periferia comitatului, aria de răspândire a produselor comercializate în piețele orașului era mare, datorită comercianților ambulanți greci, macedo-români și sârbi.

Figura 1.1 Planul Aradului în secolul al XVIII-lea

Sursă: prima ridicare topografică militară, 1769-1773, www.mapire.eu

În 1752, orașul era împărțit în următoarele 5 zone: A și B - Cetatea și Retirada; C- Die Taitzen stadt (Cartierul Sârbesc); D- Die Deutche stadt (Cartierul German), inclusiv Aradul Nou; E- Wallachay (Părțile Românești). Extensia Aradului la sud de Mureș, respectiv constituirea suburbiei Aradul Nou, prezintă o situație aparte. Pentru a atrage coloniști germani (șvabii) autoritatea locală construiește 42 de case noi ca în 1766 numărul de case să crească cu încă 82 de numere, case ce au fost populate de șvabi. Așezarea sistematizată Aradul Nou desfășurată în stânga și dreapta actualei străzi Calea Timișorii, ce face legătura între Arad și Timișoara. În 1776 împărăteasa Maria Tereza ia decizia de a muta Aradul în zona Zimandului în vederea unei mai bune protecții a Cetății, demers anulat de moartea acesteia. Rezultatul imobiliar al anulării acestei decizii este construcția multiplelor edificii în zona glacisului, acestea fiind scutite de taxe și impozite pentru o perioadă de timp. Consecutiv acestor înlesniri, efervescența resimțită în domeniul construcțiilor la sfârșit de secol XVIII început de secol XIX,

determină conducerea Aradului să anunțe necesitatea elaborării unui plan de sistematizare pentru a împiedica o dezvoltare haotică a orașului.

Așezarea geografică a Aradului, la intersecția drumurilor comerciale și apropierea de graniță, a favorizat dezvoltarea economică a orașului. Aradul este încă din această perioadă un centru industrial și comercial cu o bogată tradiție. Breslele apărute în secolele XVII – XVIII au constituit baza de dezvoltare a industriei arădene. Prin renumele produselor sale, Aradul a fost considerat unul dintre cele mai importante centre manufacturiere ale imperiului habsburgic.

Figura 1.2 Planul Aradului în secolul al XIX-lea
Sursă: a doua ridicare militară topografică, www.mapire.eu

În anul 1834 Aradul este ridicat la rang de oraș liber regesc, prerogativele acordate constituind un imbold pentru dezvoltarea economică a urbei. Aradu l- oraș regal este luat în considerare ca pol de dezvoltare pentru localitățile din jur, influența sa zonală căpătând proporții. Aradul Nou încearcă a fi dirijat prin intenții de dezvoltare înspre Pârneava cu ax direct prin str. Andrei Șaguna la actuala Piață a Gării. Studiul istoric zonal aferent PUZCP Zona Monumente Protejate Arad (2013) arată faptul că construirea și darea în folosință în anul 1858 a gării deschide perspectiva deplasării șantierelor de construcție din partea de sud a orașului spre nord la construcția amintită adăugându-se multe altele ce marcau începutul unei revigorări în domeniu care cunoscuse o stagnare anterioară. Determinanții de mediu și cei politici au creat premisele unei dezvoltări socio-economice consistente. Astfel, inundațiile și bombardarea orașului în timpul luptelor din 1848-1849 au creat în oraș numeroase spații noi la care se adaugă spațiile în urma demolării unor edificii cu parter și parter cu un etaj dând posibilitatea construirii unor edificii ce vor schimba aspectul orașului pe parcursul celei de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul celui următor. Așadar, Aradul primei jumătăți a secolului al XIX-lea este un important centru comercial urban, meșteșugăresc și cultural. Planul de la 1866 al Aradului, prezentat mai sus, prezintă: Cetatea Nouă terminată, modificarea cursului Mureșului încheiată, cartierul Pârneava ridicat, Aradul Nou dezvoltat în axa actuală înspre Piața Avram Iancu și înspre Timișoara, dezvoltarea Sânnicolaului Mic, precum și dispariția tuturor brațelor Mureșului, cu excepția Mureșului Mort.

Ridicarea topografică de la 1884, prezentată mai jos, ilustrează densitatea construirii în zona centrală a Aradului, de la str. Andrei Șaguna până la Bd. Revoluției și de la Podgoria până la Mureș, în sud. După notațiile funcțiunilor majore, ies în evidență bisericile și cimitirele, iar în domeniul comunicațiilor se evidențiază importanța și continuitatea nodului de circulație Piața Podgoria. Legătura cu cartierul Grădiște este puternic dezvoltată. Traseele căii ferate reprezentate confirmă relațiile importante pe care orașul le avea într-un teritoriu amplu, cu localitățile aflate pe toate axele punctelor cardinale. Din punct de vedere economic, la 1895 este construită o fabrică de hârtie pe malul Mureșului, în partea dreaptă. Tot în a doua jumătate a secolului al XIX-lea în zona Pavel Chinezu, colț cu Cozia, atelierele de mobilă Reinhardt se întind devenind fabrică iar pe actuala stradă Vârful cu Dor se construiește prima fabrică de sicrie metalice.

Figura 1.3 Planul Aradului în secolul al XIX-lea
Sursă: a treia ridicare militară topografică, www.mapire.eu

Conform Studiului istoric zonal aferent PUZCP Zona Monumente Protejate Arad (2013), secolul al XIX-lea a însemnat dezvoltarea structurii urbane cristalizată în secolul al XVIII-lea. Acest lucru se petrece în primul rând în ceea ce privește întinderea Aradului, dar și pentru intervenții arhitecturale ce au conferit reprezentarea orașului la o scară urbană. După 1870, ca și în restul Europei, Aradul a adoptat programele arhitecturale și ale echipărilor teritoriale specifice urbanizării de la acea vreme: dezvoltarea căilor de comunicație terestre, inclusiv a transportului pe cale ferată, dezvoltarea infrastructurii: canalizări, apă curentă, energie electrică, dezvoltarea spațiilor destinate sportului, agrementului și petrecerii timpului liber, realizarea de noi edificii parte din dotarea urbei, de reprezentare, dar și educaționale și de sănătate, aplicarea stilurilor arhitecturale contemporane: eclectismul și secesionul, organizarea sistemului de apărare împotriva calamităților naturale, dar și a conflictelor armate. Apar, în timp, rețelele de accesibilitate și de asigurare a confortului minim urban (apă, canalizare).

În ultima parte a secolului XIX pe lângă mica industrie își face apariția și marea industrie. Amintim aici moara cu aburi, fabrica de spirt și drojdie și fabrica textilă a fraților Neuman, fabrica de

mașini Hendel, fabrica de mobilă Lengyel care prin calitatea produselor sale va ajunge renumită în Europa, fabrica de vagoane condusă de Johann Weitzer. La începutul secolului XX orașul Arad putea fi considerat printre cele mai dezvoltate orașe din Transilvania.

În perioada interbelică marea industrie continuă să fie reprezentată de uzinele Astra, constituite în 1920, unde se vor construi vagoane de cale ferată și de tramvai, automotoare, camioane și chiar avioane, de fabricile de textile, ITA, FITA, TEBA, de moara Neuman, de fabrica de mobilă „Lengyel”. Apar noi activități industriale, cum ar fi Fabrica de zahăr (1926), „Polyrom” (lacuri și vopsele, 1930), Uzina Tehnică Arad (becuri electrice 1935), „Iron” (aparate radio și electrotehnice). În 1937 existau 110 unități industriale în comparație cu 59 câte existau în 1919. Activitatea economică s-a amplificat, plasând Aradul cu cele 4001 de companii pe a patra poziție din țară.

După război dezvoltarea Aradului a fost puternic redusă, poziția din perioada interbelică nemaifiind niciodată atinsă. Au apărut noi activități industriale, unele unice în România, cum ar fi Arădeanca (producătoare de păpuși, 1959) și Victoria (producătoare de ceasuri 1962). După 1989, dezvoltarea economiei de piață a presupus restructurarea industrială, privatizarea societăților cu capital de stat și atragerea investițiilor străine. Acest proces a fost dureros și de lungă durată, în urma căruia au dat faliment întreprinderi cu o bogată tradiție (UTA – textile, ARIS – mașini unelte). Deși privatizate, vechile unități din industria alimentară arădeană se află într-un puternic declin (prelucrarea cărnii și a laptelui, producerea zahărului).

În ciuda acestor eșecuri, datorită deschiderii și implicării active a administrației publice locale și a Camerei de Comerț în politica de dezvoltare economică locală și a orientării acesteia spre atragerea investițiilor străine, municipiul Arad, cunoaște după 1989 o dezvoltare susținută, mult peste cea națională. Au contribuit la acest succes, pe lângă o serie de privatizări reușite (de exemplu Astra Vagoane, achiziționată de Trinity Industries Inc., SUA, Arbema achiziționată de Brau Union AG, Austria) investițiile în noi unități industriale realizate prin atragerea investitorilor străini și români.

b. Context teritorial: internațional și național

În ultimii 60 de ani, populația urbană a crescut de aproape 4 ori. Conform Organizației Națiunilor Unite, 55% (4.2 miliarde) din populația lumii trăia în zonele urbane în anul 2018. **Referința globală pentru noua abordare a guvernării orașelor** o reprezintă **Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă**, adoptată de statele lumii în 2015. Documentul include un set de 17 obiective de dezvoltare durabilă globale. Agenda 2030 subliniază că orașele au un rol major în dezvoltarea viitoare a lumii, astfel că cel puțin 65% din obiectivele agendei pot fi atinse doar la nivel de zone urbane.

Mai mult, prin **Obiectivul strategic de dezvoltare 11: Orașe și comunități durabile**, sunt trasate direcții de investiții majore pentru orașele viitorului pe care acestea să le atingă până în anul 2030. Dintre acestea:

- **Urbanizarea incluzivă și durabilă** și îmbunătățirea capacității de planificare și guvernare participativă, integrată și durabilă a orașelor,
- Susținerea **legăturilor economice, sociale și de mediu pozitive între zonele urbane, periurbane și rurale** prin întărirea planificării dezvoltării naționale și regionale
- Acces la **sisteme de transport sigure**, accesibile și durabile pentru toți,
- Protejarea **patrimoniului cultural și natural** al lumii,
- Reducerea impactului negativ pe cap de locuitor al **mediului înconjurător**, prin acordarea unei atenții speciale calității aerului și gestionării deșeurilor.

Obiectivele Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă se regăsesc și în Strategia europeană pentru perioada 2019 - 2024 care și-a stabilit un număr de 6 priorități enumerate în cele ce urmează:

1. Pactul pentru o Europă Verde

Efortul pentru a deveni primul continent neutru din punct de vedere climatic, reprezintă prioritatea principală în următorul interval de timp. Schimbările climatice și poluarea mediului reprezintă o amenințare pentru a cărei depășire Europa are nevoie de o nouă strategie de creștere care să transforme Uniunea într-o economie modernă, eficientă din punct de vedere al resurselor și concurențială unde:

- nu mai există emisii nete de gaze cu efect de seră până în 2050
- creșterea economică este decuplată de utilizarea intensivă a resurselor
- nicio persoană și nici un teritoriu nu sunt lăsate în urmă

Pactul pentru o Europă verde reprezintă foaia de parcurs pentru a face economia UE durabilă. Acest lucru se va întâmpla transformând provocările climatice și de mediu în oportunități în toate domeniile și făcând tranziția justă și incluzivă pentru toți. **Pactul pentru o Europă verde** se bazează pe un plan de acțiune pentru stimularea utilizării eficiente a resurselor, prin trecerea la o economie circulară curată concomitent cu restabilirea biodiversității și reducerea poluării. Acest plan prezintă investițiile necesare și instrumentele de finanțare disponibile și explică modul de asigurare a unei tranziții juste și inclusive. **UE își propune să fie neutră din punct de vedere climatic în 2050.** Pentru a realiza acest obiectiv, a fost propusă o lege europeană a climei care să transforme angajamentul politic într-o obligație legală și un declanșator al investițiilor.

Atingerea acestei ținte va necesita acțiune din partea tuturor sectoarelor economice, incluzând:

- investiții în tehnologii ecologice
- sprijinirea industriei pentru a inova
- **realizarea unor forme de transport privat și public mai curate, mai ieftine și mai sănătoase**
- **decarbonizarea sectorului energetic**
- **construirea/reabilitarea clădirilor în scopul creșterii eficienței din punct de vedere energetic**
- colaborarea cu partenerii internaționali pentru îmbunătățirea standardelor globale de mediu

De asemenea, Uniunea Europeană va oferi sprijin financiar și asistență tehnică pentru a ajuta persoanele, întreprinderile și regiunile care sunt cele mai afectate de tranziție către economia ecologică. Aceasta se va realiza prin mecanismul de tranziție justă și va ajuta la mobilizarea a cel puțin 100 de miliarde de euro în perioada 2021-2027 în regiunile cele mai afectate.

2. O Europă pregătită pentru era digitală - Acomodarea oamenilor cu o nouă generație de tehnologii

Strategiile UE pentru inteligență artificială (AI) și date vizează încurajarea întreprinderilor să lucreze și să dezvolte aceste noi tehnologii, asigurându-se, în același timp, încrederea cetățenilor. Soluțiile digitale sunt esențiale pentru combaterea schimbărilor climatice și pentru realizarea tranziției ecologice.

3. O economie care funcționează pentru oameni - Lucrând pentru echitate și prosperitate socială

Persoanele fizice și întreprinderile din UE pot prospera doar dacă economia funcționează pentru ei, permițând economiilor naționale să crească și să reducă sărăcia și inegalitatea. Pentru aceasta, **este esențial să fie consolidate întreprinderile mici și mijlocii**, coloana vertebrală a economiei UE. De asemenea, este esențială finalizarea Uniunii Piețelor de Capital și aprofundarea Uniunii Economice și Monetare.

4. O Europă mai puternică în contextul mondial

Uniunea Europeană va depune eforturi pentru întărirea și consolidarea stilului său de conducere globală responsabilă. O agendă puternică, deschisă și de comerț echitabil, care face din Europa un loc atractiv pentru afaceri, este esențială pentru consolidarea rolului UE de lider global, asigurând în același timp cele mai înalte standarde de protecție a climei, a mediului și a muncii. Comisia Europeană urmărește o abordare coordonată a acțiunii externe care să asigure o voce mai puternică și mai unită pentru Europa în lume.

5. Promovarea modului nostru de viață european - Construirea unei Uniuni de egalitate în care toți avem același acces la oportunități.

Uniunea Europeană va fi în continuare un apărător al justiției și a valorilor de bază care caracterizează modul de viață european. Statul de drept este esențial pentru întărirea în continuare a unei Uniuni bazate pe egalitate, toleranță și echitate socială. Frontiere puternice, modernizarea sistemului de azil al UE și cooperarea cu țările partenere sunt importante pentru gestionarea mai bună a procesului de migrație.

6. Un nou imbold pentru democrația europeană - Protejarea și consolidarea democrației europene

Pentru a ne proteja democrația de interferențele externe, este necesară o abordare comună și standarde comune pentru a aborda probleme precum dezinformarea și mesajele de ură online. Astfel, având în vedere premisele de mai sus, Comisia Europeană se va angaja în consolidarea parteneriatului cu Parlamentul European, prin asigurarea implicării sale în toate etapele negocierilor internaționale, precum și prin transparență și integritate pe parcursul procesului legislativ. Toate aspectele prezentate

anterior sunt fezabile în aplicabilitatea lor pe Municipiul Arad și contribuie la consolidarea caracterului socio-economic de pol urban puternic în Câmpia de Vest.

Dezvoltarea orașelor europene este coordonată politic prin Charta de la Leipzig reînnoită: **Nouă Chartă de la Leipzig pentru orașe europene durabile**. Prin acest memorandum asumat de către Comisia Europeană este recunoscută puterea transformatoare a orașelor europene, în vederea accelerării obiectivelor pentru 2050. De asemenea, se subliniază că este necesar să se găsească echilibrul just între cele trei dimensiuni propuse pentru orașele europene: creșterea productivității și crearea de bunăstare și locuri de muncă în orașe, repartizarea mai echitabilă între cetățeni a acestor elemente, ameliorând totodată calitatea ecologică a mediului nostru înconjurător și fructificând oportunitățile oferite de viața urbană. Principiile de funcționare pentru Carta de la Leipzig reînnoită sunt:

- abordare integrată;
- abordare teritorială;
- guvernare pe mai multe niveluri;
- participare;
- creare în comun

Toate acestea se corelează cu principiile care stau la baza politicii de coeziune a Uniunii Europene. În Carta de la Leipzig reînnoită, zonele urbane funcționale sau zonele metropolitane sunt recunoscute ca spații unde se pune în aplicare o abordare teritorială integrată și se contribuie la o dezvoltare teritorială echilibrată, în concordanță cu strategiile UE. De asemenea, se recomandă recunoașterea zonelor urbane funcționale și metropolitane cu un cadru instituțional propriu și a celor care, pe baza politicii de coeziune, au demarat dinamici de lucru la nivel metropolitan, așa cum a menționat CoR în avizul său din 2019 pe tema „Provocările cu care se confruntă regiunile metropolitane și poziția lor în viitoarea politică de coeziune post 2020”.

Dintre principiile relevante la nivelul Municipiului Arad evidențiem o serie de principii relevante. În primul rând, se remarcă abordarea planificării la trei niveluri, care vor fi descrise în cele ce urmează. La **nivelul cartierului**, unele cartiere pot reflecta tensiunile sociale, sărăcia sau impactul asupra mediului. Alte cartiere sunt supuse gentrificării, mobilității sociale și un deficit de locuințe la prețuri accesibile. Prin urmare, politicile specifice de vecinătate ar trebui să încurajeze un angajament local pentru construirea comunităților și incluziune. Cartierele cu o multitudine de provocări socioeconomice complexe necesită programe de politici și finanțare personalizate pentru a se stabili pe termen lung. În plus, cartierele ar trebui considerate ca potențiale laboratoare pentru abordări inovatoare care acoperă toate domeniile dezvoltării urbane. La **nivelul orașului**, autoritățile locale sunt responsabile pentru dezvoltarea locală. Factorii de decizie din autoritățile locale stabilesc orientări strategice și operațiuni specifice pentru întreaga zonă administrativă a orașului. Aceștia acționează ca o legătură formală între cartierele la scară mică și zonele funcționale mai largi, cu un rol decisiv de stabilizare a zonelor rurale înconjurătoare și mai largi. La **nivelul funcțional urban**, dezvoltarea urbană durabilă și rezistentă are loc într-un context regional sau metropolitan și se bazează pe o rețea complexă de interdependențe funcționale și parteneriate. Acest lucru este exemplificat de zona funcțională urbană, așa cum este menționată în Agenda Teritorială 2030. Pentru a adapta politicile urbane la viața de zi cu zi a oamenilor, orașele trebuie să coopereze și să își coordoneze politicile și instrumentele cu zonele suburbane și rurale înconjurătoare privind politicile de locuințe, zone comerciale, mobilitate, servicii,

infrastructură verde și albastră, fluxuri de materiale, sistemele alimentare locale și regionale și aprovizionarea cu energie, printre altele.

Sunt evidențiate trei dimensiuni ale orașelor europene. Prima dintre acestea este **caracterul incluziv**, prin care se asigură că puterea transformatoare a orașelor oferă șanse egale și drept la o viață sănătoasă pentru toți, indiferent de sex, statut socioeconomic, vârstă și origine - nelăsând pe nimeni în urmă. Un oraș drept oferă oportunități tuturor pentru a se integra în societate. În ceea ce privește **caracterul prietenos cu mediul**, puterea transformatoare a orașelor contribuie la combaterea încălzirii globale și la îmbunătățirea calității mediului pentru utilizarea aerului, apei, solului și terenului. Dezvoltarea mediilor urbane de înaltă calitate pentru toți include un acces adecvat la spații verzi și recreative. Aprovizionarea cu energie neutră din punct de vedere climatic, resursele regenerabile, punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică, precum și clădirile rezistente la climă și neutre din punct de vedere al consumului de carbon vor contribui la reducerea semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră și vor ajuta orașele europene să se adapteze la impactul schimbărilor climatice. Unele orașe frontrunner europene pot oferi deja un model pentru un oraș net cu zero de carbon astăzi. Transformarea necesită investiții în tehnologii inovatoare și eficiente, precum și schimbări fundamentale ale producției și consumului, permițând stabilirea unei economii circulare care să redefinească și să asigure o utilizare durabilă a resurselor, reducând în același timp semnificativ deșeurile și emisiile de carbon. A treia dimensiune este caracterul productiv, prin faptul că puterea transformatoare a orașelor se bazează pe o economie diversificată, care asigură muncă, asigurând în același timp o bază financiară solidă pentru o dezvoltare urbană durabilă. Orașele ca locații de afaceri atractive, inovatoare și competitive au nevoie de forță de muncă calificată, infrastructură socială, tehnică și logistică, precum și spațiu accesibil și accesibil. Asigurarea acestor condiții prealabile, inclusiv un mediu inovator favorabil, precum și oportunități pentru producția locală și regională ar trebui să fie parte integrantă a planificării urbane.

Pentru a putea îndeplini cele de mai sus, digitalizarea devine o tendință transformatoare majoră, intersectorială, care afectează toate dimensiunile dezvoltării urbane durabile. Soluțiile digitale pot oferi servicii inovatoare și de înaltă calitate publicului și întreprinderilor. Acestea includ mobilitatea urbană inteligentă, eficiența energetică, locuința durabilă, serviciile publice, comerțul cu amănuntul, furnizarea de bunuri zilnice și guvernarea condusă de cetățeni. În același timp, digitalizarea poate declanșa o divizare spațială și socială suplimentară cu riscuri pentru protecția vieții private. Digitalizarea trebuie modelată într-un mod durabil, inclusiv și echitabil din punct de vedere al mediului. Într-o imagine mai largă, suveranitatea digitală europeană este cheia viitoarei competitivități a UE. Orașele, cu puterea lor de a extinde soluțiile digitale și de a le adapta la condițiile locale pot contribui semnificativ la acest obiectiv.

Principiile pentru o bună guvernare sunt:

- o politică urbană pentru un bun comun: autoritățile publice ar trebui să acționeze în interesul bunăstării publice, oferind servicii și infrastructură pentru binele comun;
- abordarea integrată: toate domeniile politicii urbane trebuie coordonate într-un mod spațial, sectorial și temporal;

- participare și co-creare: abordarea integrată necesită implicarea publicului larg, precum și a factorilor sociali, economici și a altor părți interesate pentru a lua în considerare preocupările și cunoștințele acestora.
- guvernanta multi-nivel: fiecare nivel guvernamental - local, regional, metropolitan, național, european și global - are o responsabilitate specifică pentru viitorul orașelor noastre, pe baza principiilor subsidiarității și proporționalității;
- abordare specifică locului: locurile, spațiile publice ar trebui considerate ca puncte de referință pentru o abordare integrată orizontală și verticală.

Aceeași Chartă recunoaște faptul că spațiul este limitat în multe orașe, ceea ce duce deseori la conflicte de interese. Autoritățile locale trebuie să aplice politici durabile, transparente și echitabile de planificare a utilizării terenurilor și politici funciare, inclusiv proprietatea și controlul terenurilor de către autoritățile locale. Pentru a asigura o dezvoltare durabilă și pe termen lung, autoritățile locale trebuie să țină seama de evoluțiile și riscurile strategice și viitoare. Elementele cheie pentru a realiza acest lucru sunt:

- Crearea de **structuri urbane policentrice**, compacte și cu densitate adecvată în zonele urbane și rurale, cu conexiuni optime în orașe pentru a minimiza distanțele dintre locuințe, muncă, agrement, educație, magazine și servicii locale. Acest lucru ar trebui să reducă traficul și nevoile de mobilitate în interiorul și între orașe, combaterea răspândirii urbane și reducerea zonelor de trafic;
- **Reducerea ocupării terenurilor**, prioritizarea **reînnoirii și regenerării complexe a zonelor urbane**, inclusiv **reamenajarea terenurilor industriale** pentru a limita etanșarea solului;
- **Dezvoltare urbană neutră, rezilientă și ecologică**, precum și o îmbunătățire a calității aerului;
- **Cartiere mixte**, evitând politici funciare speculative;
- **Spații urbane cu utilizare mixtă** pentru a promova noi forme de producție și activitate economică într-o economie verde, creativă, bazată pe servicii.

La nivel național, planificarea este gestionată prin **PATN - Planul de Amenajare a Teritoriului Național (LEGEA NR. 351/6 iulie 2001)**. Acesta, la SECȚIUNEA a IV-a - REȚEAUA DE LOCALITĂȚI stipulează că Arad este Municipiu reședință de județ cu elemente și nivel de dotare ale localităților urbane de rangul II. Printre acestea se află accesul direct la trei sisteme majore de căi de comunicație:

- traseu de cale ferată principală (inclusiv nod intermodal),
- 3 drumuri naționale (DN 79- ARAD-ORADEA- ce pornește din Arad; DN 69- TIMIȘOARA-ARAD ce se oprește în Arad; DN 7- DEVA-ARAD-NĂDLAC-UNGARIA - ce tranzitează Aradul)
- aeroport internațional.

Funcțiunile economice specifice sunt capacități de producție diversificate din sectorul secundar și al serviciilor productive, social-culturale și informative cu rază de servire prioritar județeană. Din punct de vedere al secțiunii comerț, servicii comerciale, Aradul prezintă centre comerciale, camere de comerț, centre de afaceri, burse prestate populației și de valori și de mărfuri, magazine de prezentare, servicii diversificate de înaltă calitate; posibilități de organizare a unor târguri importante. Din punct de vedere turistic, acesta deține hoteluri de 3 stele cu cel puțin 200 locuri (ex. Hotel Continental). Din punct de vedere al finanțelor, băncilor și asigurărilor, localitatea prezintă sucursale sau filiale ale unităților financiar-bancare și de asigurări.

Documentul director la nivel național, care cuprinde o serie de măsuri teritoriale pentru zonele urbane este **Strategia de Dezvoltare Teritorială a României (SDTR) - România policentrică 2035: “Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni”**

Viziunea de dezvoltare a teritoriului național, pe care o exprimă SDTR, având ca orizont anul 2035, este: **“România 2035, o țară cu un teritoriu funcțional, administrat eficient, care asigură condiții atractive de viață și locuire pentru cetățenii săi, cu un rol important în dezvoltarea zonei de sud-vest a Europei”**

Viziunea SDTR fixează reperle de dezvoltare pentru teritoriul național în orizontul de timp 2035, iar **scenariul de dezvoltare arată care sunt mijloacele** pentru a atinge acest deziderat de dezvoltare. Aceste deziderate se traduc în două direcții principale de acțiune care constituie reperi în procesul de configurare a viziunii de dezvoltare:

- **Pe plan european:** intensificarea relațiilor cu Uniunea Europeană; constituirea unei zone de creștere integrată sud-europeană.
- **Pe plan național:** sprijinirea dezvoltării cu prioritate a zonelor urbane cu potențial economic și conectarea acestora cu restul teritoriului; asigurarea unei echipări complete a teritoriului cu infrastructură de bază, precum și a accesului tuturor cetățenilor la serviciile de interes general.

Scenariul România Policentrică este propus în Strategia de dezvoltare teritorială a României, pe baza concluziilor analizelor teritoriale și ale diagnosticului teritorial, ca model dezirabil de dezvoltare teritorială a teritoriului național. **În anul 2035 zonele urbane funcționale sunt motoare de dezvoltare** a teritoriului național, bine conectate în rețeaua de localități de la nivel național și european. Pentru a atinge acest deziderat strategic scenariul se bazează pe **direcții de dezvoltare** dintre care se pot menționa **la nivel internațional și regional:**

- reducerea distanței față de piețele importante din UE și din alte zone, prin îmbunătățirea infrastructurii și încurajarea fluxurilor transfrontaliere de oameni, capital și idei
- îmbunătățirea legăturilor dintre zonele cu potențial ridicat și cele deficitare pentru a permite o concentrare eficientă a resurselor și a efectelor de contagiune pozitivă (de la zonele dezvoltate către cele cu curențe)

Strategia de dezvoltare teritorială a României **propune 5 obiective generale** de o importanță deosebită pentru teritoriul național, care vor fi aduse la îndeplinire printr-o serie de **obiective specifice** și stabilește cadru de măsuri teritoriale și acțiuni pe două niveluri de operaționalizare: nivel național și nivelul zonelor specifice.

Obiectivele generale:

- OG. 1 Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin **sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband;**
- OG. 2 Creșterea calității vieții prin **dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice** în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive;
- OG. 3 Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea **specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane;**

- OG. 4 **Protejarea patrimoniului natural și construit** și valorificarea elementelor de identitate teritorială;
- OG. 5 **Creșterea capacității instituționale** de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială

Obiective specifice importante pentru Municipiul Arad:

- **OS 3.2 Încurajarea dezvoltării zonelor urbane funcționale** în jurul orașelor cu rol polarizator la nivelul teritoriului
- **OS 3.4 Sprijinirea dezvoltării sistemelor urbane și axelor de dezvoltare** de la nivelul teritoriului prin asigurarea unor intervenții integrate teritorial
- **OS 4.2 Protejarea și reabilitarea patrimoniului construit** în scopul conservării identității naționale și creșterii atractivității spațiilor culturale cu potențial turistic deosebit.

Municipiul Arad beneficiază de poziția sa pe ruta feroviară a coridorului Rin-Dunăre, devenit coridor de marfă prioritar, oferind o alternativă la transportul rutier mai avantajoasă din punctul de vedere al costului mediu de transport, încadrându-se în **Măsura 4.2.1.1–Creșterea conectivității teritoriului național la spațiul european**.

Din punct de vedere al accesibilității rețelei urbane (dată de situarea în proximitatea orașelor sau existența unei infrastructuri rutiere dezvoltate) și al potențialului de deservire urbană, **Aradul este situat pe 1 axă interregională cu potențial ridicat de dezvoltare:** Satu Mare - Oradea - Arad -Timișoara, încadrându-se în **Măsura 4.2.2.1-Sprijinirea proceselor de dezvoltare localizate la nivelul axelor de dezvoltare de la nivel național și macroregional**, calificându-se pentru adoptarea unor intervenții de maximizare a avantajului competitiv pe care îl are.

Prin clasificarea ca Aglomerație urbană de rang II care include două sau mai multe orașe/municipii, municipiul Arad se încadrează în **Măsura 4.2.2.2 – Consolidarea sistemelor urbane cu potențial de creștere și realizarea unei conectivități crescute a acestora cu localitățile din aria funcțională urbană**, și se califică pentru intervenții privind construirea de infrastructură conectivă care să faciliteze intensificarea fluxurilor de persoane și de mărfuri între aceste orașe, dar și pe cooperarea dintre centrele urbane în scopul realizării unor sisteme integrate de transport în comun, dar și pentru derularea unor proiecte integrate în scopul valorificării avantajului competitiv creat de potențialul lor comun la nivelul teritoriului. De asemenea, se remarcă faptul că Timișoara împreună cu Aradul constituie a doua cea mai mare zonă economică a României după București. Astfel, crearea unei conexiuni pentru această zonă se poate face prin dezvoltarea transportului feroviar de mare viteză între Timișoara și Arad, inclusiv dublarea căii ferate existente între cele două orașe și construirea unui pod nou peste râul Mureș în exteriorul Municipiului Arad.

Din perspectiva **Măsurii 4.2.2.3 – Revizuirea modelului de clasificare a localităților urbane din România și dezvoltarea unor instrumente de sprijinire a dezvoltării specifice potențialului fiecărei categorii de localități urbane**, Arad, ca oraș reședință de județ se încadrează în **“Modelul orașelor polarizatoare”**. Printre proiectele posibile pentru această categorie se numără: modernizarea de stații de căi ferate și autogări, reabilitare/extindere variante ocolire transport rutier, sprijinire sector IMM, inclusiv spinoff și micro-întreprinderi high-tech, modernizare întreprinderi (dotarea cu utilaje, instalații, echipamente de înaltă tehnologie, automatizare proces producție), încurajare parteneriate cu

universități din categoriile superioare de poli (filiale), modernizare campusuri universitare, modernizare și dotare secții spitale.

Prin **Măsura 4.2.3.10 - Dezvoltarea spațiilor verzi la nivel urban și a centurilor verzi în jurul marilor orașe** municipiul Arad va putea demara/realiza un proces de planificare a spațiilor publice și dezvoltare unei rețele de spații verzi, la nivel de ansambluri de locuit și la nivelul orașelor din zona urbană funcțională Arad, dar și pentru planificarea centurilor verzi și operaționalizarea măsurilor juridice sau fiscale.

Măsura 4.3.6.4 sprijină **Dezvoltarea rețelei de localități prin concentrarea eforturilor pe axe de dezvoltare și comunicații**. Măsura țintește (re)construirea sistemului de conectare modernă, bazat pe realitățile socio- economice la începutul secolului XXI. Se identifică câteva axe de dezvoltare cu potențial de a asigura dinamica socio-economică a microregiunii, cum sunt Timișoara – Arad – Satu Mare – Baia Mare, respectiv Timișoara – Arad – Szeged. Acțiunile cuprind construcția, reabilitarea și modernizarea drumurilor care asigură legătura transfrontalieră dintre România și Ungaria, construcția, reabilitarea și modernizarea căilor ferate care asigură mobilitatea transfrontalieră, respectiv implementarea sistemelor de transport în comun ecologic transfrontalier.

Conform unui studiu de dezvoltare urbană realizat de Banca Mondială în anul 2017, intitulat **"Orașe - magnet, Migrație și navetism în România"** țara noastră a înregistrat cea mai rapidă creștere economică din UE, principalele motoare ale acestei creșteri fiind municipiul București și orașele secundare ale țării. **Cele mai competitive orașe secundare sunt cele care se dovedesc cele mai pricepute în atragerea populației, a investițiilor și a turiștilor.**

Deși nu toate orașele României sunt centre economice dinamice, cele mai multe dintre acestea au înregistrat o evoluție dinamică în anii anteriori, care depășește granițele lor administrative. **Practic, ele fac parte din zone urbane funcționale.** În aceste zone urbane funcționale s-a înregistrat cea mai consistentă creștere a populației din România din ultimii ani. Zonele urbane funcționale (ZUF) ale orașului București și ale celor 40 de reședințe de județ din România generează 90% din veniturile companiilor naționale, concentrează 80% din persoanele cu studii superioare, au atras 67% dintre navetiști în anul 2011 și 66% din populația migrantă în perioada cuprinsă între 2001 și 2011, cumulează 61% din forța de muncă ocupată și 58% din totalul populației țării.

Migrația către orașele mari din România a fost cu câteva ordine de mărime mai ridicată în perioada 2001-2011 (un deceniu de creștere economică rapidă) decât în deceniile precedente. Peste 35% dintre migranți s-au mutat în zone urbane funcționale dinamice precum Cluj-Napoca, Timișoara sau Iași în perioada cuprinsă între 2001 și 2011.

România nu are o politică de dezvoltare urbană clară și nici un program de investiții finanțat de la bugetul de stat destinat zonelor urbane; nu există o politică națională clară privind orașele, zonele metropolitane sau zonele urbane funcționale.

Între principalele intervenții **la nivel european** care ar putea fi luate în considerare în politica de coeziune pentru perioada 2021-2027 găsim și **intervenții ce țin de competitivitate destinate zonelor**

urbane funcționale din România, precum accesul la infrastructura de internet pentru publicul larg, fond revolving pentru întreprinderile nou înființate și IMM-uri, incubatoare pentru întreprinderile nou-înființate.

Între direcțiile de acțiune pe care le-ar putea lua în considerare guvernul României sunt :

- Elaborarea unei **politici naționale de dezvoltare urbană**, care poate identifica principalele dificultăți cu care se confruntă orașele din România și modalitățile prin care administrația centrală le poate ajuta să facă față acestor provocări.
- Elaborarea de **standarde și instrumente la nivel național care să poată ajuta autoritățile locale** să își consolideze capacitatea și eficacitatea în implementarea programelor de dezvoltare urbană integrată (de exemplu, îndrumar pentru regenerarea urbană a cartierelor de blocuri).

Orașele au fost grupate și în vederea utilizării fondurilor UE. Astfel, pentru perioada de programare 2007-2013, axa 1 a Programului Operațional Regional prealocase fonduri pentru **7 poli de creștere** (Brașov, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Iași, Ploiești și Timișoara) și **13 poli de dezvoltare urbană** între care se regăsește și **Municipiul Arad**. Pentru perioada de programare 2014-2020, axa 4 a Programului Operațional Regional oferă finanțare dedicată pentru 39 de reședințe de județ. Tulcea, cea de-a 40-a reședință de județ, primește finanțare dedicată prin instrumentul de investiții teritoriale integrate în regiunea Delta Dunării (ITI). Axa 3 din POR oferă finanțare, în mod competitiv, tuturor celorlalte centre urbane.

Polii locali sunt acele Zone Urbane Funcționale (ZUF) care au atras în general mai puțin de 10.000 de migranți între 2001 și 2011 și au o zonă de captare a migrației care este mai degrabă locală (adică o subregiune a județului). Polii locali **cuprind 15 ZUF** între care și **Municipiul Arad**. Polii locali sunt în mare parte acele ZUF care s-au descurcat cel mai prost în anii de tranziție. În ansamblu, ei nu au reușit să atragă mari investitori, o mare parte din forța lor de muncă lucrează pentru sectorul public și au pierdut un procent important din forța de muncă calificată în favoarea poliilor mai mari din România și a emigrării. **Atragerea, crearea și păstrarea capitalului privat ar trebui să fie principala prioritate și principalul domeniu de interes pentru administrațiile locale ale poliilor locali.** Fără un sector privat puternic, aceste ZUF au puține șanse de performanță în viitor.

Deși provocările cu care se confruntă polii locali diferă, toți trebuie să se concentreze proactiv și agresiv asupra atragerii de investiții. Atragerea, crearea și păstrarea capitalului privat ar trebui să fie principala prioritate și principalul domeniu de interes pentru administrațiile locale ale poliilor locali. Fără un sector privat puternic, aceste ZUF au puține șanse de performanță în viitor.

Pentru a stabili zonele urbane funcționale ale orașelor, Banca Mondială folosește metodologia CE-OCDE. Pentru a stabili zona urbană funcțională a unui oraș, trebuie identificate localitățile în care cel puțin 15% din forța de muncă face naveta către orașul respectiv. Odată identificate aceste localități, se elimină enclavele (adică localitățile care nu fac parte dintr-o zonă omogenă aflată în jurul orașului central) și se includ enclavele (localitățile care fac parte din zona omogenă aflată în jurul centrului urban, dar mai puțin de 15% din forța lor de muncă face naveta către oraș).

În studiul "Orașe Magnet" **Zona Urbană Funcțională (ZUF) Arad**, definită conform datelor de mai sus este analizată sub aspectul dinamicilor de navetism și migraționale în anul 2011. Astfel, printre factorii care au contribuit la creșterea nivelului de atractivitate a unor orașe din România se regăsește proximitatea față de Occident. Cu cât orașele sunt mai aproape de granița de vest a României (prin care trec peste 70% din exporturi), cu atât prosperitatea lor tinde să crească. Proximitatea față de piețe contează. Astfel, unele zonele urbane funcționale mai mici, dar localizate strategic, precum Oradea, **Arad** sau Sibiu, s-au numărat printre orașele cu cele mai bune rezultate în ultimii ani, atât în ceea ce privește creșterea economică, cât și numărul de persoane pe care au reușit să le atragă. De asemenea, orașele cu o economie mai orientată spre industrie (de exemplu, Giurgiu, Călărași, Tulcea, **Arad**, Galați, Buzăuetc.) au atras persoane mai puțin calificate și mai mulți lucrători cu studii secundare de nivel inferior sau cu studii de bază. Acestea sunt, în general, și orașele care au fost mai puțin atractive pentru migrații tineri în ultimii ani. Așadar, orașele de dimensiuni medii, cu un sector industrial bine dezvoltat (mai ales sectorul auto), cum ar fi **Arad**, Pitești sau Bistrița, atrag cea mai mare parte a migrațiilor care lucrează în sectorul producției.

Polii interjudețeni sunt centre economice importante. Unele dintre aceste centre industriale, cum ar fi **Aradul**, au atins un prag superior, o mare parte a forței de muncă din zonă desfășurând o activitate remunerată, și având dificultăți de susținere a creșterii regionale din cauza lipsei forței de muncă. În prezent, cele mai mari orașe din România atrag cei mai mulți navetiști din mediul rural. Cu toate acestea, unele dintre **orașele care se află în centrul unui sistem urban mai mare**, între care se regăsește și **Arad**, atrag un număr semnificativ de navetiști din **așezările lor urbane satelit**.

În studiul "Orașe Magnet" **Zona Urbană Funcțională (ZUF) Arad** este analizată sub aspectul dinamicilor de navetism și migraționale în anul 2011. **Sub aspectul dinamicii migraționale**, datele rezultate din Studiul Orașe Magnet sunt:

- **UAT-uri de proveniență a majorității migrantilor** în perioada 2001 -2011: Arad (6.205), Timișoara (1.466) și Lipova (567).
- **Principalele activități economice care angajează migrații:** automotive, transport, comerț cu amănuntul, construcții, echipamente sportive
- **Populația stabilă (ZUF):** 296.981 persoane
- **Migrații (ZUF):** 126.830 persoane
- **Procentul de migrații în totalul populației stabile (%ZUF):** 42.7%
- **Număr de studenți (ZUF):** 11.023, **Număr de turiști (ZUF):** 176.826, **Rata șomajului (ZUF):** 5.7%
- **Salariul mediu net lunar (Euro, nivel județean):** 424
- **Număr de unități comerciale moderne:** 33
- **Venituri totale private / cifra de afaceri companii (mil. Euro - ZUF):** 4.821
- **Indexul de Dezvoltare Umană Locală (IDUL):** 91
- **Indexul de vitalitate culturală:** -0.01
- **Distanța către granița de vest:** 51 km

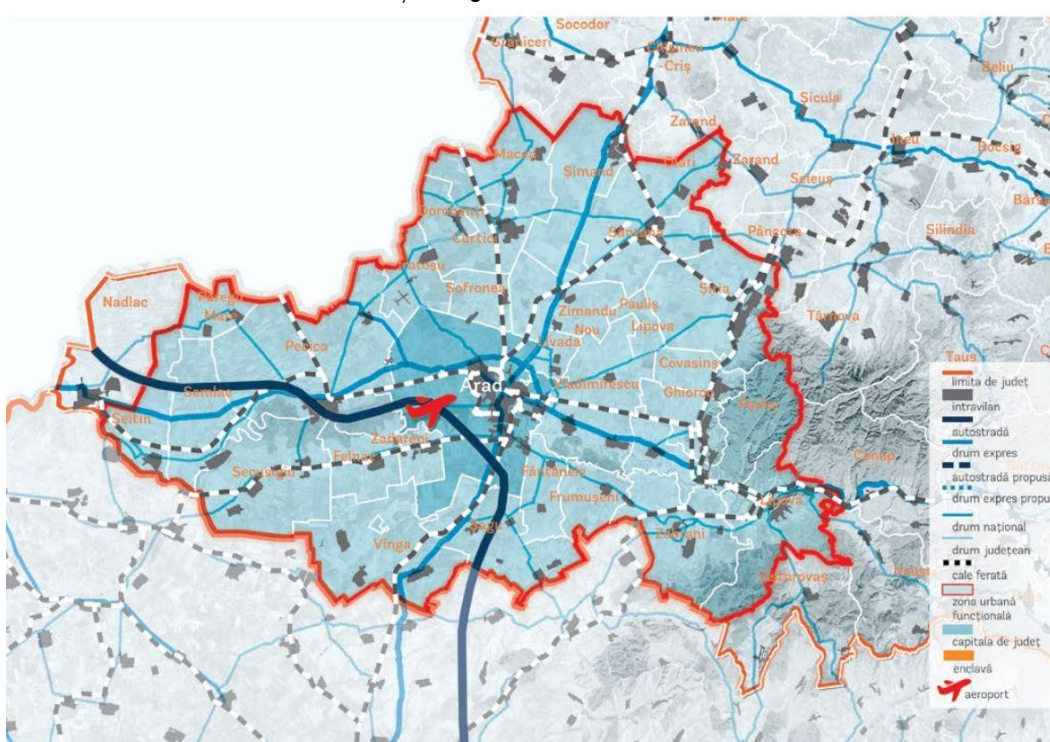
Sub aspectul dinamicii de navetism, datele rezultate din Studiul Orașe Magnet sunt:

- **UAT-uri de proveniență a majorității navetiștilor** în perioada 2001-2011: Vladimirescu (2.587), Arad (2.028), Pecica (1.588).

- **Analiza dinamicii de navetism pentru Arad** pune în evidență următoarele aspecte:
- **Principalele activități economice** automotive, transport, comerț cu amănuntul, construcții, echipamente sportive
- **Populația stabilă (ZUF):** 296.981 persoane
- **Populația ocupată (ZUF):** 131.041 persoane
- **Procentul navetiștilor în totalul populației ocupate (ZUF):** 24,7%
- **Salariul mediu net lunar (Euro, nivel județean):** 424 **Rata șomajului (%ZUF):** 2,4%
- **Venituri totale private / cifra de afaceri companii (mil. Euro - ZUF):** 4.821

Delimitarea acestei zone a fost considerată conform Figurii 1.4.

Figura 1.4. Zona urbană funcțională Arad
Sursa: Orașe Magnet, studiu Banca Mondială

Un obiectiv important pentru zone urbane funcționale, așa cum este Municipiul Arad, este **întărirea sectorului privat**. Oricât de mari ar fi, investițiile în infrastructura publică nu vor face orașele să devină competitive fără un sector privat puternic. Dintre direcțiile care pot fi luate în considerare:

- Căutarea strategică de investitori străini. Cea mai rapidă cale de a impulsiona o economie locală este atragerea de investiții străine. Acest lucru trebuie realizat într-un mod strategic, prin căutarea de companii cu valoare adăugată mare, productivitate ridicată și salarii mari.
- Răspuns la nevoile sectorului privat local. De multe ori, companiile private sunt dispuse să dedice timp și bani pentru o mai bună funcționare a localității în care activează (de exemplu, pot oferi soluții IT gratuite pentru administrația publică, finanțare pentru evenimente caritabile locale sau pentru infrastructură publică), iar tot ce le trebuie este o administrație care nu respinge astfel de eforturi

- c. Infrastructura economică. Investițiile în infrastructura economică sunt critice pentru orașele care doresc să atragă investitori, dar acestea trebuie realizate numai în cazuri bine justificate din punct de vedere economic. Înainte de a dezvolta o infrastructură economică trebuie mai întâi să știe bine ce au de oferit. Este esențial să existe și oamenii care vor contribui la ocuparea spațiului disponibil (adică o echipă de management al infrastructurii).

Un alt obiectiv concret este **creșterea calității vieții**, prin:

- a. Reabilitarea/modernizarea/extinderea spațiilor publice
- b. Reabilitarea/modernizarea/extinderea aleilor pietonale și pentru biciclete
- c. Regenerarea urbană a cartierelor de blocuri
- d. Reabilitarea/extinderea spațiilor verzi și a parcurilor
- e. Crearea unei politici obligatorii de renovare și întreținere a fațadelor
- f. Încurajarea evenimentelor culturale și artistice
- g. Rezolvarea problemei parcărilor

Un alt aspect se referă la **promovarea parteneriatelor**, prin:

- a. Parteneriate cu alte administrații locale. Zonele urbane cu o masă demografică superioară tind să fie mai atractive atât pentru firme, cât și pentru oameni
- b. Parteneriate cu sectorul privat. Companiile au de multe ori o responsabilitate socială și sunt dispuse să aloce bani, timp și energie pentru a crește calitatea vieții în comunitatea în care funcționează
- c. Parteneriate cu societatea civilă. Un oraș este la fel de puternic pe cât sunt cetățenii săi, iar cu cât o administrație știe să valorifice forța comunității, cu atât viața orașului va fi mai bună.

Nu în ultimul rând, sunt necesare **investițiile în educație** prin:

- a. Încurajarea învățământului profesional și a programelor de formare la locul de muncă
- b. Buna administrare a școlilor

Planul pentru Dezvoltare Regională Vest 2021 - 2027 reprezintă viziunea Regiunii Vest privind dezvoltarea regională și baza strategică pentru fundamentarea programelor de finanțare din fonduri externe europene, naționale, regionale și locale. Regiunea Vest nu este una omogenă, problemele de coeziune economică și socială datorându-se și disparităților dintre cele patru județe care intră în componența sa. Activitatea economică este concentrată în câteva sectoare care reprezintă aproximativ jumătate din cifra de afaceri, forța de munca și productivitatea regiunii.

Planul pentru Dezvoltarea Regiunii Vest 2021-2027, în faza sa preliminară, specifică faptul că pentru **viitoarea perioadă de programare a fondurilor UE, 2021-2027**, politica de coeziune UE va continua să pună un accent sporit pe sprijinirea orașelor și a strategiilor de dezvoltare locală urbane. Spre deosebire de perioada anterioară, există un **obiectiv de politică dedicat dezvoltării urbane integrate** iar statele membre vor avea obligația de a aloca **6% din FEDR** strategiilor de dezvoltare urbană. Se menține și se încurajează delegarea de responsabilități și atribuții la nivel local și parteneriatele cu toții actorii relevanți din zona urbană.

În perioada de programare 2021- 2027, pornind de la tendințele UE, **politica de dezvoltare urbană ar trebui să vizeze dezvoltarea tuturor tipurilor de orașe și să includă ca și domenii de finanțare obligatorii prioritățile identificate de Agenda globală 2030 și Agenda Urbană a UE** în vederea dezvoltării urbane sustenabile: transport, energie, locuire, economie, patrimoniu cultural și natural și spații verzi și publice. Localitățile urbane ale Regiunii Vest sunt repartizate relativ uniform în teritoriu, predominând orașele mici, sub 20.000 locuitori. Doar 2 orașe din regiune au peste 100.000 de locuitori: Arad și Timișoara.

Viziunea pentru perioada 2021-2030 este: La orizontul anului 2030, Regiunea Vest este o referință națională pentru modelul de dezvoltare inovativ, sustenabil și incluziv, bazat pe creștere economică susținută datorată promovării inovării, digitalizării și creativității la toate nivelurile și pe o dezvoltare teritorială echilibrată, care asigură tuturor acces echitabil la servicii publice moderne, educație și oportunități. Ambițiile Regiunii Vest în 2030:

- Regiunea Vest - "hub de inovare", lider în ceea ce privește adoptarea tehnologiilor avansate și a promovării inovării la toate nivelurile societății
- referință pentru modelul de abordarea provocărilor climatice și demografice
- model de dezvoltare sustenabilă bazat nu doar pe creștere economică, ci pe plasarea culturii și creativității în centrul politicilor de dezvoltare

Prioritățile de dezvoltare economică sunt:

- Prioritatea 1: Transformarea regiunii într-un "hub de inovare", prin dezvoltarea unui ecosistem de inovare, care să permită transformarea regiunii Vest într-un pol național de referință în inovare
- Prioritatea 2: O regiune cu companii dinamice și competitive, prin transformarea economiei prin creșterea bazată pe inovare a productivității și competitivității IMM-urilor
- Prioritatea 3: O regiune pregătită pentru era digitalizării, prin adoptarea și integrarea tehnologiilor digitale în economie și sectorul public.

Infrastructura de sprijinire a afacerilor la nivelul Regiunii Vest: investițiile în infrastructura de sprijinire a afacerilor existente la nivel regional au ca principal scop crearea unui cadru de atragere a investițiilor locale și externe și de creare de noi locuri de muncă. **Proiectele de acest tip au în vedere nevoile de dezvoltare economică regională durabilă.** Structurile de sprijinire a afacerilor existente la nivelul Regiunii Vest sunt de mai multe tipuri: Parcuri industriale, științifice și tehnologice, parcuri logistice, incubatoare de afaceri dar și locații individuale și spații / clădiri de birouri.

Spațiile de birouri / coworking fac și ele parte din structura suport pentru afaceri și sunt de regulă disponibile în orașele mari, în zone centrale unde beneficiază de acces foarte bun la mijloacele de transport în comun, dar și de locuri de parcare suficiente. Acestea sunt cel mai des concentrate pe verticală, cu etaje ale căror suprafețe variază între 500 - 1500 mp.

Comaniile care își desfășoară activitatea în parcurile / zonele industriale sunt companii care activează în sectorul de tehnologie medie, nu sunt lideri inovatori în sectorul lor de afaceri, mai degrabă inovatori modești. Sectoarele de activitate în care activează sunt: minerit, procesarea metalelor, construcții, fabricarea de componente automotiv și electrice, prelucrarea textilelor. Comaniile străine

localizate în aceste zone au tendința de a-și importa tehnologia din propria țară, nu de a o dezvolta în Regiunea Vest, fapt care limitează și valoarea adăugată în întreprinderi. Regiunea este atractivă pentru aceste companii pentru forța de muncă cu preț redus și pentru buna conectivitate cu Vestul Europei. Analiza SWOT a economiei, realizată în cadrul primei versiuni a PDR Vest 2021-2027 pune în evidență din perspectiva "Puncte tari - Oportunități" următoarele aspecte:

- Ca urmare a tendinței de creștere a PIB-ului în ultimii ani se poate lua în considerare posibilitatea acordării de **facilități pentru firmele care doresc să se localizeze în jud. Arad.**
- Datorită nivelului ridicat al PIB/locuitor dar și al creșterii disparităților între județele componente ale regiunii, autoritățile locale pot lua în considerare **crearea unor parcuri/platforme industriale** care să faciliteze accesul pe piață al unor firme noi
- Ca urmare a creșterii puterii de cumpărare a regiunii (situată peste media națională) apare posibilitatea de **diversificare a activității firmelor** din jud. Arad, care are o performanță economică mai slabă
- **Creșterea numărului de firme la nivelul regiunii** dar și a valorii cifrelor de afaceri ale acestor va avea ca efect creșterea numărului de locuri de muncă și reducerea șomajului, pe de-o parte dar și creșterea concurenței și slăbirea poziției de monopol a firmelor mari, contribuind astfel la reducerea tendinței de scădere a numărului de locuitori în jud. Arad
- **Diversificarea sectoarelor de activitate** va face posibilă formarea profesională adecvată pentru persoanele tinere și reconversia profesională pentru cei ce muncesc în sectoarele care sunt în scădere sau se închid în jud. Arad

Având în vedere cele de mai sus, Municipiul Arad are oportunitatea de a-și racorda evoluția economică regională prin încurajarea investițiilor susținute în domeniile care profită de susținere prin investiții din fonduri externe (europene). Împreună cu Timișoara, Aradul reprezintă motorul antreprenorial regional, tendințele susținând cooperarea în această direcție. Vitalitatea Municipiului Arad se remarcă prin numărul ridicat de IMM pe cap de locuitor (pe locul 2 după Municipiul Timișoara la nivel regional), investiții în mijloacele durabile de transport în comun, o entitate de inovare și transfer tehnologic (EITT, față de Timișoara 4 - de altfel singurele din Regiunea de Dezvoltare Vest). Totuși, sectorul TIC este foarte scăzut, județul Arad fiind pe locul trei la nivel regional (indicator de 8,18 ori mai mic decât liderul - județul Tmiș). Un avantaj este tendința de transformare a orașului într-un "Smart City". Începând cu 2018, investițiile în acest domeniu au crescut constant. Din totalul de 124 de orașe de la nivel național cu proiecte smart în anul 2021, Municipiul Arad ocupă locul 6 cu 29 de proiecte smart. Nu în ultimul rând, din punct de vedere al localizării investițiilor economice, recunoașterea strategiei Regiunii de Vest cu privire la tendințele Municipiului Arad face referire la fenomenul apărut în perioada 2008-2019 de dezvoltare a zonelor periurbane, în cadrul cărora populația a cunoscut un trend crescător, creând o presiune asupra sistemului educațional local, rețelelor de transport și o localizarea din ce în ce mai ridicată a societăților comerciale în periurban.

Strategia Regională de Specializare Inteligentă (elaborată pentru intervalul 2014-2020) specifică faptul că **Regiunea Vest** este cea mai dezvoltată din România. Pentru a orienta eforturile către activități cu valoare adăugată mare și pentru a accelera procesul de convergență Regiunea Vest și-a propus să găsească strategia potrivită pentru realizarea unei creșteri durabile și și incluzive. În acest context, elaborarea strategiei regionale de specializare inteligentă este menită să aibă un rol cheie în promovarea unei contribuții mai mari a factorului de cunoștințe la dezvoltarea economică. Ținând cont

de informațiile disponibile, Regiunea Vest are un **avantaj comparativ evident** în concentrarea pe următoarele sectoare: producția de componente pentru automobile, tehnologia informațiilor și comunicațiilor, industria textilă; Sectoarele turism și industrie agro-alimentară sunt clasificate cu **avantaj comparativ latent** în timp ce sectorul construcții este clasificat cu **avantaj comparativ neclar**.

Scopul Strategiei de specializare inteligentă a Regiunii Vest este:

- Prezentarea unei imagini de ansamblu asupra punctelor tari și slabe ale sistemului productiv din regiune, cu detalierea caracteristicilor cererii și ofertei, avantajelor comparative și a potențialului pentru excelență
- investigarea capacității întreprinderilor de a adopta noi tehnologii
- identificarea nișelor de specializare inteligentă din sectoarele țintă, a oportunităților de cooperare între întreprinderi și infrastructura de CDI
- propunerea de politici publice pe termen lung disponibile la nivel regional și local

În Regiunea Vest, investițiile în CDI sunt destul de reduse; în anul 2011 s-a investit în activitățile CDI au fost de doar 0.23% din PIB, în condițiile în care ținta în Europa 2020 pe care o are România este de 2%.. Au fost identificate **6 sectoare cu potențial de specializare inteligentă**: producția de componente pentru automobile, textile, TIC, agroalimentar, construcții, turism. Strategia de specializare inteligentă a fost definită ținând seama de faptul că actorii regionali acționează în cadrul economiei globale, motiv pentru care strategia trebuie să fie un răspuns la eventualele amenințări externe. Strategia pune în centrul atenției IMM-urile și un set de sectoare care prin analiza diagnostic efectuată au fost desemnate ca fiind cele în care Regiunea Vest are un avantaj comparativ sau pot ajunge să aibă un avantaj competitiv.

Documentul propunea pentru **perioada 2014-2020** un număr de **4 axe prioritare orizontale** de care pot beneficia toți actorii regionali: **OFERTA de CDI, CEREREA de CDI, INTERMEDIARII de CDI, FINANȚATORII de CDI**. Alături de aceste axe prioritare orizontale **au fost identificate ca având avantaje comparative următoarele sectoare economice**: industria componentelor pentru automobile, tehnologia informațiilor și comunicații, industria textilă și industria agro-alimentară.

c. Context teritorial: județean și local

La nivel zonal Strategia de Dezvoltare Teritorială a României propune următoarele direcții de dezvoltare:

- îmbunătățirea infrastructurii care conectează orașele și zonele înconjurătoare acestora, în vederea extinderii masei lor economice;
- asigurarea unor instituții publice performanțe în zonele mai slab dezvoltate pentru a promova mobilitatea oamenilor și pentru a contribui la creșterea standardului de viață;
- promovarea investițiilor în calitatea vieții în zonele cu potențial ridicat de creștere, pentru a spori capacitatea de a atrage și păstra capitalul uman necesar;
- valorificarea potențialului propriu a spațiului rural;

În cadrul măsurilor teritoriale integrate la nivel zonal, cu privire la măsurile teritoriale pentru zonele urbane, sunt luate în calcul cele de mai jos cu relevanță la nivelul mediului economic.

4.3.1.2 Măsură – Extinderea și dezvoltarea infrastructurii de utilități publice în vederea conectării și asigurării accesului populației din zonele urbane și zonele de influență urbană la servicii de calitate.

- Pe lângă dotările tehnico-edilitare, un alt element important pentru calitatea locuirii, cu impact deosebit asupra mediului înconjurător este dat de gradul relativ scăzut al eficienței energetice al stocului de clădiri rezidențiale și publice, dar și al sistemelor de iluminat public.
- Acest lucru subliniază necesitatea adoptării unor intervenții de creștere a eficienței energetice pentru fondul construit și implicit de reducere a noxelor furnizate de instalațiile convenționale... Măsurile de acest tip vor fi implementate în corelare cu Planurile locale de Acțiune pentru Energie Durabilă elaborate de respectivele localități urbane.

Exemple:

- (7) Reabilitarea structurală și creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, inclusiv promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie pentru alimentarea acestora, cu precădere în orașele cu peste 50% din locuințe situate în blocuri, inclusiv în Arad.
- (8) Reabilitarea structurală și creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din mediul urban, inclusiv promovarea utilizării resurselor regenerabile pentru asigurarea necesarului de energie.

4.3.1.3 Măsură – Renovarea patrimoniului urban construit și punerea în valoare a identității arhitecturale

- Unul din obiectivele promovate de SDTR constă în protejarea și reabilitarea patrimoniului construit în scopul conservării identității naționale și creșterii atractivității spațiilor culturale cu potențial turistic deosebit (OS 4.2).
- România dispune de un patrimoniu urban construit ce pune în lumină elemente unice de identitate națională. Cu toate acestea, multe din obiectele arhitecturale sunt într-o stare avansată de degradare, fapt ce are un impact deosebit asupra peisajului urban, dar și a siguranței locuitorilor orașului.
- Acest lucru este cu atât mai evident în centrele istorice ale unor orașe care conțin o concentrare mare de patrimoniu arhitectural care crează o identitate aparte pentru zona urbană.

Acțiuni:

- (2) Realizarea de norme, standarde tehnice, ghiduri, studii de marketing turistic și comercial, planuri de management privind dezvoltarea și gestiunea centrelor istorice și a obiectivelor de patrimoniu din mediul urban;
- (3) Realizarea operațiunilor de regenerare urbană pentru centrele istorice, cu prioritate în orașele care dețin ansambluri urbane, conform Legii nr. 5/2000;
- (4) Realizarea operațiunilor de restaurare și reabilitare a patrimoniului urban construit (monumente și ansambluri de arhitectură, arheologice, etc.), cu precădere la nivelul orașelor care dețin obiective UNESCO și al celor cu o concentrare foarte mare a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național, conform Legii nr. 5/2000, inclusiv în Arad;
- (5) Adoptarea unor măsuri fiscale pentru stimularea investițiilor în reabilitarea patrimoniului cultural.

4.3.1.6 Măsură - Asigurarea unei mobilități urbane crescute prin crearea unor sisteme integrate de transport care să gestioneze în mod eficient fluxurile de persoane

- Mobilitatea urbană este un factor important ce contribuie la atractivitatea unui oraș. Crearea unor condiții de viață calitative reprezintă o prioritate pentru Strategia de dezvoltare teritorială a României. Integrarea sistemelor urbane de transport și dezvoltarea infrastructurii de interconectare a acestora sunt acțiuni cheie pentru orașul orizontului de timp 2035.

Acțiuni:

- (3) Construcția de parking-uri multietajate, supra și subterane în zonele centrale ale municipiilor reședință de județ
- (6) Extinderea pistelor de biciclete, inclusiv în zonele periurbane, și amenajarea de sisteme de tip "bikesharing" în toate reședințele de județ
- (7) Implementarea de sisteme inteligente de management al traficului în toate orașele reședință de județ și a celor situate de-a lungul axelor TEN-T rutiere core și comprehensive
- (9) Reabilitarea și modernizarea zonelor pietonale și de promenadă în toate orașele din România

4.3.1.9 Măsură – Sprijinirea dezvoltării aglomerărilor economice de tip cluster

- Dezvoltarea activității economice este strâns legată de existența unei infrastructuri logistice capabile să gestioneze fluxurile de bunuri și mărfuri în lanțurile de producători și vânzători, precum și de specializarea inteligentă a zonelor urbane.

Acțiuni:

- (2) Construcția/extinderea de parcuri industriale: inclusiv în Arad.
- (9) Înființarea de noi clustere inovative și sprijinirea celor existente, cu precădere în domeniile regionale de specializare inteligentă.

4.3.1.10 Măsură – Crearea unei politici funciare adaptate la dinamica urbane actuale

- Managementul terenurilor, ca parte componentă a managementului urban, pune în discuție performanțele relaționării mecanismelor pieței funciare cu planificarea dezvoltării urbane, precum și cu formele de recuperare, prin sistemul de impozitare, a beneficiilor dezvoltării. Esențial pentru perceperea dificultății activității de management al terenului este înțelegerea caracterului monopolistic al terenului, caracter dat de amplasament și atributele sale fizice unice. Terenul reprezintă o ofertă fixă, este inelastic la creșterea cererii iar valoarea acestuia este diferită de preț.
- Lipsa unei politici privind terenul urban, sau formularea ad-hoc a unei astfel de politici, crează distorsiuni în economia urbană și excluderea de pe piața funciară a unei largi categorii de oameni. O politică publică națională privind terenurile urbane și sub-urbane are ca scop asigurarea funcționării eficiente, echitabile și durabile a pieței imobiliare, din punct de vedere al mediului. Pentru implementarea unei astfel de politici, sunt necesare atât eliminarea distorsiunilor din piața de terenuri, cât și stabilirea unui sistem eficient de instrumente de management privind folosirea și protejarea terenurilor. Acest sistem va avea în vedere: protejarea resurselor sensibile de teren; managementul terenurilor vulnerabile la dezastre naturale sau induse de om; protejarea resurselor culturale; conservarea spațiilor libere; descurajarea expansiunii teritoriale; protejarea terenului agricol.

totală), industria județului fiind performantă mai ales în zona automotive, prelucrarea lemnului, construcții de mașini, industria textilă, P.I.B-ul județului fiind unul dintre cele mai mari din țară, iar rata șomajului, una dintre cele mai scăzute. Sectorul de industrie și construcții a cunoscut un puternic reviriment în ultimii ani, județul Arad ocupând locul 2, după județul Timiș, detașându-se ca evoluție de celelalte județe din regiune. Același document remarcă faptul că dezvoltarea IMM-urilor din județ este limitată de un set de factori, respectiv:

- Accesul la infrastructura de afaceri care să stimuleze dezvoltarea sectorului la nivelul întregului județ (în prezent, este limitat la nivelul Municipiului Arad care deține în continuare peste 80% din numărul societăților comerciale din județ);
- Jumătate din populația rurală trăiește la nivel de subzistență, ceea ce conduce la o cerere redusă pentru bunuri și servicii pentru consum personal;
- Cultura antreprenorială autohtonă este încă sub nivelul celei din Uniunea Europeană, puțini din potențialii antreprenori dispun de garanții pentru a obține finanțare și, drept urmare, multe din întreprinderi sunt subcapitalizate și prezintă discontinuități în fluxul de numerar.

Dintre aspectele pozitive este evidențiată amplasarea județului în zona de frontieră cu Ungaria (Județul Arad deține singura zonă liberă amplasată în vestul României pe un coridor european, lângă patru centre vamale) favorizează relații de parteneriat cu județe învecinate din Ungaria și accesul la piețele externe din țările dezvoltate ale Uniunii Europene. Astfel, județul se află în topul județelor din România în ceea ce privește volumul mărfurilor importate și exportate la nivelul anului 2013 fiind situat pe locul 4 după București, Argeș și Timiș. Din perspectiva turismului, Județul Arad se bucură de o varietate de obiective turistice (de tip istoric, cultural, balnear, de agrement), însă se poate afirma faptul că patrimoniul istoric și natural nu sunt valorificate la întregul potențial. Pentru aceasta, este necesară valorificarea turismului de tranzit pentru a putea contribui pozitiv la creșterea numărului de turiști care practică și alte tipuri de turism (de agrement, balnear, sportiv etc.).

Un important avantaj al Aradului este considerat Aeroportul Internațional Arad, fondat în 1935. Acesta este deschis traficului internațional de pasageri și marfă, în suprafață totală de 157 ha, fiind situat la 4 km vest față de centrul municipiului Arad. Aeroportul se bucură de o poziție strategică bună, aflându-se la 250 km de Budapesta și 300 km de Belgrad, la 30 km de cel mai apropiat punct rutier de trecere a frontierei - Turnu și 20 km de cel mai apropiat punct feroviar de trecere a frontierei – Curtici. Competitorul acestuia se află la o distanță de doar 60 km, prin Aeroportul Internațional Timișoara, al doilea mare aeroport din România. Terminalul Cargo - Aeroport Arad, este amplasat în imediata apropiere a Zonei Libere Arad. Existența Aeroportului Internațional Arad a fost un factor determinant pentru înființarea Zonei Libere și a noilor zone industriale ale Aradului. Acest terminal Cargo permite preluarea traficului de marfă pe cale aeriană, cu toate facilitățile de desfășurare a transportului de marfă rutier - aerian, prin utilizarea platformelor de operare - staționare aeronave tip CARGO, zonei acoperite de depozitare a mărfurilor, care permite și efectuarea controlului vamal, platformei de parcare pentru transporturi aeriene, precum și prin asigurarea utilităților specifice, atât pentru companiile aeriene, cât și pentru cele de transport rutier. Strategia evidențiază că creșterea cererii de servicii de transport aerian în urma dezvoltării mediului de afaceri și a turismului în județ, reprezintă un important factor pentru care este necesară aducerea Aeroportului Internațional Arad la nivelul impus de standardele internaționale în domeniul traficului aerian de pasageri și mărfuri, astfel încât să ofere facilitățile de care beneficiază atât companiile aeriene operatoare de zboruri cât și pasagerii care tranzitează aeroportul.

Viziunea strategică a județului este "Județul Arad - pol de specializare funcțională și inteligentă, susținut de o comunitate dinamică, cu un nivel de trai stabil și ridicat, o destinație atractivă în peisajul multicultural european." Ca urmare a acestei viziuni este propus Obiectivul strategic 1: Creșterea economică, relevant în acest domeniu. Creșterea economică în contextul specific al județului, este mai mult decât rezultatul progresului unor domenii, este văzută în principal ca rezultat al dezvoltării unei relații între educație – inovare– mediul de afaceri local și al efectelor adiacente acestor lanțuri în diferite domenii. Acest lucru presupune o evaluare corectă a nivelului actual și a tendințelor de dezvoltare ale economiei locale și de creare a unor mecanisme de corelare cu infrastructura de educație specializată și cea de inovare care să regleze nevoia de resurse umane specializate, în acord cu resursele de toate tipurile, tehnologizarea continuă, încadrarea optimă în timp, astfel încât să producă dezvoltare economică. Obiectivul specific 1.1 Dezvoltarea mediului de afaceri este concretizată prin Axa prioritară 1.1.1 Consolidarea și diversificarea mediului de afaceri existent în vederea atragerii de noi investitori. Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 1.1.1 sunt:

- 1.1.1.1 Sprijinirea creării de noi unități de producție în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere la nivelul județului (IT&C, mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, materiale de construcții și industrii creative);
- 1.1.1.2 Sprijinirea consolidării sectorului "textile și pielărie" ca sector cu tradiție la nivelul județului și unul din cele 10 sectoare economice cu potențial de specializare inteligentă la nivelul țării;
- 1.1.1.3 Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor din județ, cu prioritate a microîntreprinderilor, active în sfera serviciilor, care utilizează resurse umane înalt-calificate din județ;
- 1.1.1.4 Înființarea de incubatoare de afaceri, parcuri industriale și logistice, centre expoziționale, parcuri științifice și tehnologice care să găzduiască întreprinderile (în special, cele mici și mijlocii) din ramurile cu potențial ridicat de creștere (IT&C, mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, materiale de construcții și industrii creative).

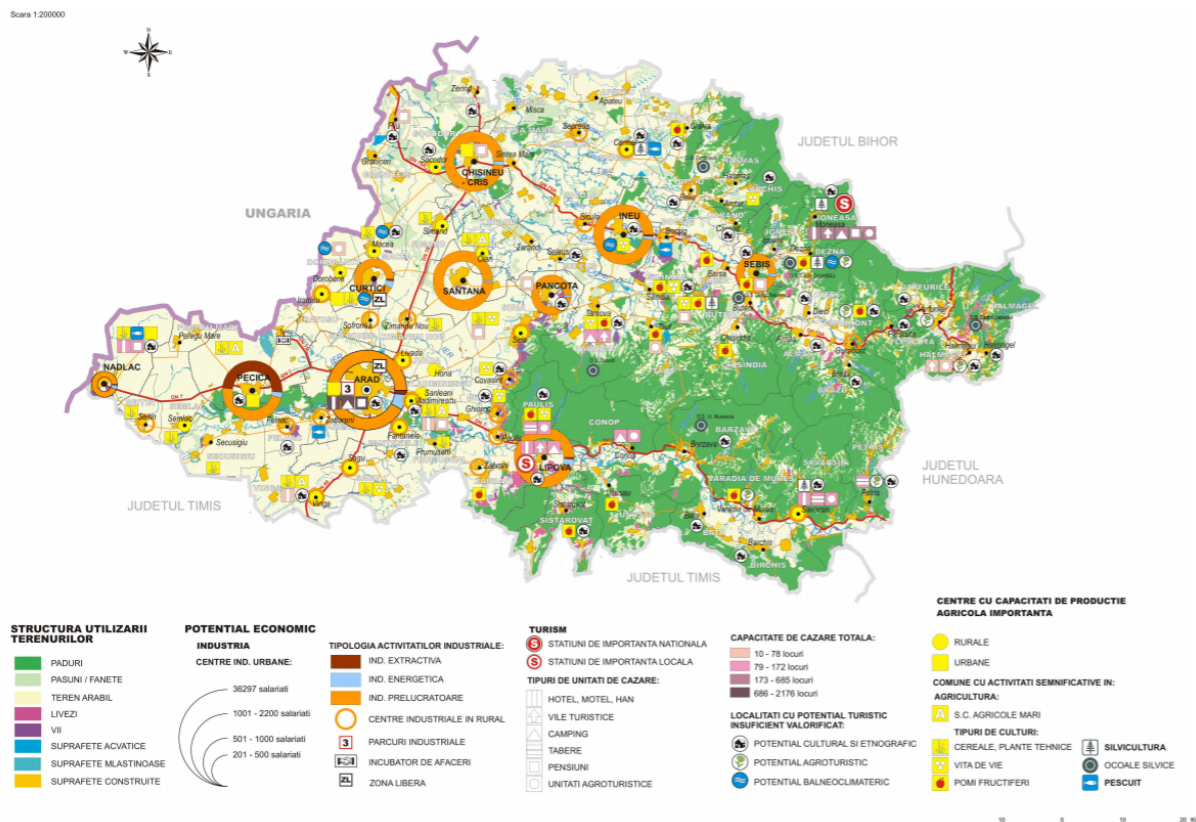
Obiectivul specific 1.2 Inovare se concretizează prin axele prioritare:

- 1.2.1 Sprijinirea sectoarelor cu potențial de dezvoltare inteligentă. Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 1.2.1 sunt:
 - 1.2.1.1 Sprijinirea implementării unor tehnologii și metode de producție noi care să contribuie la scăderea costurilor unitare de producție și la îmbunătățirea calității produselor și serviciilor, în special în industria auto, turism, sănătate și agricultură;
 - 1.2.1.2 Sprijinirea dezvoltării tehnologice bazată pe cercetare industrială în vederea realizării și testării de noi produse, tehnologii și servicii;
 - 1.2.1.3 Sprijinirea conectării la rețele broadband, precum și consolidarea infrastructurii TIC în special în zonele rurale;
- 1.2.2 Sprijinirea activităților de cercetare – dezvoltare – inovare. Măsurile propuse pentru realizarea Axei prioritare 1.2.2 sunt:
 - 1.2.2.1 Sprijinirea cooperării între întreprinderi (pe întreg lanțul de furnizare), universități, centre de cercetare, administrație publică și diverși catalizatori (firme de consultanță, furnizori de servicii de formare profesională continuă, bănci și instituții de creditare, etc.);
 - 1.2.2.2 Sprijinirea unor activități de inovare a start-up-urilor și spin-off-urilor noi, cu prioritate din mediul urban, care valorifică rezultatele cercetării din mediul universitar și academic.

Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Arad (PATJ Arad) este instrumentul principal de planificare ce instituie reguli cu caracter director la nivelul județului. Structura activităților economice la nivel județean arată că Municipiul Arad are un caracter complex, fiind situat în zona preponderent arabilă a județului. Această caracteristică este aplicabilă și localităților din imediata proximitate a acestuia. Este dominantă industria prelucrătoare, fapt valabil în toate centrele urbane ale județului. Singura localitate care face un caracter distinctiv este Pecica, aceasta fiind dominată de activitățile extractive. În cazul Municipiului Arad se remarcă și producția de energie prin CET Arad – S.C. Centrala Electrică de Termoficare Arad S.A.

De asemenea, se remarcă prezența unui număr însemnat de localități rurale în periurban, cu capacitate industrială sporită: Felnac, Zădăreni, Vinga, Șagu, Fântânele, Vladimirescu, Livada, Zimandu Nou, Șofronea, precum și Șiria, Covăsinț, Ghioroc sau Păuliș. Acest caracter va fi introdus, mai jos, ca un criteriu reprezentativ pentru stabilirea unei Zone Funcționale Urbane continue în jurul Aradului. Prezența unor localități urbane pe raza de 30 km față de municipiu este un avantaj important prin prisma relațiilor urban-urban care se pot crea. Aceste orașe sunt Pecica, Curtici, Sântana, Pâncota, Lipova. Localitățile rurale dintre aceste centre urbane au un puternic caracter agro-industrial, generând astfel o zonă compactă amplă cu un caracter economic pronunțat.

Fig. 1.5. Structura activităților și zonificarea Teritoriului. Sursa: PATJ Arad (2010)

Strategia de dezvoltare spațială a PATJ Arad stabilește o serie de obiective relevante în domeniul economic, printre care amintim:

- pentru dezvoltarea unei rețele de localități policentrice, echilibrate în teritoriu și racordate la sistemul urban național/regional se propune promovarea specializării funcțiilor economice ale localităților în paralel cu asigurarea relațiilor de complementaritate în zonele de cooperare, pentru eficientizarea utilizării resurselor;
- pentru combaterea disparităților teritoriale privind ocuparea se propune dezvoltarea infrastructurii locale și județene de transport și afaceri;
- pentru creșterea competitivității sectorului agricol se propune creșterea dimensiunii teritoriale a exploatațiilor agricole, reducerea ponderii populației ocupate în agricultură, transformarea fermelor de semisubzistență, dar care și comercializează o parte din producție, în exploatații comerciale viabile și asocierea producătorilor agricoli în societăți cooperative pentru cultivarea pământului și creșterea animalelor;
- pentru stimularea activității în domeniul agriculturii ecologice se propune acordarea de stimulente pentru practicarea acestui tip de agricultură și sprijinirea producătorilor agricoli pentru a comercializa produsele ecologice, cu deosebire în țările UE;
- pentru accelerarea procesului de privatizare/restructurare a unităților industriale se propune diversificarea metodelor de diminuare a implicării statului în economie și simplificarea unor proceduri de privatizare;
- pentru sprijinirea activității IMM-urilor se propun măsuri complexe, precum:
 - stimularea creșterii numerice a IMM-urilor prin sprijinirea societăților nou constituite pe perioada de start-up și sprijinirea societăților pentru a-și menține și dezvolta activitatea. Numărul antreprenorilor, raportat la totalul populației, precum și numărul IMM-urilor nou înființate este semnificativ mai scăzut decât în alte țări cu economie de tranziție;
 - Creșterea competitivității IMM-urilor prin dezvoltarea aptitudinilor manageriale a conducătorilor pentru a le crește capacitatea decizională și de adaptare la cerințele noi care vor interveni după aderarea la UE
 - Îmbunătățirea poziției de pe piața internă este o altă măsură prin care poate crește competitivitatea IMM-urilor
 - Dezvoltarea relațiilor internaționale are în vedere accesul la piețe externe și cooperare cu firme din străinătate
 - Transfer tehnologic, cercetare, dezvoltarea inovării tehnologice. Contribuția investițiilor străine directe la inovația tehnologică a fost scăzută până acum. În prezent, infrastructura pentru transfer tehnologic și inovații este slab dezvoltată, la fel ca și interacțiunea dintre industrie și rețeaua de institute de cercetare existente. În plus, orice legătură ar exista, ca instrument de bază pentru transfer tehnologic (birouri de contact, consorții de IMM-uri), nu este direcționată spre sectorul IMM-urilor, ci sunt cel mult în stadiu incipient sau aproape inexistent.
- pentru îmbunătățirea infrastructurii de afaceri prin crearea de situri tehnologice și industriale se propune dezvoltarea incubatoarelor de afaceri și a altor infrastructuri de afaceri, înființarea de parcuri industriale, parcuri tehnologice și științifice, promovarea de documentații pentru declararea unor unități administrativ-teritoriale ca zone defavorizate și crearea de zone industriale și zone de dezvoltare economică în centrele urbane mici și în mediul rural;

- pentru îmbunătățirea infrastructurii de cercetare-dezvoltare în scopul creșterii competitivității economiei regionale se propune crearea infrastructurii pentru cercetare și dezvoltare tehnologică pentru sectorul privat și pentru instituții, dezvoltarea infrastructurii CD existente (Centrul Universitar de Cercetare și Afaceri, structură componentă a Fundației "Vasile Goldiș") și crearea de noi infrastructuri (laboratoare, centre de excelență).

PATJ Arad stabilește Municipiul Arad ca zonă turistică distinctivă, incluzând zona centrală (rezervație de arhitectură), Faleza Mureș, Ștrandul Neptun, pădurile de luncă de la est și vest: Ceala, Vladimirescu, precum și centrul de informare al D.D.A.C.: INFOTOUR ARAD. Traseele turistice din Municipiul Arad includ următoarele teme:

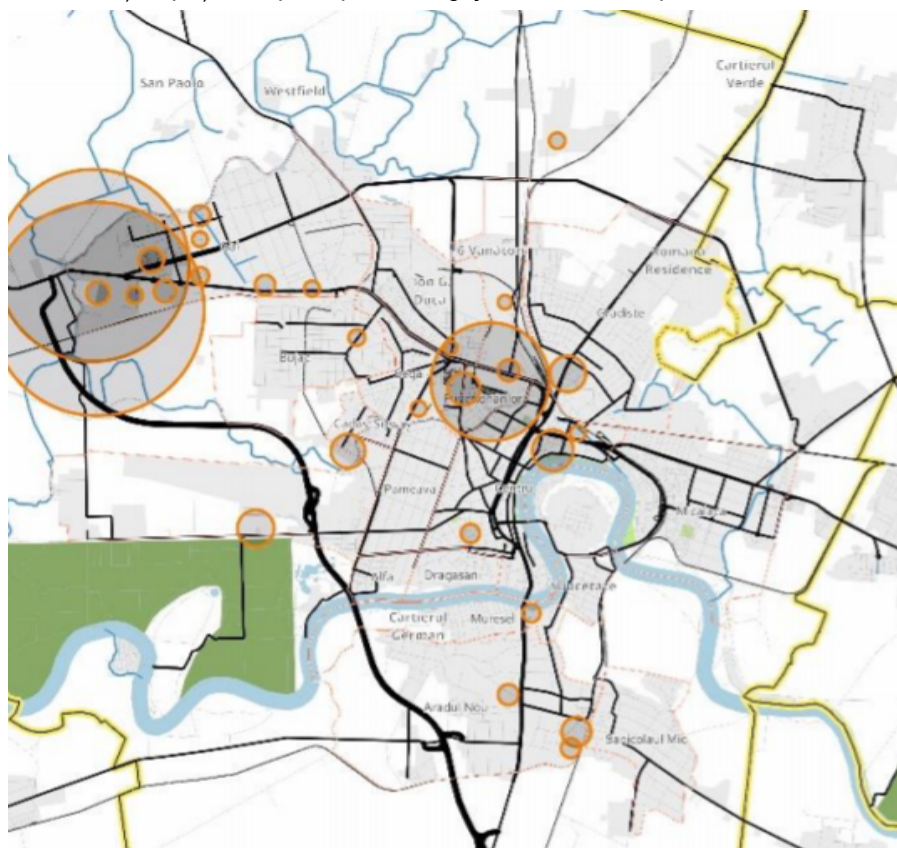
- Aradul și Marea Unire 1918, unind Piața G. Enescu 1 (Palatul Cultural – Complexul Muzeal Arad), Bd. Revoluției 79-81 (Clădirea Tribunalului -actuala Administrație financiară și Sediul Comitatului - actualul sediu al ziarului Observator), Str. Eminescu 1 (Restaurantul "Cornul Vânătorilor" - azi Magazinul Cerbul Albastru), Str. Vasile Goldiș 6 (Sediul ziarului "Românul" - Muzeul Memorial Vasile Goldiș, Str. Ștefan Cicio Pop 3 (Casa Ștefan Cicio Pop), Str. T. Vladimirescu 1 (Școala civilă orășenească) și Str. Eminescu 37 (Palatul Tribunei);
- Aradul Secession: Str. Ștefan Cicio Pop 16 - Casa Földes Kelemen, Piața Sârbească 7-8 - Palatul Sârbesc, Str. Blajului 2 - Palatul Suci, Str. General Vasile Milea 19 - Palatul Kovacs, Str. Vasile Goldiș 1-3 - Palatul Bohus, Str. Horea 3 - Palatul Szantay, Str. Cloșca 4 - Palatul Urban Ivan, Str. Cloșca 14 -Palatul Jakabffy, Str. V. Milea 19 - Palatul Kovacs Artur, Str. I.Grigorescu 5 - Casă de raport, Str. M. Eminescu 10 - Casă de raport, restilizată, Str. Gh. Popa de Teiuș 9 - Palatul Ronai, Str. Eminescu 37 - Palatul Oncu, Str. St. Cicio Pop 3 - Casa dr. Ștefan Cicio Pop, Str. T. Vladimirescu 1 - Școala civilă orășenească, Str. V. Goldiș 1 - Palatul Bohus, Str. Horia 3 - Palatul Szantay, Str. Unirii 14 - Palatul Domany, Bd. Revoluției 40 - Casa Tüdos Bela, Bd. Revoluției 99 - Casă de raport, Bd. Revoluției 100 - Banca de economii, Str. B. Bartok 7 - Casă familială, Str. Unirii 7 - Magaziile baronului Andrenyi Karoly, Str. Aviator Georgescu 11 - Casă de raport, Gara CFR, Str. Decebal 37 - Casă de raport, Bd. Dragalina 30 - Sala festivă a Școlii de Arte și Meserii, Str. Eminescu 18 - Casă de raport, Str. Eminescu 36 - Casă de raport, Str. Episcopiei 3 - Casă de raport Str. Episcopiei 9 - Casa de raport Kohn Iosif, Str. L. Blaga 9 - Școala de fete, Str. L. Blaga 11 - Palatul Kinczig, Str. Blajului 3 - Palatul Maria Suci, Str. L. Blaga 7 - Casă de raport, Str. Mărășești 1 - Casa de raport, Str. O. Goga 2 - Vila Reisinger Sandor, Bd. Revoluției 90 - Palatul Reinhardt, Bd. Revoluției 92 - Palatul Szabo Albert, Str. Ghiba Birta 16 - Casa de raport Bruchner Lipot, Str. Ghiba Birta 18 - Casa de raport Nachtnebel Ödön, Bd. Victoriei 1 - Spitalul de copii, Clinica de Pediatrie a Universității de Vest "Vasile Goldiș", Str. T. Vladimirescu 17 - Palatul Lipcovici, Str. O. Goga 3 - Casa de raport Fenyves Karoly Str. Cozia 12 - Sinagoga izraelită ortodoxă, Str. R. Cărpinișan 1 - Casa învățătorilor din Arad, Piața Sârbească 7 - Palatul Sârbesc, Str. Mețianu 2 - Palatul Nadasdy.

La nivel local, principalul document strategic este **Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2014 – 2030**. Potrivit acestui document, privit la nivel județean, Municipiul Arad reprezintă motorul economic al acestuia, iar la nivel regional împreună cu Municipiul Timișoara, alcătuiește un important pol de dezvoltare. Realizând o analiză a structurii economiei locale se observă o economie dominată de sectorul industrial (preponderent industria prelucrătoare) care generează 55,69% în anul 2014, respectiv 52,22% în anul 2010 din cifra de afaceri aferentă Municipiului

Arad, oraș ce se bucură de un centru industrial cu o bogată tradiție. În ceea ce privește industria prelucrătoare, sectoarele ce au înregistrat contribuții semnificative în formarea cifrei de afaceri în anul 2014 au fost:

- Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (44,17% din totalul cifrei de afaceri aferente industriei prelucrătoare). În anul 2014, la nivelul acestui sector au fost înregistrate 18 companii (14 dintre acestea erau cu capital străin), în cadrul cărora erau angajați 19,56% din totalul salariaților din Municipiul Arad;
- Fabricarea echipamentelor electronice (15,77% din totalul cifrei de afaceri aferentă industriei prelucrătoare). În anul 2014, la nivelul acestui sector au fost înregistrate 18 companii ce angrenau doar 1,55% din totalul salariaților din Municipiul Arad;
- Fabricarea altor mijloace de transport (10,05% din totalul cifrei de afaceri aferentă industriei prelucrătoare). În anul 2014, la nivelul acestui sector au fost înregistrate 6 companii, dintre care doar una singură și anume ASTRA VAGOANE CĂLĂTORI S.A. este cu capital românesc. Numărul angajaților din cadrul acestora reprezenta 5,57% din totalul salariaților din Municipiul Arad.

Fig. 1.6. Distribuția spațială a principalilor angajatori din Municipiul Arad. Sursa: SIDU Arad

SIDU evidențiază și faptul că, analizând distribuția spațială a agenților economici ce fac parte din categoria marilor angajatori (acele companii ce au înregistrați peste 100 de salariați în anul 2014) s-a constatat faptul că aceștia se concentrează în partea de vest a Municipiului Arad, în cadrul platformei industriale Vest, precum și în proximitatea zonei centrale, așa cum se poate observa și în figura de mai jos.

Viziunea strategiei este: "În 2030, Arad este o importantă metropolă regională ce impresionează prin centrul istoric reabilitat, dominat de Cetatea Aradului transformată într-un pol cultural, turistic și de agrement de amploare, o comunitate puternică cu impact major în regiune prin dinamismul și diversitatea economică, un oraș inteligent și inovator, exemplu de management urban eficient". Această viziune este implementată prin Obiectivul 1 cu relevanță economică:

O1. Arad performant - motor economic regional, cu vocație internațională și capacitate de a menține, atrage și susține activități economice performante, implementat prin obiectivele specifice:

- O1.1. Destinație atractivă pentru investiții ce oferă datele, informațiile, infrastructura și serviciile-suport necesare dezvoltării unui mediu local de afaceri competitiv;
indicator urbanistic: 1 inventar al activelor disponibile pentru investiții, indicatorilor și reglementărilor relevante;
- O1.2. Destinație atractivă pentru dezvoltarea unei cariere - atitudine proactivă pentru retenția și atragerea forței de muncă;
indicator urbanistic: creșterea suprafeței expoziționale (%) +50% până în 2030;
- O1.3. Sistem de învățământ tehnic performant, corelat cu cerințele pieței locale a forței de muncă;
indicatori urbanistici: nr. unități școlare IPT reabilitate începând cu 2016 - 6 (2023) | 7 (2030); capacitatea infrastructurii care beneficiază de sprijin (educație pentru învățământ profesional și tehnic), nr. elevi estimat- 2.300 (2023);
- O1.4. Centru județean ce promovează produsele locale și sprijină accesul micilor producători la piața de desfacere;
indicator urbanistic: nr. noi piețe agroalimentare reprezentative amenajate: 1 (2030);
- O1.5. Destinație turistică recunoscută pentru turism de afaceri, cultural și de agrement
indicator urbanistici: centru multimedia de informare și promovare turistică: 1 (2023);

SIDU recunoaște faptul că profilul economic al Municipiului Arad este puternic influențat de poziția geografică a acestuia, fapt reflectat de dependența la nivelul Consiliilor de Administrație față de marii actori economici din industria prelucrătoare - investiții în cea mai mare parte cu capital străin, precum și de deficitul de forță de muncă determinat de migrația internă și internațională puternică și de declinul demografic. Dacă în momentul de față actorii economici reclamă insuficiența și instabilitatea forței de muncă, situația este dramatică pe termen mediu și lung: rata scăzută de înlocuire a forței de muncă (536‰) va conduce, în lipsa unor strategii de atragere a forței de muncă și/sau de retenție a populației tinere, la o diminuare a volumului forței de muncă cu până la 50% în următorii 10 ani.

Este evidențiat faptul că o altă provocare importantă în ceea ce privește forța de muncă se referă la corelarea ofertei și dotărilor educaționale la cerințele pieței muncii, respectiv la tendințele de tehnologizare avansată din industrie, utilizarea materialelor și tehnologiilor neconvenționale precum și a echipamentelor performante. Totodată, este necesară dezvoltarea ofertei de școlarizare pentru calificări din domeniul serviciilor prin diversificarea calificărilor în domeniul bancar, tranzacții financiare, asigurări, transporturi și infrastructură. Dezvoltarea abilităților antreprenoriale, alături de competențe cât mai ridicate în domeniul tehnologic și informatic sporesc șansa absolvenților de învățământ profesional și tehnic, dar și universitar, de a se încadra pe piața muncii.

Poate cel mai relevant la nivel urbanistic, în ceea ce privește infrastructurile de sprijin pentru afaceri, deși Municipiul Arad dispune de zone industriale extinse, un singur parc industrial (Parcul Industrial UTA 2 Arad) este înregistrat conform legii la Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, deci poate oferi facilități ocupanților. O direcție de dezvoltare în acest sens ar consta în înregistrarea zonelor industriale Nord și Sud, încă slab dezvoltate, ca parcuri industriale, putând astfel oferi facilități și atrage investițiile localizat, dirijând dezvoltarea spre zonele special desemnate din oraș. Sprijinirea antreprenoriatului reprezintă o altă direcție care poate menține tinerii și forța de muncă în Municipiu, municipalitatea nedispunând de un sistem de sprijin pentru start-up-urile arădene, însă putând deveni un partener sau facilitator important în acest sens (spațiu de incubare, servicii pentru start-up-uri, programe de mobilitate și schimburi de experiență etc.). Strategia de Dezvoltare Integrată Urbană remarcă faptul că, deși este un centru important, susținând, alături de Timișoara, dezvoltarea economică regională, Municipiul Arad nu are în momentul de față o identitate bine conturată, ducând lipsa unei viziuni și strategii integrate de promovare. Dincolo de tradiția industrială, Aradul reprezintă un important centru expozițional (al doilea după București), un potențial centru turistic și de servicii și promotor al produselor tradiționale din județ.

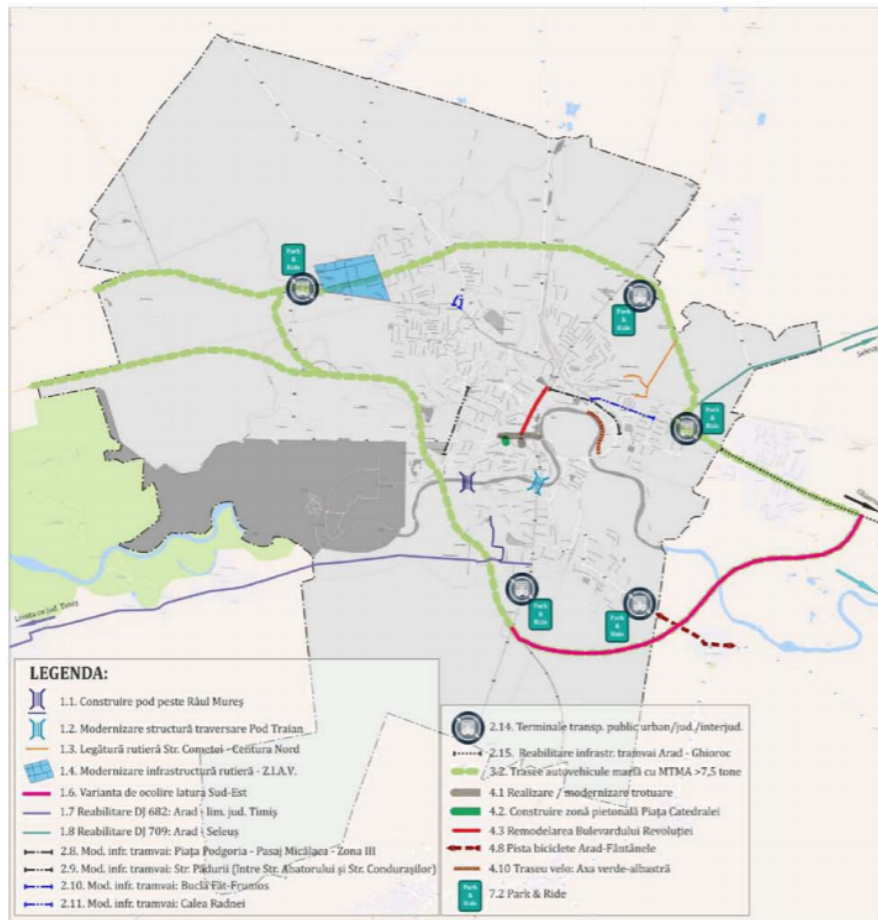
Planul pentru Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Arad se sprijină pe patru obiective strategice, din care afectează mediul economic următoarele:

1. Eficiența economică - sistemul de transport și mobilitate va sprijini în continuare desfășurarea activităților economice în Municipiul Arad, generând noi locuri de muncă, bunăstare pentru toți cetățenii, în condiții de dezvoltare durabilă;
2. Accesibilitate - sistemul de transport și mobilitate va facilita accesul la toate formele și sistemele de transport urbane disponibile pentru toate categoriile de utilizatori.

Proiectele derivate din această documentație afectează rețeaua stradală, transportul public, transportul de marfă, mijloacele alternative de mobilitate, managementul traficului, zone cu nivel ridicat de complexitate, structura intermodală și operațiuni urbanistice necesare, aspecte instituționale. Prima categorie, a rețelei stradale, propune următoarele proiecte majore:

- construirea unui pod peste râul Mureș, în zona sud-vestică, utilizat preponderent de către transportul în comun, făcând legătura între zona Alfa și Aradul Nou - acesta va deschide zona respectivă, cu pericolul de aglomerare excesivă într-o zonă prea puțin dotată cu infrastructură publică de suport;
- modernizarea structurii de traversare a Podului Traian;
- realizarea de perdele verzi pentru minimalizarea impactului negativ al transportului;
- legătură rutieră între strada Cometei și Centura Nord, scoțând de sub presiune de trafic strada Petru Rareș și oferind posibilitatea reconversiei structurii funcționale a acesteia;
- varianta de ocolire SE, eliberând de presiune zona centrală, bulevardul Luliu Maniu, Aradul Nou și Subcetate. Având în vedere existența centurii vest în regim de autostradă, este posibilă relocarea traficului de pe centura nord pe această nouă bretea;
- modernizare DJ682 spre județul Timiș și DJ 709 spre Seleuș;
- modernizare infrastructură rutieră în zona industrială Arad-Vest;

Fig. 1.7. Distribuția spațială a proiectelor propuse prin PMUD Arad. Sursa: PMUD Arad

Pentru transportul public se propun următoarele tipuri de proiecte:

- achiziție de material rulant;
- modernizare infrastructură tronsoanele Bucla Făt Frumos, str. Pădurii, Calea Radnei, Piața Podgoria - Pasaj Micălaca - Micălaca zona III;
- re proiectarea rețelei de tramvai pentru a deservi Parcul Industrial Vest;
- implementare sisteme de e-ticketing și monitorizare video;
- amenajare stații de transport public;
- reabilitare infrastructură Arad - Ghioroc;
- dezvoltare terminale de transport public urban/județean/interjudețean în zonele periferice.

Pentru transportul de marfă se propun următoarele:

- reorganizarea traseelor pentru accesul autovehiculelor cu masa totală maximă autorizată de 7,5 tone și reglementare logistică de aprovizionare;
- varianta de ocolire SE tratată anterior.

Pentru mijloacele alternative de mobilitate se propun:

- implementarea sistemului de închiriere a bicicletelor în municipiu și amenajarea de locuri de parcare pentru acestea;
- amenajare a unei axe verde-albastră pe malurile Mureșului în zona Micălaca - Ștrand Neptun;

- construire zonă pietonală în Piața Catedralei; acesta este componenta de mobilitate a unui proiect de regenerare urbană ce cuprinde Piața Catedralei și strada pietonală Mețianu, îmbunătățind astfel spațiul public urban;
- remodelarea Bulevardului Revoluției prin:
 - reducerea la o singură bandă de circulație;
 - interzicerea parcurii pe suprafața carosabilă pe intervalul dintre Piața Revoluției și Piața Teatrului;
 - extinderea trotuarului cu scopul obținerii unei zone de promenadă urbană, conectată la zonele pietonale din Piața Avram Iancu și străzile Unirii, Vasile Goldiș și Mețianu.
- reabilitarea trotuarelor pentru adaptarea la necesitățile persoanelor cu dizabilități;
- dezvoltarea infrastructurii pentru autovehiculele hibrid sau electrice;
- amenajarea pistei de biciclete Arad - Fântânele;
- derularea de campanii de conștientizare pentru transportul public și *car-pooling* (partajare).

Pentru managementul mai eficient al traficului se propune implementarea unui sistem inteligent de management al traficului, reglementarea interzicerii parcurii în zona centrală, extinderea sistemului de taxare a parcurii, derularea de campanii de educație rutieră adresate tinerilor și celorlalte categorii de participanți la trafic, reglementarea privind reducerea vitezei de circulație în zonele vulnerabile și instituirea acestora. Zona cu o complexitate ridicată este considerată zona istorică protejată, pentru care se propune extinderea rețelei pietonale pentru transformarea într-o promenadă pietonală continuă. În ceea ce privește structura intermodală, se propune amenajarea unor sisteme de tip Park&Ride și dezvoltarea unor terminale intermodale în zonele periferice, cu precădere la intersecția centurilor ocolitoare cu radialele principale. Din perspectiva administrării, se propune formarea unei unități de implementare a PMUD, formată din membri ai administrației publice locale.

Un obiectiv de importanță majoră pentru Municipiu este **Cetatea Aradului**. Deficiențele situației actuale în care se găsește acest ansamblu istoric sunt determinate cu precădere de incapacitatea de a utiliza complet peninsula pe care se află cetatea a generat o dezvoltare de tip „Covrig” a orașului, mulat pe conturul Lunzii Mureșului, lipsind țesutul urban de un centru coordonator, cu tot ce înseamnă acesta ca imagine, simbolică, identitare, potențial de dezvoltare, impact ambiental. De asemenea, se pune problema deprecierei sitului Cetății datorită inaccesibilității și/sau neînțelegerii potențialului Cetății. O altă deficiență este reprezentată de imposibilitatea de a accesa zona Cetății, fapt care a lipsit orașul de o zonă verde semnificativă și de calitate, precum și de spațiile necesare festivităților, agrementului, evenimentelor comunitare și unor tipuri de activități culturale, inclusiv cele care atrag un public numeros. Aceasta se adaugă unui alt fapt, precum neglijarea, pe termen lung a întreținerii și conservării cetății și a clădirilor semnificative, care a pus în pericol integritatea unora dintre acestea și poate amenința menținerea integrității pe termen mediu a Cetății ca atare.

Cetatea Aradului a făcut, în anul 2020, obiectul unui Masterplan elaborat de către Andreescu&Gaivoronschi srl. Masterplanul propune următoarele obiective:

- „Reactivarea” Cetății prin curățire și conservare parțială, refacerea profilelor și lucrărilor de pământ, restaurarea părților istorice și a marelui bastion dinspre sud (B1)

- Remodelarea spațiului urban din interiorul fortificației. Spațiul intra-muros se va constitui prin restructurarea rețelei originale de străzi, constituită din pateuri de 70x70 m, având în centru „Piața Armelor”, cu Mănăstirea Franciscană și cele două clădiri palațiale (administrative)
- Amenajarea nivelului superior al inelului fortificației și a sistemului de bastioane și raveline

Din punct de vedere al accesibilității, propunerea este de realizare a două noi obiective:

- Realizarea unui pod pietonal și velo în continuarea străzii Romul Ladea
- Realizarea unei porți secundare de acces în Cetate

În ceea ce privește accesibilitatea motorizată, sunt abordate trei aspecte: transportul în comun, cel individual și cel de serviciu, fiecare dintre acestea fiind dimensionate ținând cont de posibilitățile și nevoile specifice. Soluțiile tehnice pentru realizarea suprafețelor prevăd pavaje cu o granulație de dimensiuni variabile, în funcție de destinație. Efectul principal constă în dotarea orașului Arad cu o platformă concentrată, spectaculoasă și imersivă de evenimente diverse, având următoarele beneficii:

- Orașul se dotează cu o platformă compactă de evenimente, bine definită și multivalentă nu numai în România ci și în tot Centrul și Sud-Estul Europei
- Această platformă permite organizarea în simultan a multiple evenimente
- Investiția poate atrage o înviorare a economiei locale, a producțiilor tipice, a potențialului cultural, economic și de entertainment al populației oferind multiple posibilități ocupaționale

Efectele negative ale „ratării” acestui obiectiv major sunt estimate a se grupa în categorii:

- Pierderi de imagine, proiecte și identitate deoarece dezvoltarea investiției poate compensa și depăși cu mult pierderea de imagine datorată declinului industrial precum și a nivelului cel mult mediu al dezvoltării culturale, educative și patrimoniale
- Pierderea unei șanse unice de a echilibra structura urbană prin generarea unui centru centru simbolic și a unui pol special de atractivitate și dezvoltare de care orașul are mare nevoie
- Pierderea unei oportunități fără echivalent de a echilibra situația ecologică, sustenabilitatea, caracteristicile ambientale și legătura deficitară cu ecosistemul Lunca Mureșului

Fig. 1.8. Ilustrare Masterplan Cetatea Aradului. Sursa: Andreescu&Gaivoronschi srl

d. Analiza dezvoltării în teritoriu

Subcapitolul prezintă morfologia municipiului Arad, prin prisma vectorilor și atractorilor care determină evoluția sa, atât din perspectivă internă cât și externă. Din perspectivă internă, așa cum am observat în capitolul prezent, municipiul este format din structuri urbane care se dezvoltă unitar, în toate direcțiile spațiale. Astfel, putem observa următoarele tipare planimetrice:

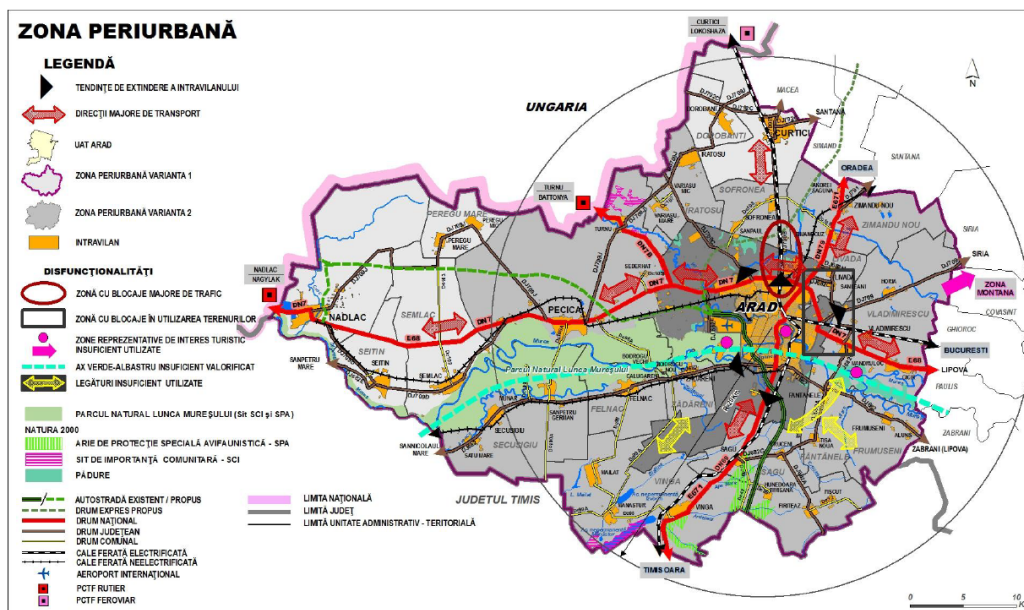
- dezvoltare liniară, cu caracter organic, de-a lungul Bulevardului Revoluției și prelungirile spre Gara Arad, Bulevardul Aurel Vlaicu și Calea Timișoriei;
- cartiere urbane de plan prestabilit (Micălaca, Alfa, parțial Aurel Vlaicu, Podgoria și Aradul Nou);
- cartiere pe parcelar urban periferic sau rural, de plan prestabilit: Micălaca Nord, Grădiște, Gai, Poltura, Bujac, Șega, Cadaș, Pârneava;
- cartiere pe parcelar rural, dobândind ulterior caracter urban: Aradul Nou.

În configurația planimetrică actuală, rezultată din evoluția istorică, Municipiul își dezvoltă zonele comerciale și de servicii cele mai importante de-a lungul coridoarelor urbane majore, cu concentrații izolate în cartierele urbane de plan prestabilit menționate mai sus.

Cu privire la dezvoltarea în teritoriu, studiul de fundamentare "Studiu privind încadrarea în teritoriu" evidențiază faptul că, pentru analiza relațiilor periurbane sunt câteva criterii relevante: infrastructura de transport, infrastructura tehnico-edilitară, utilizarea terenurilor, unitățile economice, transportul public. De asemenea criterii cu caracter sintetic care indică tendințele acestor relații sunt cele demografice și referitoare la forța de muncă. Varianta propusă pentru delimitarea Zonei Funcționale Urbane presupune includerea celor trei orașe Pecica, Nădlac și Curtici în zona periurbană a Aradului ca urmare a relațiilor economice și de transport foarte strânse între acestea. Astfel, rolul de oraș de graniță a municipiului Arad crește prin formarea acestui sistem de localități. Pentru conexiunea cu zona de este este luată în considerare localitatea Lipova. Aceasta a avut de-a lungul timpului un rol teritorial important constituindu-se în pol de dezvoltare pentru localitățile de pe valea Mureșului dar și pentru localitățile din zona viticolă. Prin includerea acesteia în Zona Funcțională Urbană se pot crea premisele conturării unei zone metropolitane, a cărei influență în regiune va fi mult mai mare decât a municipiului singur. O astfel de zonă metropolitană care să valorifice potențialul de dezvoltare în domeniul transporturilor, al industriilor prelucrătoare cu tradiție și al turismului poate schimba raportul de forțe în plan teritorial, contribuind major la creșterea rolului regional al Aradului. Se aduce în discuție și apropierea dintre Arad și Timișoara, care a generat în timp o competiție permanentă în ceea ce privește rolul teritorial și atragerea investițiilor. Atât PATJ Arad cât și Strategia de dezvoltare a Regiunii Vest se promovează dezvoltarea unei axe de colaborare între Arad și Timișoara care se poate extinde și spre nord având în vedere că Arad și Oradea își conturează o conexiune rapidă prin Drum Expres.

Figura 1.9. Încadrarea în zona periurbană.

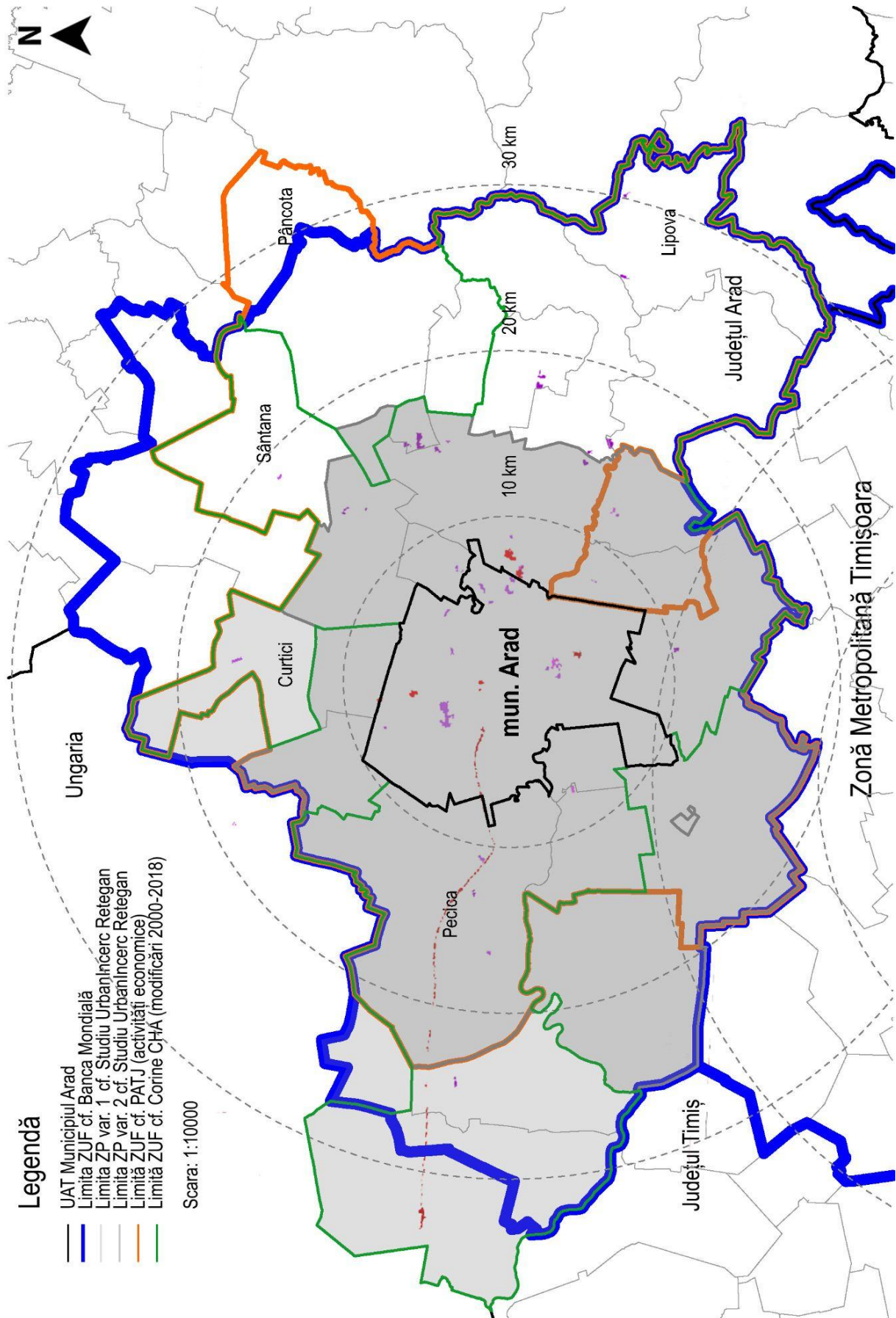
Sursa: Studiu de fundamentare PUG arh. Alexandrina Retegan

La nivelul relațiilor în teritoriu, metodologia de elaborare a acestei lucrări ia în considerare cercetările de specialitate în domeniul determinării limitelor Zonelor Urbane Funcționale. La nivel internațional au fost dezvoltate mai multe metodologii pentru identificarea zonelor metropolitane. Nivelul de comparație a zonelor metropolitane este direct influențat de abordarea utilizată pentru identificarea lor. De fapt, delimitarea unei zone metropolitane va diferi în special în funcție de metodologia utilizată. Trei abordări comune sunt utilizate în prezent pentru identificarea zonelor metropolitane:

- Abordarea administrativă definește zonele metropolitane pe baza granițelor legale și a criteriilor suplimentare, cum ar fi dimensiunea populației sau densitatea populației. Zonele metropolitane identificate utilizând această abordare pot fi ușor folosite de administrațiile publice în ceea ce privește problemele de guvernanță, întrucât metropole sunt cuprinse în limite administrative.
- Abordarea morfologică definește zonele metropolitane bazate pe agregarea zonelor construite continue care se potrivesc anumitor criterii de populație: densitatea sau proporția localităților acoperite de așezări urbane. Această abordare oferă o definiție a zonelor metropolitane, care este mai potrivită pentru probleme de mediu, cum ar fi schimbarea utilizării terenurilor sau emisiile de gaze cu efect de seră sau dezvoltarea de locuințe și politicile de transport. În prezent, tehnicile GIS bazate pe imagini aeriene sau prin satelit sunt utilizate pentru a identifica zonele metropolitane din întreaga lume.
- Abordarea funcțională definește zonele metropolitane pe baza fluxurilor dintre o zonă centrală și teritoriile înconjurătoare. Fluxurile de deplasare de la călătorie la serviciu reprezintă informațiile despre flux utilizate în general pentru această abordare. Unitățile administrative mici, cum ar fi municipalitățile sau zonele de recensământ, sunt teritoriile utilizate în general pentru a construi nucleul și hinterlandul zonelor metropolitane.

Figura 1.10. Variante de delimitare a Zonei Funcționale Urbane. Sursa: autorii

Pentru delimitarea Zonei Funcționale Urbane au fost introduse criteriile stabilite prin studiul SPIMA - Spatial dynamics and strategic planning in metropolitan areas (2018), raportul Orașe Magnet al Băncii Mondiale (2016), Studiul de potențial privind dezvoltarea la nivelul Municipiilor Arad și Timișoara (2012), Studiul de Fundamentare privind încadrarea în Teritoriu (CS III Arh. Alexandrina Retegan, 2016), Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Arad (2010), precum și bazele de date ANCPI - geoportal, Corine Land Cover (CHA) și INS Tempo. Astfel, pe lângă metodologiile utilizate de entitățile menționate anterior pentru delimitarea Zonei Funcționale Urbane au fost luate în considerare două aspecte fundamentale:

- prezența industriei prelucrătoare ca definitivă pentru evoluția activităților economice, pe fondul unei demografii cu valori superioare față de media județului și în contextul unei distanțe de cel mult 30 de kilometri față de municipiul Arad. Aplicând această metodă au fost incluse în Zona Funcțională Urbană și orașele aflate la o distanță de 20-30 de kilometri față de Municipiul Arad (Pâncota, Sântana, Curtici, Pecica sau Lipova), precum și localitățile rurale dintre acestea și municipiul reședință de județ;
- modificările în suprafețe construite, prin apariția rețelelor noi de infrastructură, locuințe și zone comerciale sau industriale, în contiguitate teritorială cu Municipiul Arad.

Având în vedere cele expuse mai sus, a rezultat planimetria din Figura 1.10 de mai sus, care include toate tipologiile distincte de zone urbane funcționale. Pentru a urmări metodologia studiului SPIMA - Spatial dynamics and strategic planning in metropolitan areas (2018) ar fi necesară obținerea unor date digitale inaccesibile, precum prezența unui număr de locuitori din zonele periurbane în Municipiul Arad.

e. Concluzii

Concluziile prezintă aspecte determinante din punct de vedere al aspectelor teritoriale ca rezultante ale evoluției planimetrice în timp, precum și ca rezultat a politicilor și programelor de la scară majoră către cea a localității propriu-zise. În cazul Municipiului Arad, studiul de față a evidențiat evoluția planimetrică distinctă în diverse perioade istorice, conducând la arealul urbanizat de astăzi. În directă relație cu râul Mureș și capacitățile pe care aceasta le-a oferit pentru apărare și comerț, municipiul Arad s-a consolidat prin structuri urbane alăturate etapizat, atât în morfologie liniară cât și complexă, îmbinând dezvoltarea de-a lungul coridoarelor cu umplerea interstițiilor dintre acestea. În această logică, chiar și rețelele de conexiune cele mai importante (calea ferată și autostrada) au fost trasate astfel încât să nu afecteze țesutul urban existent. Experiența căii ferate, traversată prin extinderi urbane spre nord și spre est, arată că și autostrada va fi tratată similar, ca o limită temporară care va putea fi depășită dacă presiunile economice o vor cere. Așa cum subliniază și SIDU, principalele zone funcționale ale orașului se dezvoltă în lungul a două axe principale: Nord-Sud și Est-Vest, acolo unde se concentrează cea mai mare parte a dotărilor de interes public, dar și aproximativ 70% din totalul populației orașului. Ele reprezintă și principalele puncte de acces în oraș, porțile secundare de acces fiind Gara Aradul Nou și Aeroportul. Este remarcabilă și prezența axei naturale, care din limită trebuie să devină conector în special prin integrarea Cetății Aradului în structura urbană deschisă publicului.

În momentul de față, Municipiul Arad se pregătește pentru exercițiul bugetar 2021-2027-2030, motiv pentru care documentațiile strategice și de urbanism sunt în curs de actualizare. Totuși, importanța majoră a municipiului face să existe strategii pentru mobilitate, pentru dezvoltarea sectorului cultural sau pentru atragerea investitorilor, așadar accesul la informația necesară este asigurat. Din perspectivă teritorială, Aradul este bine conectat cu localitățile din arealul periurban, totuși fără o cooperare eficientă între acestea. Existența unui număr ridicat de posibilități de conexiune la nivel național și internațional (rutier, feroviar sau aerian) și prezența frontierei în imediata proximitate fac ca Aradul să fie deosebit de atractiv pentru investiții din partea unor companii relevante în industria prelucrătoare, concentrate în parcurile și zonele industriale din extremitățile municipiului.

În concluzia capitolului a fost realizată o delimitare a Zonei Funcționale Urbane în funcție de criterii relevante din punct de vedere socio-demografic, economic și de contiguitate spațială a suprafețelor construite. Evaluarea limitelor zonei funcționale urbane este de o importanță majoră pentru economia polului de dezvoltare și pentru trecerea, în viitorul apropiat, la rangul de pol de creștere. Guvernanța metropolitană previzionează creșterea populației, stabilește măsuri pentru a aborda problemele complexe care rezultă din aceasta, și asigură o integrare eficientă a noilor locuri de muncă create. Dezvoltarea la nivelul Zonei Funcționale Urbane poate transforma Municipiul Arad în centrul unui motor economic regional, care conjugat cu potențialul Municipiului Timișoara poate constitui al doilea motor economic al României după capitala București. Spre exemplu, guvernanța metropolitană presupune intervenția în arii cu impact asupra dezvoltării economice în care Aradul prezintă carențe considerabile, cum ar fi un sistem de transport public metropolitan funcțional, documente de planificare spațială la nivel de zonă funcțională urbană / zonă metropolitană și guvernanță metropolitană recunoscută politic și capabilă de a răspunde necesităților economice locale.

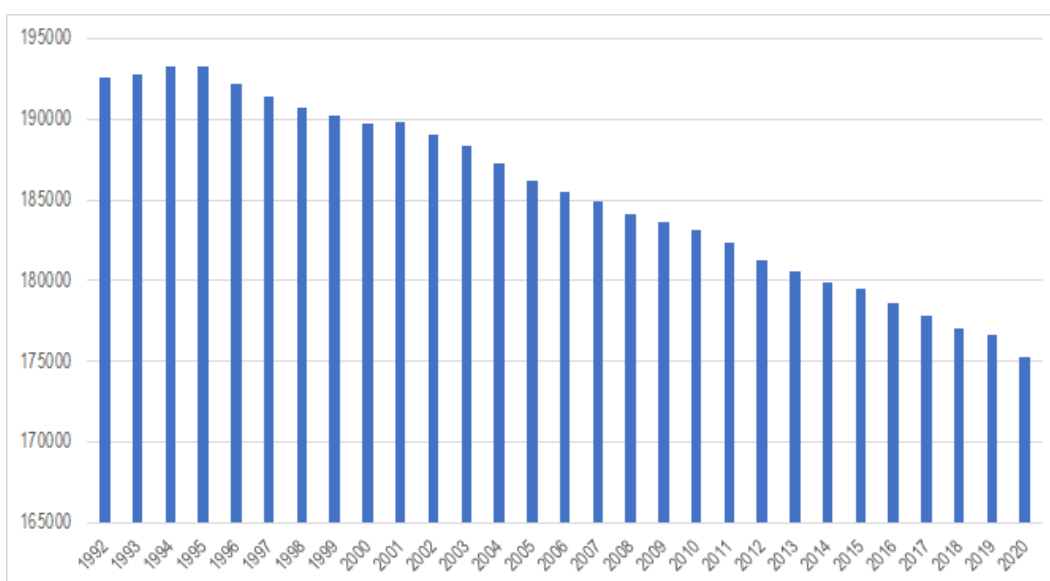

2. EVOLUȚIA POPULAȚIEI ȘI POTENȚIALUL DEMOGRAFIC

În cadrul analizei economice, populația este privită ca factor și resursă pentru dezvoltarea economică locală. Pentru a se stabili potențialul activităților economice și evoluția pieței forței de muncă în municipiul Arad, a fost realizată analiza demografică și a tendințelor de evoluție a numărului de locuitori din această unitate administrativ teritorială.

Evoluția numărului de locuitori reflectă scăderea continuă a acestora, începând din 1995. Cu excepția anului 2001, acest număr a fost în descreștere continuă, astfel încât Municipiul Arad are un număr de 175321 locuitori cu domiciliul în localitate. Această scădere, cu 10,25%, se află în limitele mediei naționale, reflectând de fapt trendurile care au afectat localitățile urbane ale României după 1990. Valorile reale ale numărului de locuitori din municipiu sunt însă și mai reduse, ținând cont că Recensământul din 2011 stabilea un număr de 159.074 de rezidenți, spre deosebire de numărul de 182.325 înregistrat cu domiciliul. Continuând în același mod, este de așteptat ca în anul 2030, populația municipiului să ajungă la aproximativ 165.000 de domiciliați, locul 12 la nivel național, cu o estimare de 143.958 de locuitori rezidenți.

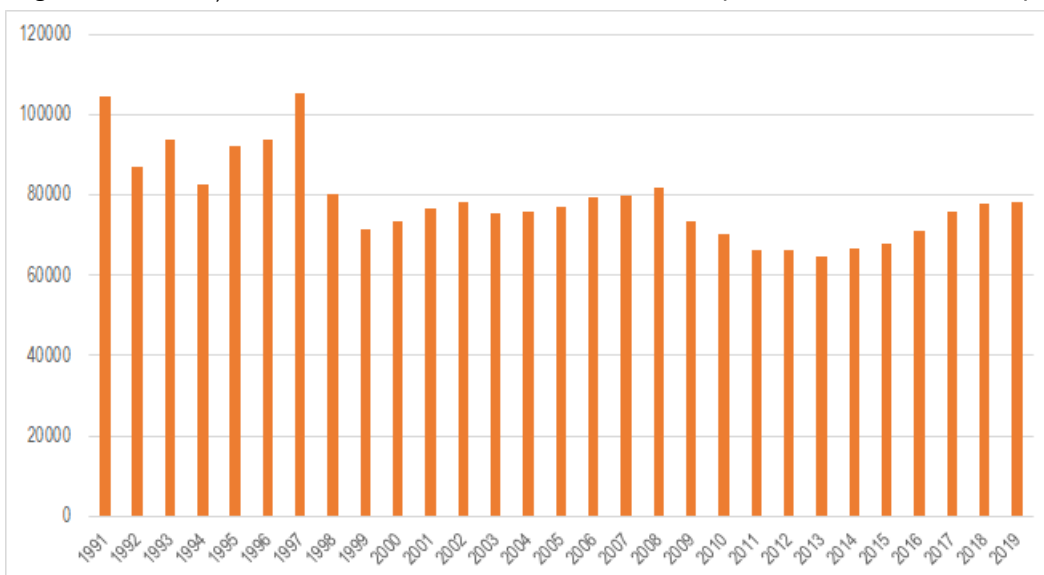
Figura 2.1. Evoluția numărului de locuitori din Municipiul Arad. Sursa: INS Tempo

În ceea ce privește numărul de angajați, situația este oarecum diferită. Numărul de persoane angajate în municipiul a scăzut de la maximum de 105.187 în 1997, dar spre deosebire de numărul

minim de 64.868 de persoane angajate în 2013, acesta se află într-o creștere pronunțată în ultimii ani, ajungând la 78.313 de persoane în 2019. Valorile acestea demonstrează o oarecare stabilizare a economiei orașului, generată în special pe baza migrației forței de muncă din județ sau din regiune.

Figura 2.2. Evoluția numărului mediu al salariaților din Municipiul Arad. Sursa: INS Tempo

Concluzii

Așa cum remarcă și Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană, din punct de vedere al evoluției demografice, Municipiul Arad nu se abate de la tendințele europene și naționale de scădere demografică și de îmbătrânire a populației. Dacă este luată în considerare oportunitatea poziției spațiale a municipiului în context național, se observă chiar o tendință de scădere demografică mai accentuată decât la nivel național. Declinul demografic se traduce prin scăderea ratei natalității și prin soldul negativ al migrației, fenomene care se manifestă și în Municipiul Arad. Există și o mișcare migratorie a populației Municipiului, care se face în special către destinații externe, cu un impact negativ asupra economiei Municipiului. Cel mai probabil, majoritatea acestor persoane sunt adulți activi - dar și către UAT-urile aflate în vecinătatea Municipiului, unde se observă o creștere constantă a numărului de persoane prin fenomenul de relocare și construirea de noi cartiere având un caracter monofuncțional rezidențial.

3. ANALIZA ȘI DIAGNOZA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

Fundamentarea diagnozei este realizată analizând următorii indicatori economici: numărul de societăți comerciale, total active, cifra de afaceri, profitul brut, pierderea brută și numărul de societăți comerciale cu profit. Aceste informații sunt obținute de la ORC Arad și din surse independente identificate de autori. În cazul acestei documentații vom lua în considerare numărul de societăți comerciale și cifra de afaceri a acestora, profitul mediu și total, dar și numărul de angajați pe sectoare de activitate. Sunt utilizate datele oferite de ORC Arad, care pun la dispoziție informații despre un total de 10.106 firme în Municipiul Arad. Din punct de vedere al importanței economice la nivel regional, Municipiul Arad ocupă un rol important, în cadrul său desfășurându-se activități în toate cele patru sectoare economice: primar, secundar, terțiar și cuaternar.

Tabel 3.1 Cifra totală de afaceri a localităților cu o densitate mare de societăți comerciale din Județul Arad (municipiul Arad și localitățile adiacente). Sursa: autorii, după ORC Arad

Localități	Cifra totală de afaceri, 2019 (RON)
Municipiul Arad	18.875.986.635
Chișineu Criș	2.253.060.006
Vladimirescu	610.904.193
Pecica	562.034.603
Lipova	560.409.522
Sebiș	271.593.054
Ineu	270.052.003

După cum reiese din studiile realizate de Banca Mondială, publicate în Orașe Magnet. Migrație și Navetism în România, dar și din SIDU 2014-2030 al Municipiului Arad, asistăm la o mișcare a maselor de locuitori dinspre Municipiul Arad spre localitățile din împrejurime ca reședință, însă nu și ca loc de muncă. Conform studiului Băncii Mondiale, în perioada 2001-2011, majoritatea navetiștilor proveneau din UAT-urile Vladimirescu, Arad, Pecica, Sântana, Macea, Zimandu Nou, Curtici și Lipova. Procentul cel mai mare al acestor navetiști este reprezentat de muncitori calificați, lucru ce se va

reflecta în distribuția societăților comerciale și unităților de producție în teritoriu, marii angajatori și relația dintre numărul de angajați și numărul de întreprinderi.

Tabelul 3.2 Numărul de angajați ai localităților cu o densitate mare de societăți comerciale din Județul Arad (municipiul Arad și localitățile adiacente). Sursa: autorii, conform ORC Arad

Localități	Număr total de angajați, 2019
Arad	55.069
Lipova	2.235
Pecica	1.812
Chișineu-Criș	1.585
Sebiș	1.401
Ineu	1.192
Vladimirescu	1.109

Astfel se observă o schimbare de poziții în ierarhia localităților comparând numărul de societăți comerciale cu numărul de angajați. Reiterând tabelul raportat la localitățile menționate anterior, ca și puncte de plecare a navetiștilor, se observă următoarele date:

Tabelul 3.3 Numărul de angajați ai localităților de plecare a navetiștilor
Sursa: autorii, conform ORC Arad

Localități	Număr total de angajați, 2019
Arad	55.069
Sântana	2.236
Lipova	2.235
Pecica	1.812
Zimandu Nou	1.418
Curtici	1.340
Vladimirescu	1.109
Macea	121

Un studiu al tendințelor de angajare la nivelul Municipiului Arad dezvăluie o scădere a numărului de angajări pe parcursul timpului, această scădere nefiind compensată de angajări în celelalte localități. Așadar, este clar că, pe fondul unei creșteri economice accentuate, municipiul și județul se confruntă cu două tipuri de fenomene: tehnologizarea proceselor interne și migrația forței de muncă spre alte zone cu surse ridicate de venit. Un fapt în acest sens este salariul mediu redus al angajaților din județ, comparabil cu media națională a orașelor performante din punct de vedere economic.

Figura 3.1 Evoluția numărului de angajați în Municipiul Arad din 2005 până în 2019

Sursa: autorii, conform ORC Arad

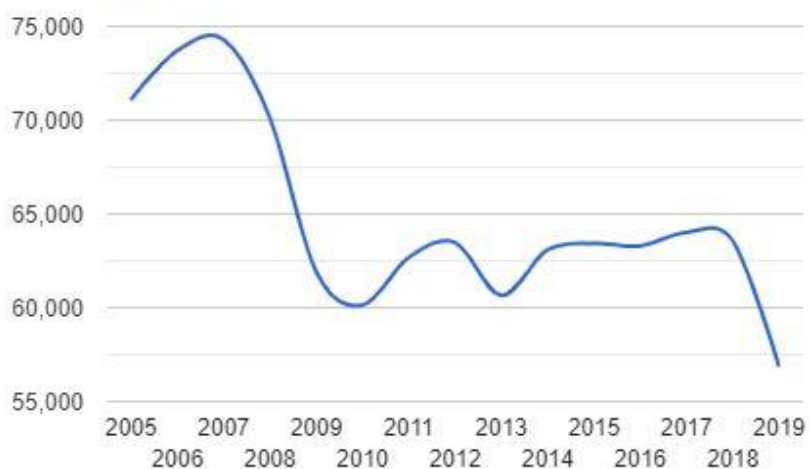
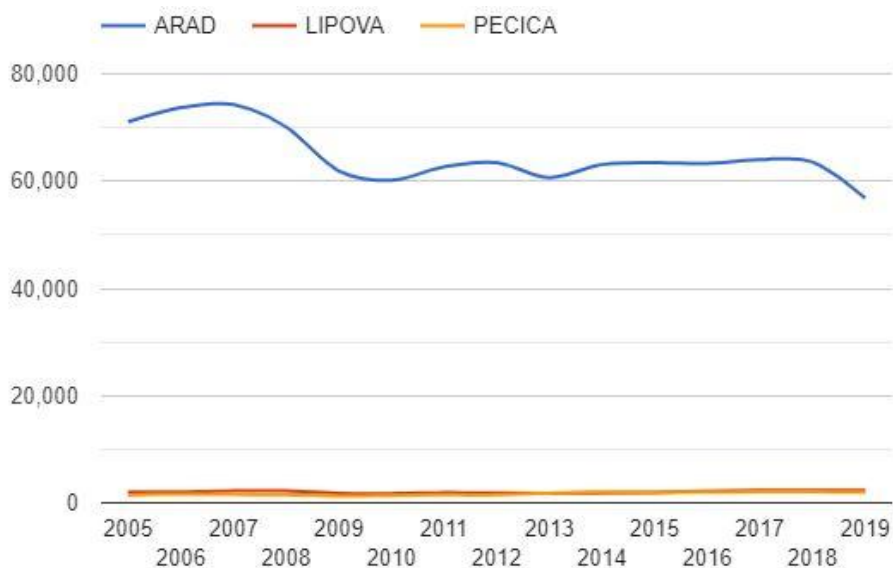

Figura 3.2 Evoluția numărului de angajați în localitățile din județ din 2005 până în 2019

Sursa: autorii, conform ORC Arad

a. Repartiția teritorială

La nivel de județ, cele mai importante societăți comerciale după cifra de afaceri sunt Smart Diesel SRL în localitatea Chișineu Criș, Coficab Eastern Europe SRL în Arad, Webasto România SRL în Zimandu Nou, Yazaki Component Technology SRL în Arad, Leoni Wiring Systems Arad SRL în Arad.

Figura 3.3 Cifra de afaceri în contextul județului pe localități, 2019

Sursa: ORC Arad

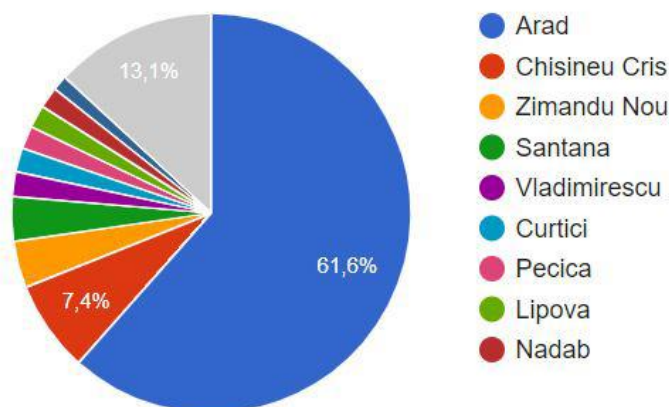
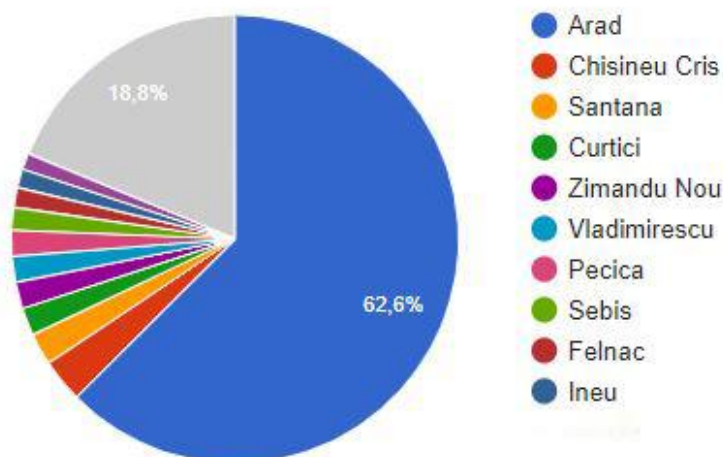

Figura 3.4 Profitul societăților comerciale din județul Arad raportat la localități, 2019

Sursa: autorii, conform ORC Arad

Așa cum a fost menționat anterior în acest studiu, pe raza Municipiului Arad funcționează un număr de 10.106 societăți comerciale. Cele mai importante societăți comerciale care funcționează pe teritoriul municipiului sunt Property Cube SRL, Premium Line Security SRL, Sofad Broker de Asigurare SRL, Business Developing Group SRL și Car Boy Kidland SRL, societăți care funcționează în sectorul terțiar de activitate, în sectorul comercial și al serviciilor.

b. Structura economică pe sectoare și domenii

În ceea ce privește repartitia pe domenii de activitate, la nivelul județului Arad se observă că domeniile Industrie prelucrătoare (C) și Construcții (F) sunt prezente în procente asemănătoare, domeniul Transport și depozitare este prezent (H) într-un procent de 11,2%, la fel ca și cel al Activităților profesionale științifice și tehnice (M), iar domeniul Comerț cu ridicata și de-amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (G) fiind cel mai mare, într-un procent de 25,5%. La nivelul Municipiului Arad, raportul între domenii este relativ proporțional cu ceea ce se întâmplă la nivelul județului. Preponderente sunt activitățile din domeniul comerțului (G) și al activităților profesionale științifice și tehnice (M) urmate de transport și depozitare (H), industrie prelucrătoare (C) și construcții (F).

Figura 3.5 Ponderea secțiunilor de activitate la nivelul județului Arad. Sursa listăfirme.ro

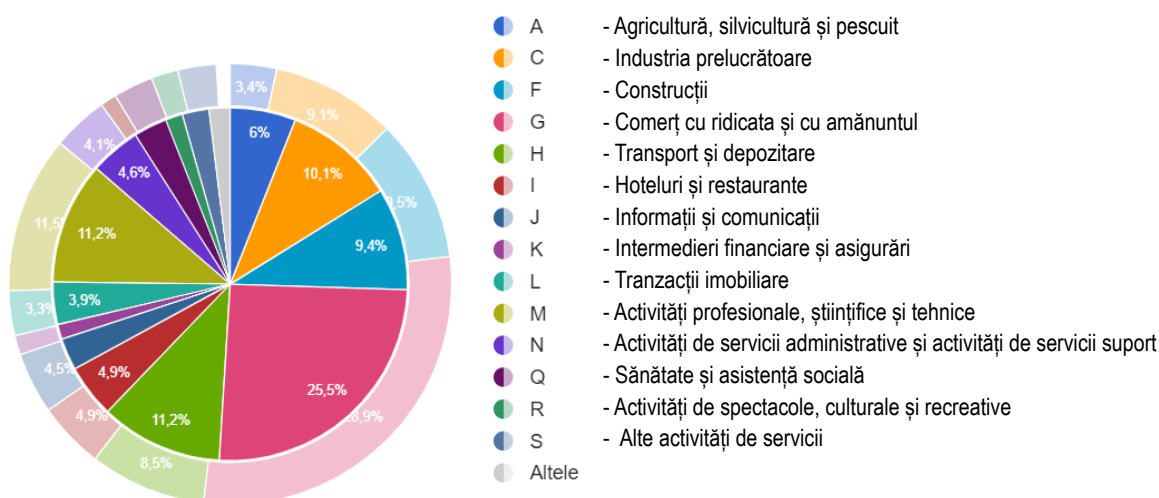

Figura 3.6 Ponderea secțiunilor de activitate la nivelul Municipiului Arad. Sursa listăfirme.ro

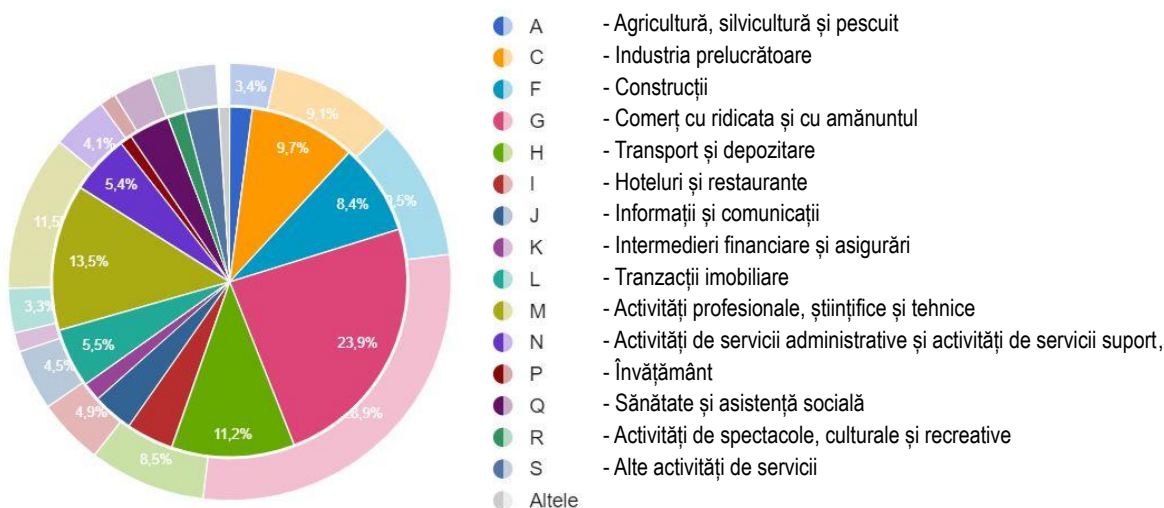
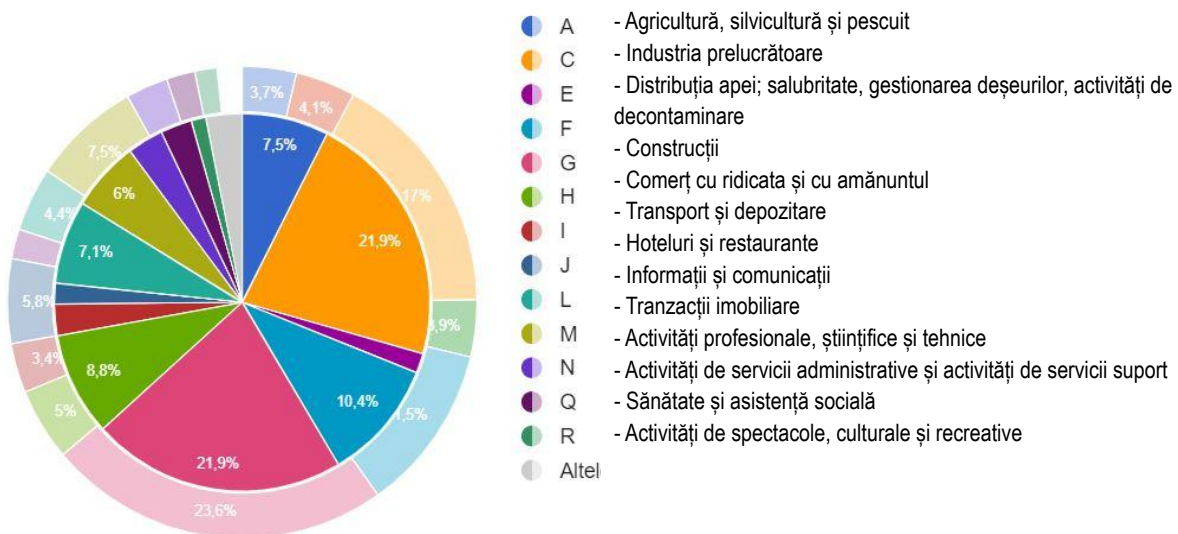

Figura 3.7 Cifra de afaceri pe secțiuni de activitate în Municipiul Arad, 2019. Sursa: ORC Arad

Analizând mai departe secțiunile de activitate din prisma cifrei de afaceri și a profitului, se observă că sectorul Industriei prelucrătoare este de departe cel mai profitabil sector, depășind cu mult celelalte domenii, atât din punct de vedere a cifrei de afaceri cât și a profitului. Sectorul G, al comerțului cu de-amănuntul; reparații de autovehicule și motociclete fiindu-i următor.

Figura 3.8 Profitul pe secțiuni de activitate în Municipiul Arad, 2019. Sursa: ORC Arad

Sector primar: analiză și diagnoză

În sectorul primar de activități regăsim activitățile ce se ocupă cu agricultura și procesele de extracție a materiei prime. Din contrapunerea hărților de distribuție a activităților din sectorul primar în județul Arad, cea din 2015 (Figura 3.9) și cea din 2019 (Figura 3.10) se observă o dezvoltare spre est a

acestor activități. Această tendință vine pe fondul unei stagnări generale a acestui domeniu în întregul județ, fluctuațiile fiind mai degrabă ne semnificative la scara întregului teritoriu.

Figura 3.9 Distribuția în teritoriu a activităților din sectorul primar, 2015
Sursa: autorii, conform ORC Arad

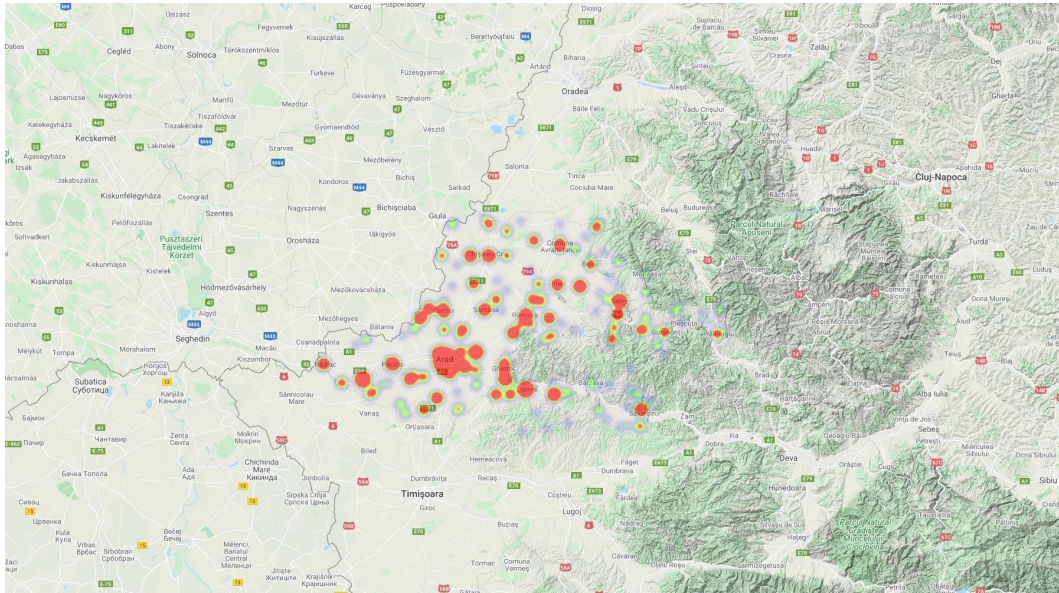
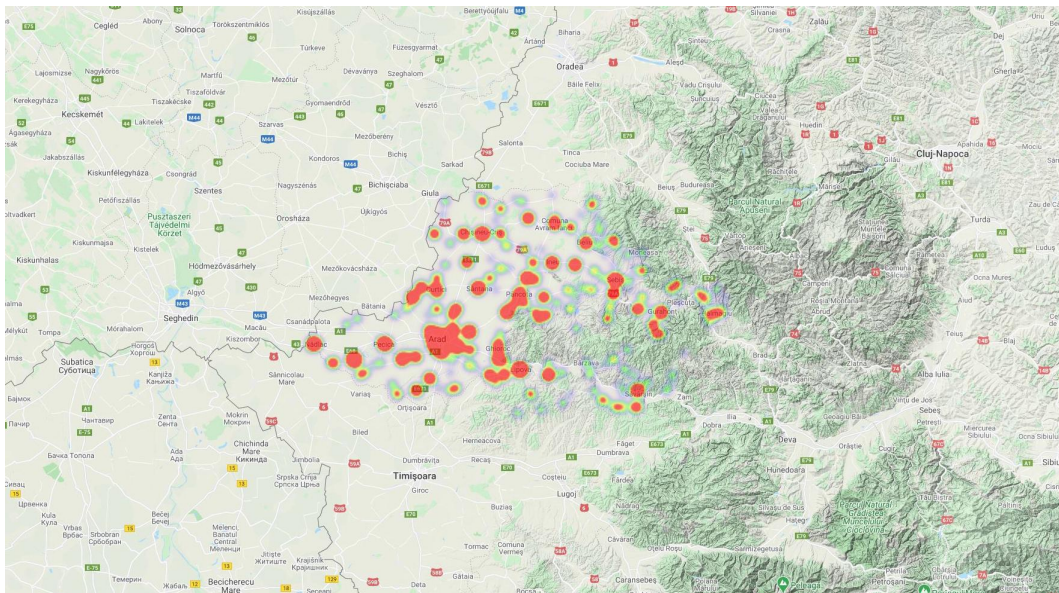

Figura 3.10 Distribuția în teritoriu a activităților din sectorul primar, 2019
Sursa: autorii, conform ORC Arad

Evoluția în timp a activităților corespunzătoare sectorului primar arată o fluctuație cu tendințe de scădere ușoară atât a secțiunii A, agricultură silvicultură și pescuit cât și a industriei extractive, B.

La nivelul municipiului, firmele care desfășoară activități în acest sector își au sediul concentrat în zona centrală a localității, cu preponderență în zona Pieței Avram Iancu. Cele mai importante firme din acest sector sunt PETROSANTANDER ROMANIA SRL, AGRICOLA SAN GIORGIO SRL și PIC FARM LOGISTIC SRL.

Figura 3.11 Distribuția în municipiul a societăților comerciale din sectorul primar, 2019
Sursa: autorii, conform ORC Arad

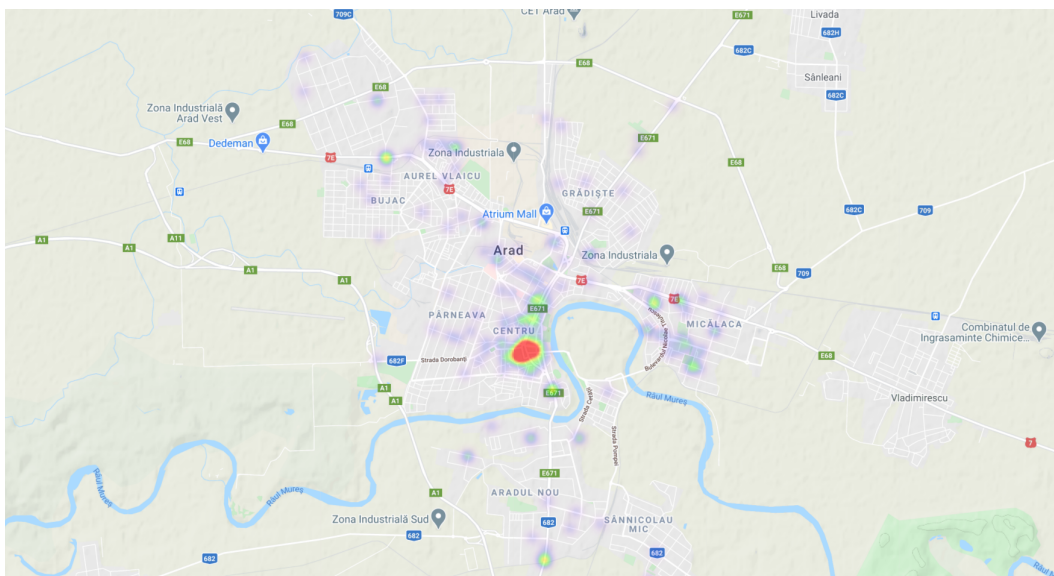
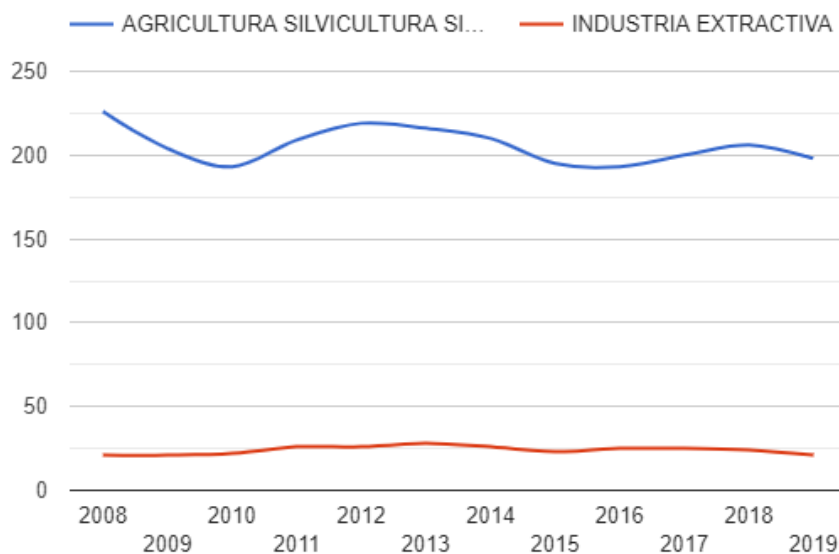
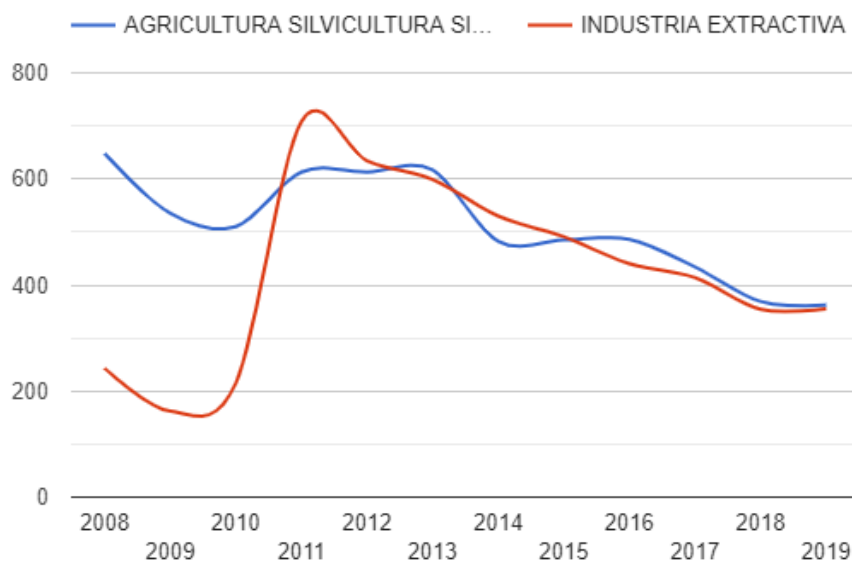

Figura 3.12 Numărul întreprinderilor din sectorul primar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

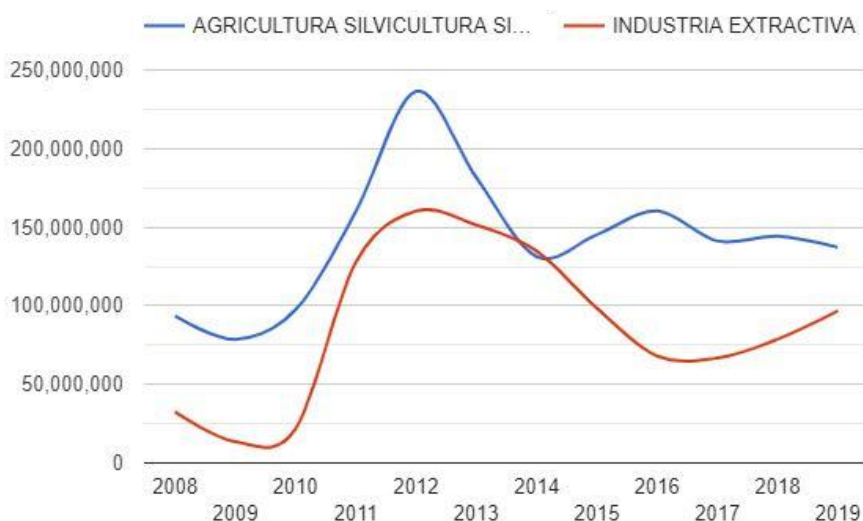
Numărul de angajați este relativ egal împărțit între aceste două sectoare în 2019 (aproximativ 360), cu un alt punct de convergență în 2010-2011 (circa 590) după o creștere puternică în perioada 2010-2012 pentru domeniul industriei extractive. După 2012 însă, după o perioadă de fluctuație, ambele domenii iau o traiectorie descendentă.

Figura 3.13 Numărul angajaților din sectorul primar. Sursa: autorii, conform ORC Arad

Graficul cifrei de afaceri înregistrează valori în curs de redresare, ascendente pentru secțiunea B, a industriei extractive. Din graficele anterioare se observă că numărul întreprinderilor din această secțiune a rămas aproximativ stabil de-a lungul timpului, numărul angajaților a scăzut și pare să se stabilizeze în 2018-2019. Coroborând informațiile acestea cu cele ale profitului, din figura 3.17, rezultă faptul că domeniul industriei extractive poate prezenta o redresare în anii ce urmează, profitul înregistrând o pantă ascendentă.

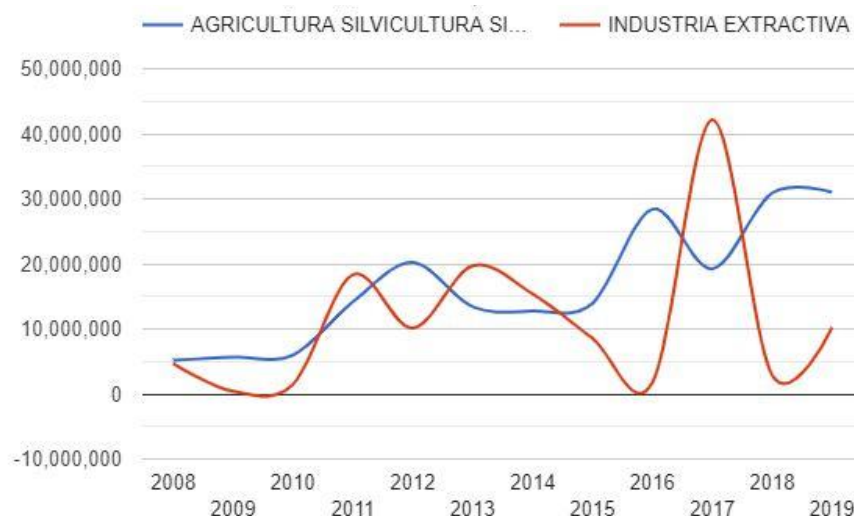
Figura 3.14 Cifra de afaceri din sectorul primar. Sursa: autorii, conform ORC Arad

În ceea ce privește secțiunea A, agricultură, silvicultură și pescuit, fluctuațiile cifrei de afaceri sunt destul de puternice de-a lungul timpului, cu o relativă stabilizare în perioada 2014-2019, însă în ultimii ani cifra de afaceri pare să se îndrepte spre o pantă ușor descendentă. În ceea ce privește

profitul aceleiași secțiuni, acesta este caracterizat de o creștere generală, destul de puternică în 2017-2019, însă graficul preconizează traiectoria unei pante descendente în ceea ce urmează.

Figura 3.15 Profitul din sectorul primar. Sursa: autorii, conform ORC Arad

Urmărind harta distribuției activităților din sectorul primar în zona Municipiului Arad și tendințele de dezvoltare în timp oferite de informațiile ORC Arad, sectorul primar are nevoie de o strategie generală de dezvoltare și sprijin a inovațiilor și adaptărilor la normele și cerințele Europene. Această nevoie reiese din fluctuațiile considerabile înregistrate pe parcursul anilor ceea ce arată un sector susceptibil la probleme și deficiențe. În același timp, prin poziția geografică, suprafața rețelei de activități din acest sector și actorii participanți la economia regională activi în regiunea de vest, sectorul primar de activitate al Municipiului Arad și a ZUF poate deveni un atractor de investiții. Utilizând instrumente de predicție matematică, observăm că până în 2030 profitul acestui sector are tendințe pozitive (figura 3.16), însă cifra de afaceri, în scenariu pesimist, preia o direcție în scădere.(figura 3.17).

Figura 3.16 Prognoza profit sectorul primar. Sursa: autorii, conform ORC Arad

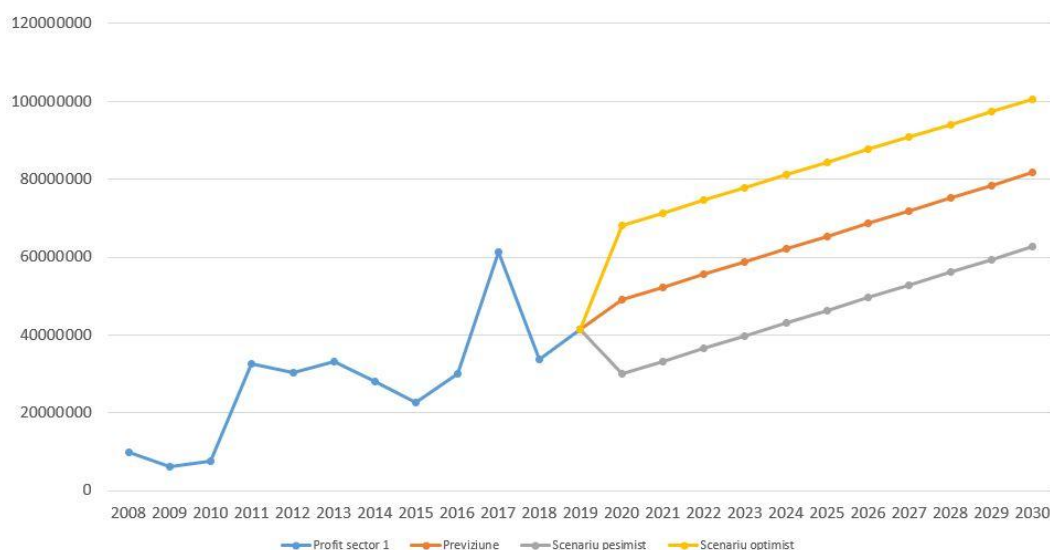
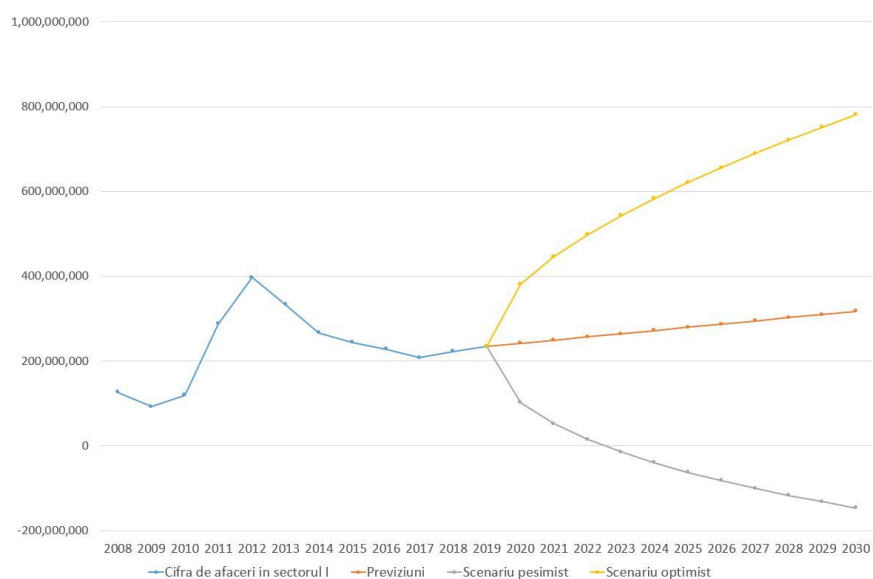

Figura 3.17 Predicții cifră afaceri sectorul primar. Sursa: autorii, conform ORC Arad

Sectorul secundar: analiză și diagnoză

Sectorul secundar al economiei este cel mai consistent, fiind prezent în proporție majoră atât la nivelul Municipiului Arad cât și în majoritatea localităților amplasate de-a lungul căilor principale de comunicație din județ. Urmărind distribuția în teritoriu, se observă că sediile acestor firme sunt amplasate în centrele urbane principale (Arad, Pecica, Lipova, Nădlac, Chișineu Criș, Ineu sau Gurahont).

Figura 3.18 Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar 2019
Sursa: autorii, conform ORC Arad

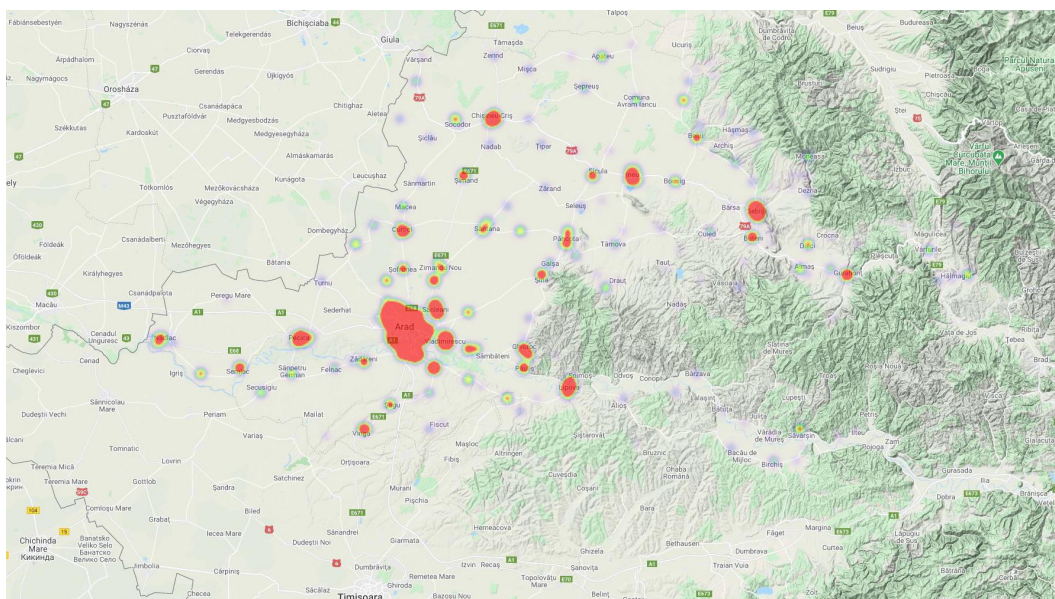
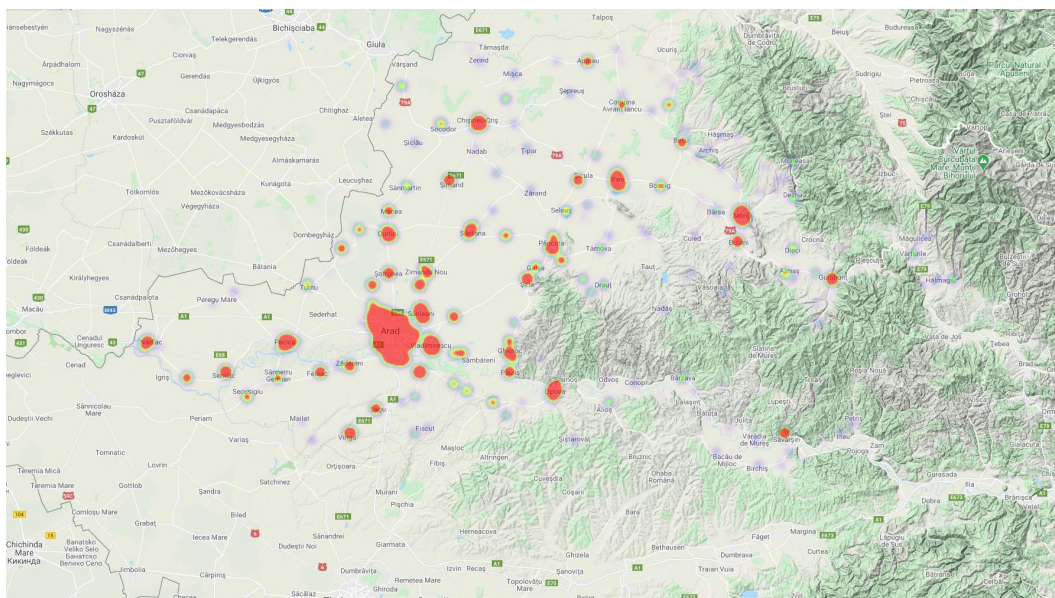

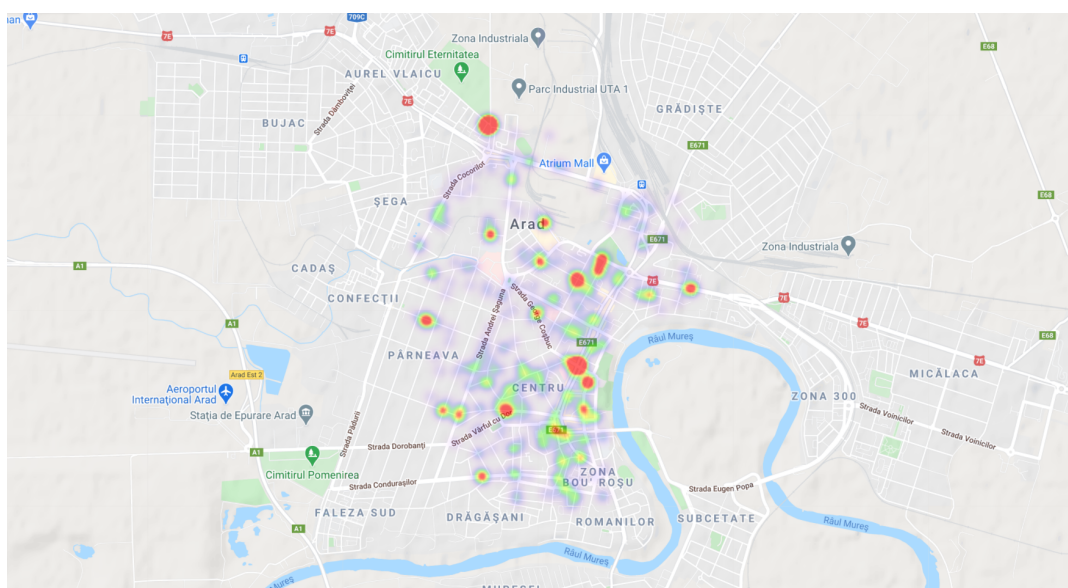
Figura 3.19 Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar 2019
Sursa: autorii, conform ORC Arad

Urmărind evoluția între 2015 și 2019, se observă o multiplicare a acestor firme în localitățile deja existente și apariția unor societăți comerciale noi în zonele interstițiale. Astfel, se demonstrează că județul Arad prezintă caracteristici optime pentru a dezvolta activități de prelucrare, asigurând un bazin de locuitori suficient de ridicat și disponibil pentru navetism spre centrele urbane.

În interiorul Municipiului Arad, firmele care desfășoară activități de prelucrare au trei zone în care preferă să își stabilească sediul: zona UTA - Aurel Vlaicu (către Zona Industrială Vest), Bulevardul Revoluției sau zona Podgoria - Tricoul Roșu.

Figura 3.20 Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar 2019
Sursa: autorii, conform ORC Arad

Cele mai importante firme din sectorul secundar era TAKATA ROMANIA SRL (închisă între timp, cu 4,896 de angajați, o cifră de afaceri de 559 219 945 lei și un profit de 14 200 041 lei în 2019). Locul acestei firme a fost preluat de COFICAB EASTERN EUROPE SRL, YAZAKI COMPONENT TECHNOLOGY SRL și LEONI WIRING SYSTEMS ARAD SRL. Firmele din sectorul secundar au avut o evoluție în general pozitivă, cu o creștere accentuată între 2009 și 2018. Totuși, 2019 a presupus o scădere pentru firmele din industria prelucrătoare.

Figura 3.21 Cifra de afaceri a firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

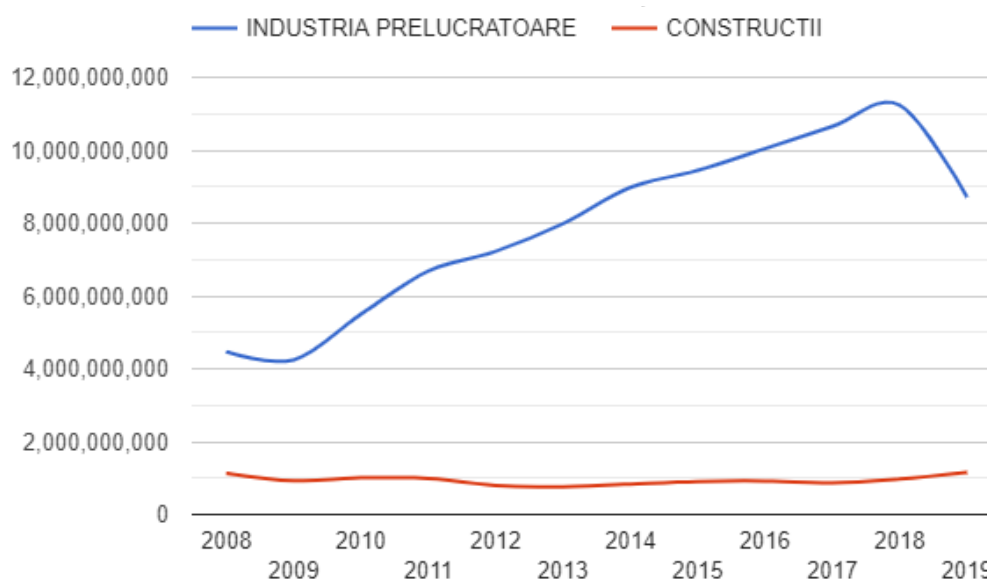
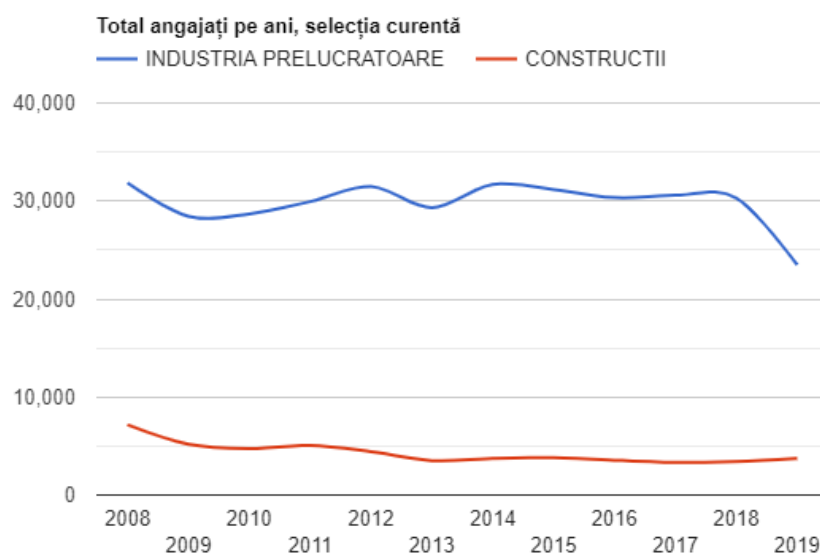

Figura 3.22 Numărul de angajați al firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

Trendul ușor descendent este confirmat de valoarea numărului de angajați, cu un trend în general constant în jur de 30.000 de angajați și o scădere cu aproximativ 5.000 în ultimul an. Totuși, acest trend nu este confirmat de prognozele pentru această categorie de activități. Situația din 2019 este văzută ca fiind o excepție, față de care prognozele optimiste, pesimiste sau realiste iau în considerare o creștere care poate depăși 7 miliarde de lei în 2030 din punct de vedere al profitului, dar și 20 de miliarde de lei din perspectiva cifrei de afaceri în același an.

Figura 3.23 Profitul firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

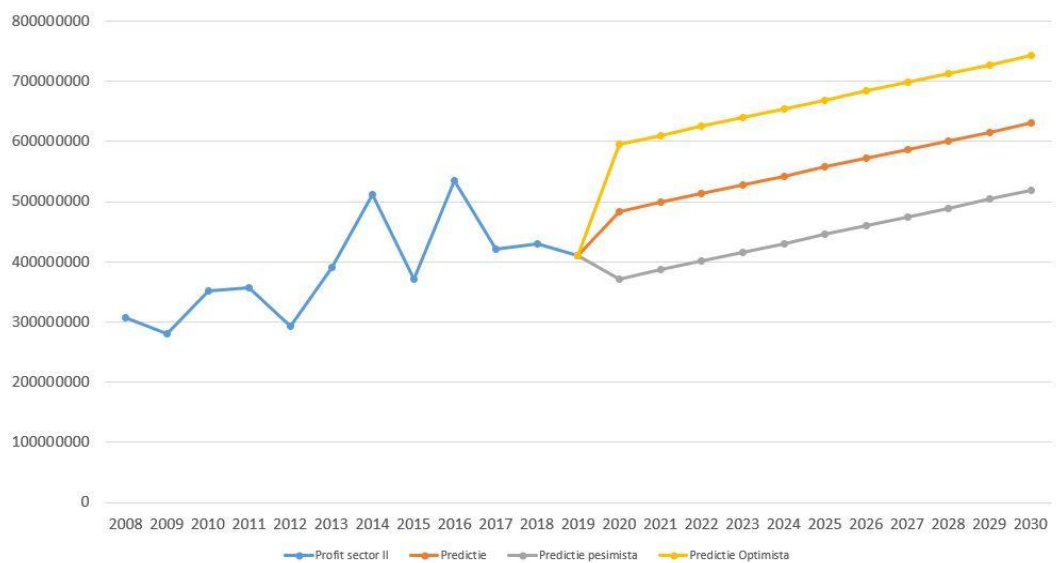
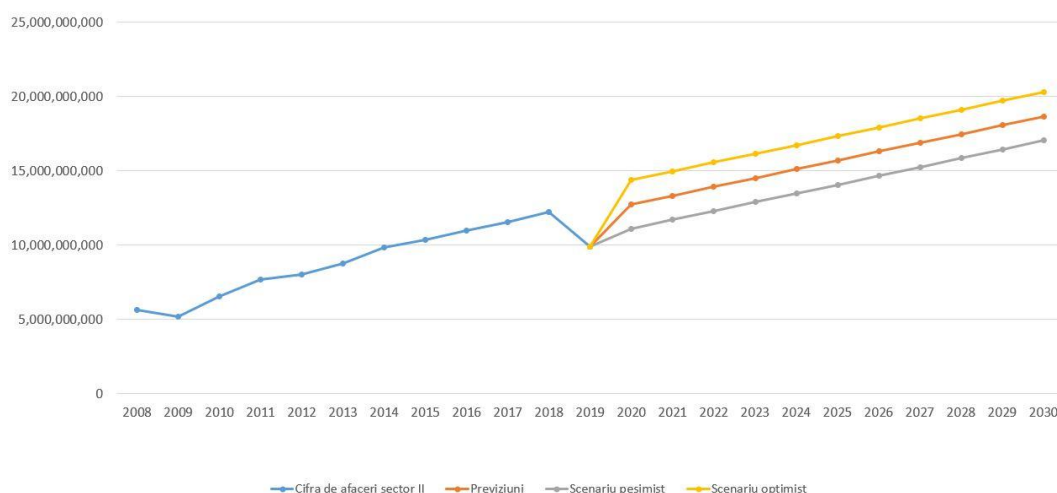

Figura 3.24 Cifra de afaceri a firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului secundar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

Prognozele de mai sus confirmă importanța sectorului secundar în economia locală, profilând orașul ca fiind preponderent industrial, dedicat sectorului secundar al economiei, așadar având un substrat stabil pentru o creștere economică durabilă. Sectorul secundar își desfășoară activitatea, în cea mai mare măsură, în parcuri și zone industriale. Acestea sunt enumerate în strategia de dezvoltare

și descrie ca atare. Prin crearea zonelor industriale s-a reușit atragerea a numeroși investitori străini, atât în Arad, cât și în județ, cu precădere în producerea de componente și accesorii pentru industria automobilistică, lucru care a făcut posibilă absorbirea forței de muncă și din acest sector.

Parcurile și zonele industriale sunt următoarele (conform datelor oferite public de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Direcția Generală Administrație Publică - Direcția pentru servicii comunitare de utilități publice și parcuri industriale):

Zona industrială UTA 1 Arad: platforma fostei fabrici de textile "UTA" are o suprafață de 17 ha, din care pe 12,5 ha s-a început construcția Parcului de servicii "UTA 1". Printre facilitățile oferite de parcul industrial UTA 1 se numără accesul rutier la oseaua de centură, accesul la ieșirea spre Ungaria prin punctele vamale Nădlac și Turnu; acces CFR până în mijlocul platformei; acces direct la forța de muncă existentă în zona gării CFR, UTA, Vlaicu, Pârneava și Ega; acces la transport în comun. Zona este racordată la serviciile de utilități. În zona industrială UTA 1 își desfășoară activitatea peste 60 de societăți comerciale, acestea beneficiind de următoarele servicii: pază și protecție, servicii bancare, servicii de medicina muncii și medicină generală, servicii alimentare.

Parcul Industrial UTA 2 Arad, clasificat ca Operațional, înființat în Municipiul Arad prin Ordin MIRA nr.325/2007, operațional, administrat de societatea S.C. „UTA Logistic Park” S.R.L., având o suprafață de 14,58 hectare. Parcul Industrial poate oferi pentru vânzare parcele de teren cu utilități, iar pentru vânzare/inchiriere hale industriale destinate logisticii și industriei ușoare. Parcul are în prezent o suprafață total construită de aproximativ 45.000 metri pătrați, posibilitate de dezvoltare conform unui plan urbanistic zonal aprobat. Din punct de vedere al facilităților fiscale, rezidenții care dobândesc calitatea de proprietar au dreptul de a beneficia de scutiri la plata impozitului pentru teren și clădiri, în baza Ordinului nr. 2980/2013 al Vice Prim-ministrului, Ministrului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Legea nr. 186/2013.

Parcul Industrial CTPARK Beta Arad, în prezent clasificat ca Greenfield, se află în municipiul Arad și a fost înființat prin Ordinul MDLPA nr. 1875/2021, fiind administrat de Societatea CTPARK BETA S.R.L. și având o suprafață de 19,51 hectare.

Zona Industrială Arad-Vest a atras deja peste 25 de investitori români și străini. Zona industrială are o suprafață de 150 ha intravilan, fiind localizat în nord-vestul orașului, cu acces direct la DN7 (E68) și la oseaua de centură. Zona are ca destinație activități industriale, de servicii și de depozitare. Infrastructura interioară este formată din drumuri interioare (3,1 km), rețea de alimentare cu gaze (3,8 km), rețea de canalizare pluvială (5,2 km), rețea de canalizare menajeră (4,7 km), rețea de furnizare a apei potabile (4,6 km), rețea electrică (14,3 km).

Zona Industrială Est, cu o suprafață de 20 ha și cu acces direct la DN7 (E68), la ieșirea din Arad către Deva, are ca activități industria, depozitarea și serviciile. Infrastructura zonei este alcătuită din drumuri interioare (0,3 km), rețea de canalizare pluvială (0,4 km), rețea de canalizare menajeră (0,7 km), rețea de furnizare a apei potabile (0,4 km), rețea electrică (0,4 km). Se află în imediată vecinătate a zonei comerciale din care fac parte supermarketurile Selgros, Remarkt, Jumbo;

Zona industrială Sud-Zădăreni, înființată în anul 2004, este situată în sudul orașului, pe Calea Zădăreni, la o distanță de 1,2 km de DN69/ E671 – Timișoara – Arad – Oradea. Infrastructura este asigurată de rețeaua electrică de 110 kV și un bazin colector, în prezent efectuându-se studii de fezabilitate pentru utilitățile de apă, gaze naturale, canalizare și curent electric.

Sector terțiar: analiză și diagnoză

În sectorul terțiar, numărul și distribuția firmelor a fost într-o relativă stagnare între 2015 și 2019, spre deosebire de situația din sectorul primar și cel secundar. Poziția cea mai importantă a Municipiului Arad este secundată de localitățile urbane din primul inel (Pecica, Curtici, Sântana, Pâncota, Lipova), respectiv al doilea inel (Nădlac, Chișineu-Criș, Ineu sau Gurahonț). De asemenea, tiparele de distribuție demonstrează evoluția de-a lungul căilor principale de acces spre și dinspre Arad.

Figura 3.25 Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar, 2015
Sursa: autorii, conform ORC Arad

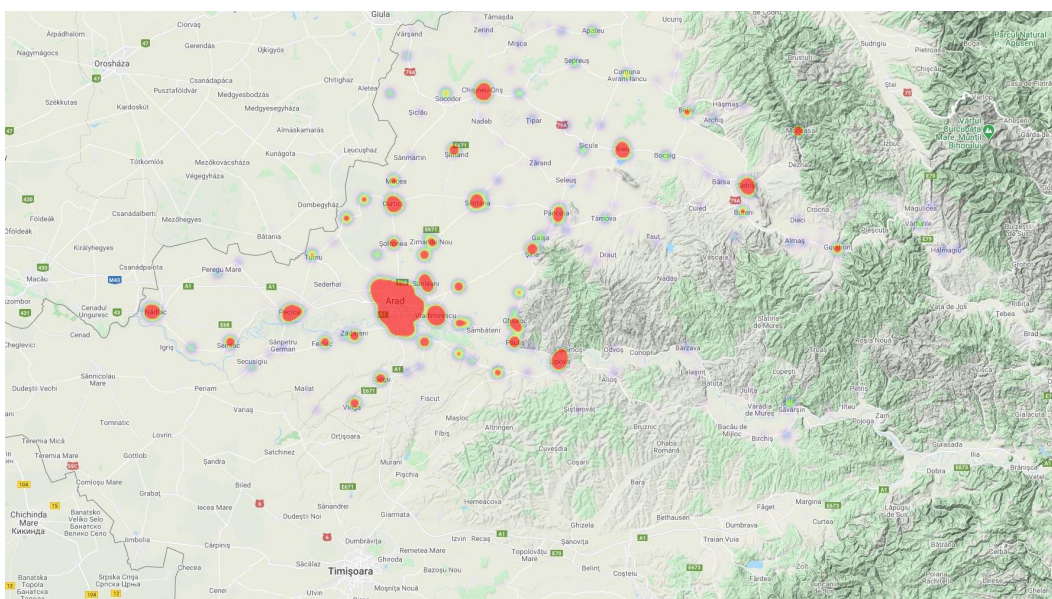
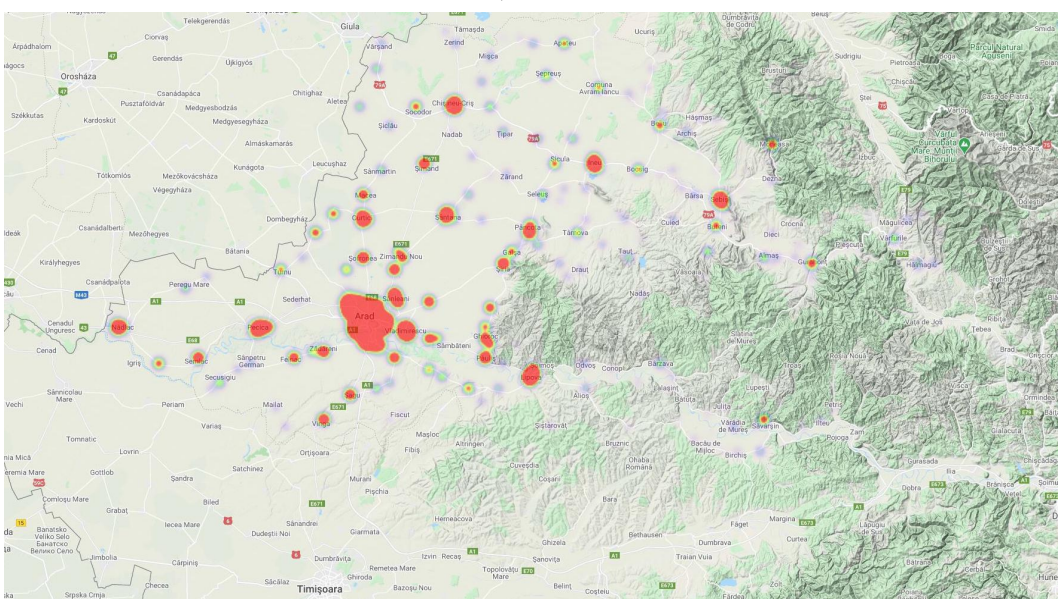

Figura 3.26 Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar, 2019
Sursa: autorii, conform ORC Arad

În interiorul Municipiului Arad, distribuția sediilor societăților economice profilate pe servicii și comerț este concentrată de-a lungul zonei centrale, pe axa nord-sud. Aceasta este echilibrată spre vest de firmele amplasate de-a lungul străzilor și bulevardelor de rang primar și secund. Totuși, Micălaca, Bujac și Aradul Nou prezintă un număr scăzut al acestor sedii.

Figura 3.27 Distribuția firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar, 2019

Sursa: autorii, conform ORC Arad

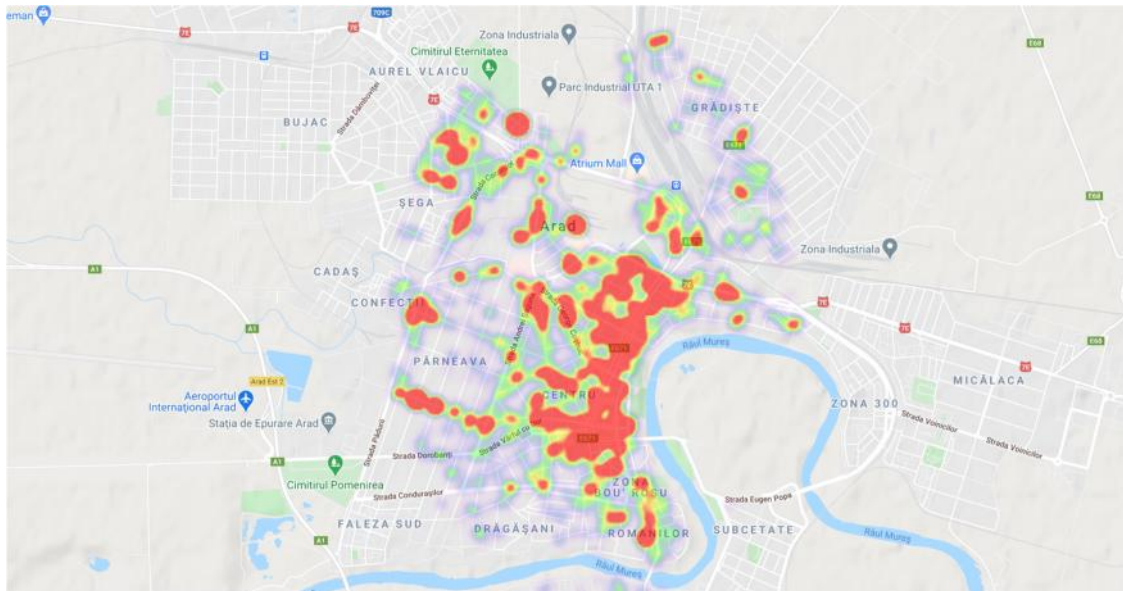
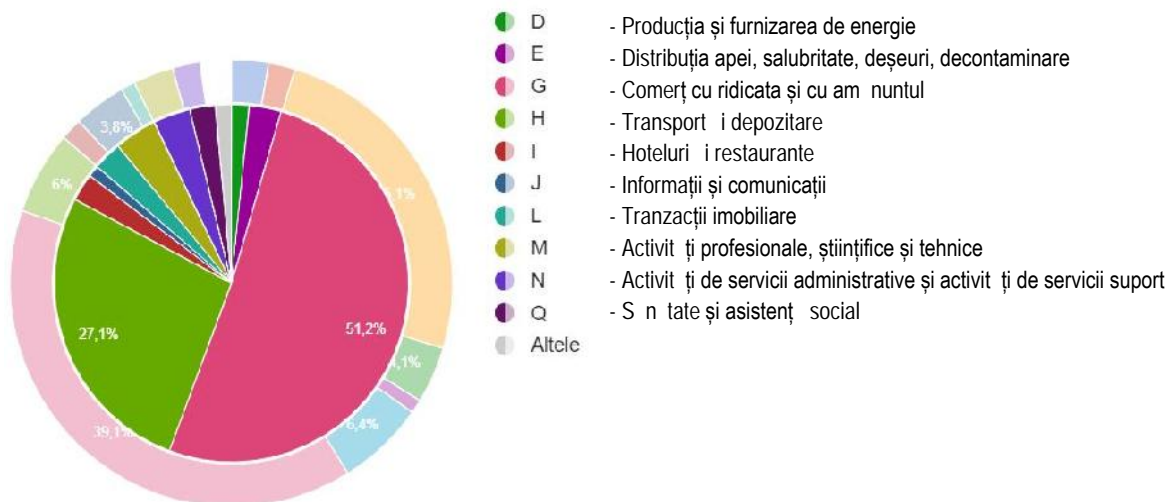

Figura 3.28 Cifra de afaceri a firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar

Sursa: autorii, conform ORC Arad

Distribuția cifrei de afaceri pe domenii și subdomenii CAEN arată că domeniul cel mai important (51,2% din acest sector) este G - Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, urmat de H - Transport și depozitare (27,1%). Se confirmă, așadar, poziția favorabilă a municipiului în raport cu câmpurile de comunicație și transport, fiind cănd ca domeniul transporturilor și al logisticii să ocupe poziția secundă a acestui sector.

În ceea ce privește numărul de angajați, aceștia sunt distribuiți mult mai uniform, păstrând totuși clasamentul valabil în cazul cifrei de afaceri. Cele două domenii (G - Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, urmat de H - Transport și depozitare) ocupă poziții relativ egale în frunte, cu câte 27,5% și 27% din numărul de angajați. Pe poziția a treia se află domeniul N - Activități de servicii administrative și servicii suport, cu 13,9% din totalul de angajați ai acestui domeniu. Profitul firmelor păstrează poziția domeniului G - Comerțul cu ridicata și cu amănuntul în prim plan (31,7%), fiind însă urmată de domeniul L - Tranzacții imobiliare (16,9%) și H - Transport și depozitare (14,5%).

Figura 3.29 Numărul de angajați ai firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar

Sursa: autorii, conform ORC Arad

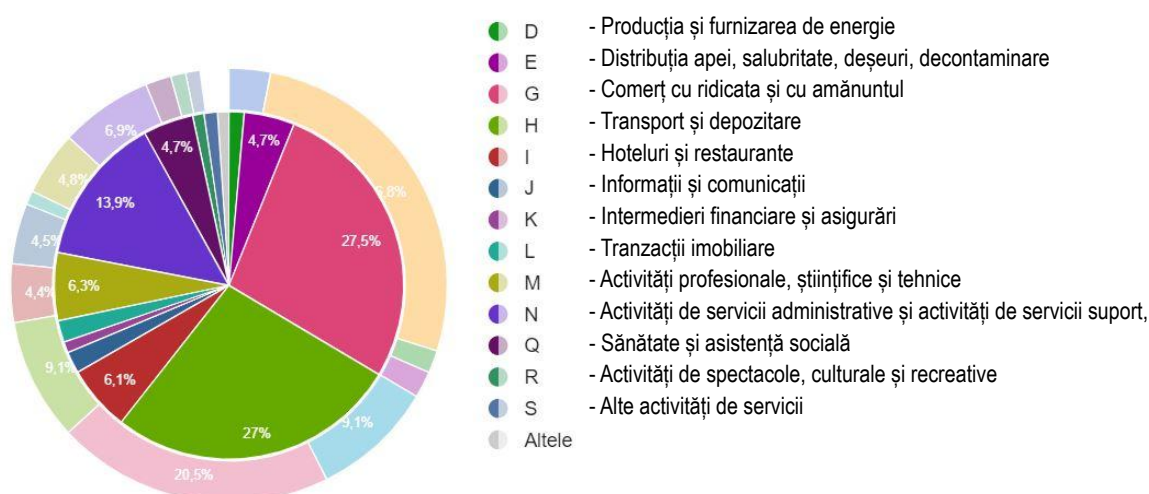
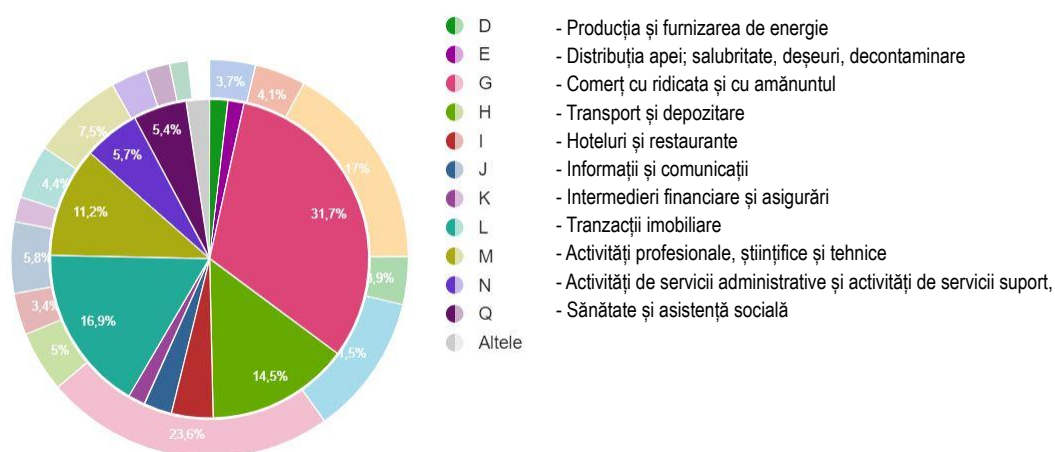

Figura 3.30 Profitul firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar

Sursa: autorii, conform ORC Arad

Proгноza asupra profitului indică o creștere a acestuia indiferent de scenariu, cu un potențial de creștere depășind 1,4 miliarde de lei în 2030. Aceeași situație întâlnim și pentru cifra de afaceri a aceluiași domeniu, cu un potențial de creștere spre 16 miliarde de lei în 2030 și un minim de puțin peste 10 miliarde de lei (depășind, astfel, valoarea de astăzi).

Figura 3.31 Prognoze asupra profitului firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului terțiar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

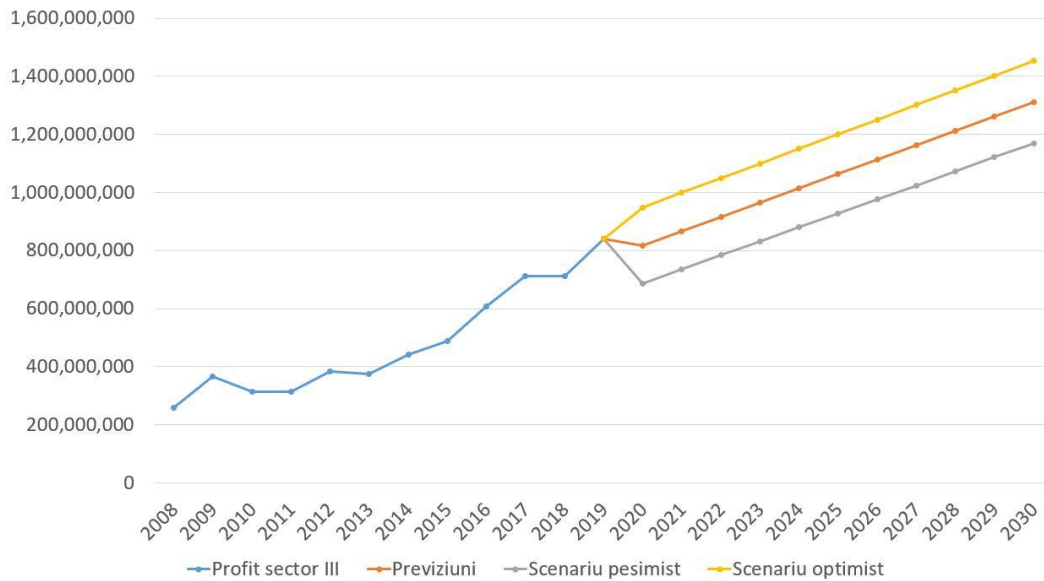
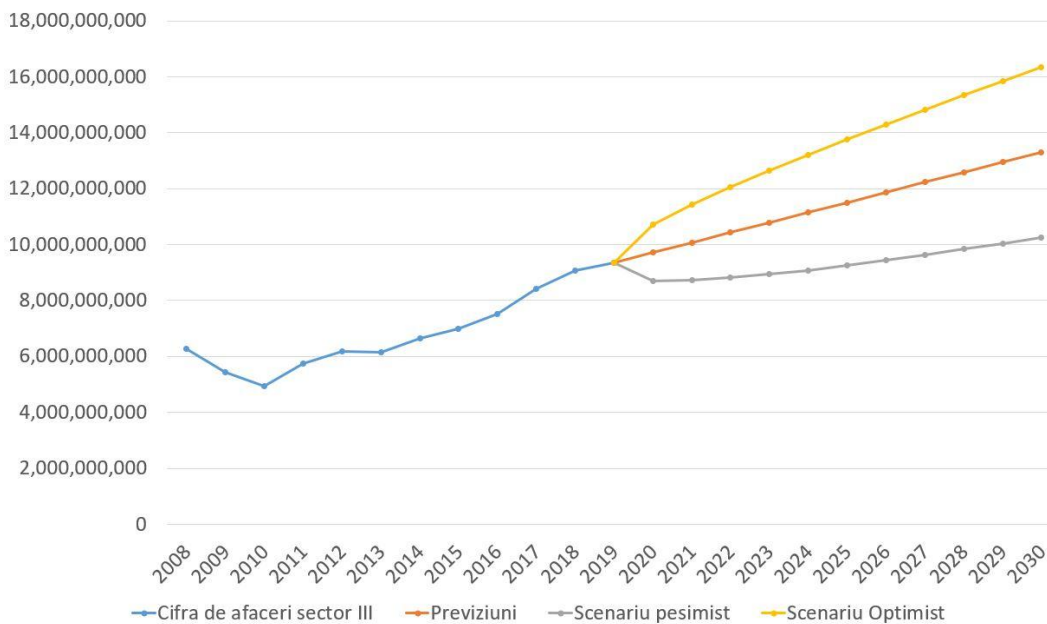

Figura 3.32 Prognoze asupra cifrei de afaceri a firmelor din sectorul terțiar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

Vitalitatea urbană se dezvoltă în jurul rețelelor care pot constitui atractori prin asocieri de proximitate între servicii la scară redusă și medie. În interiorul UAT Arad, rețeaua de servicii și comerț s-a dezvoltat istoric, spontan, de-a lungul principalelor coridoare de transport. Astfel, coridorul cel mai important din acest punct de vedere se suprapune cu traseul Bulevardului Revoluției, zona centrală a Municipiului. Principalele limitări pentru extinderea acestei rețele sunt determinate de elemente naturale (râul Mureș, între zona centrală, Micălaca și Aradul Nou) și antropice (calea ferată Arad - Timișoara între Podgoria și Grădiște sau Micălaca). Zona de complexitate ridicată în racordul dintre aceste

coridoare este Podgoria - stația CF Arad, unde racordurile cu zona centrală și Bulevardul Aurel Vlaicu sunt articulate prin elemente naturale (parcul Pădurice) sau antropice (ansamblul industrial Astra sau stadionul Francisc von Neuman). Pe lângă aceste coridoare principale se remarcă importante centre comerciale de cartier în zona stației CF Aradul Nou, cartierul Alfa, Micălaca sau zona 300. Aceste centre de cartier echilibrează concentrarea de-a lungul coridoarelor principale și asigură servicii necesare pentru a îndeplini parametri minimi de calitate a vieții.

Figura 3.33 Rețeaua de servicii și comerț. Sursa: autorii

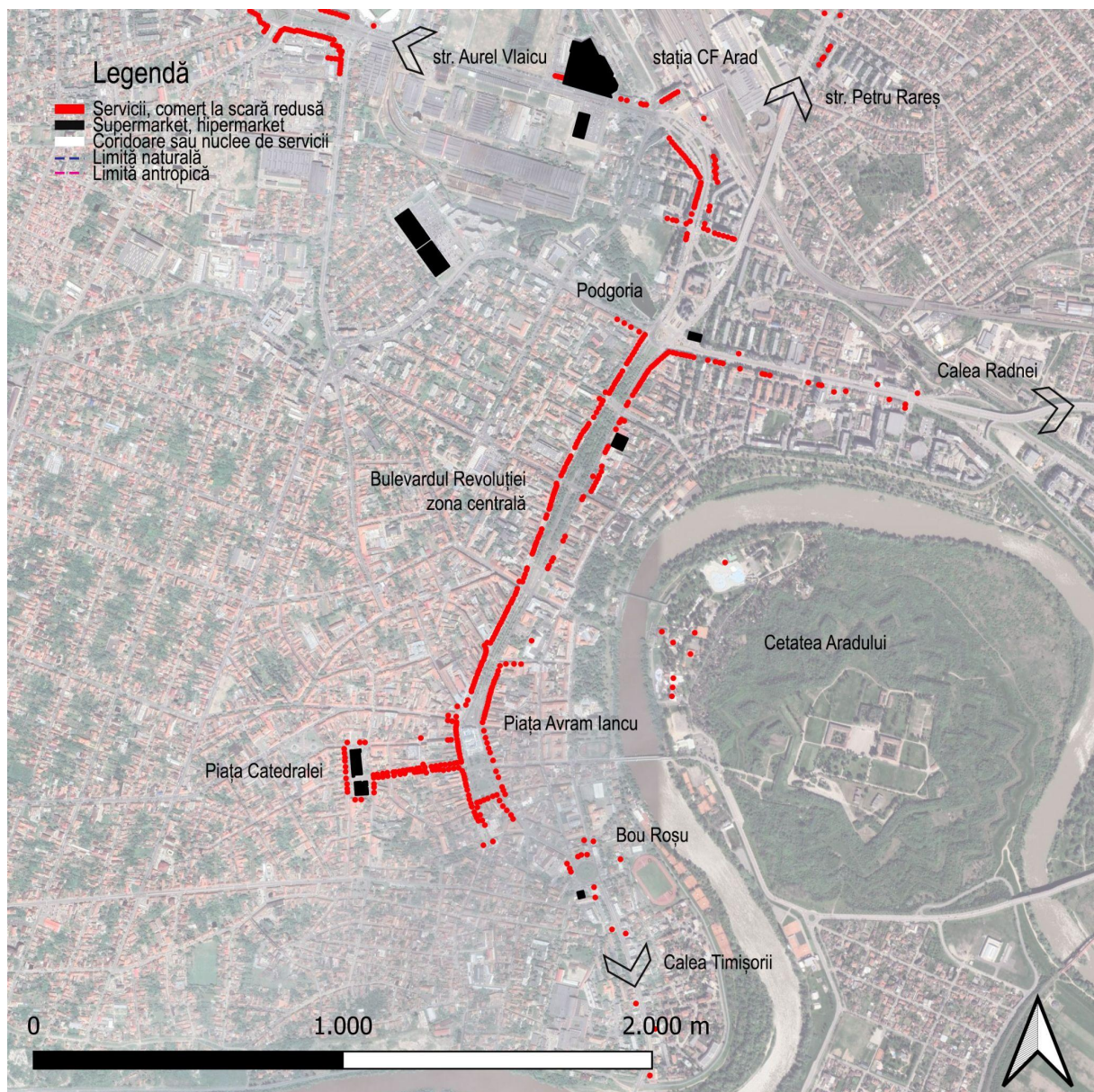

În zona centrală, rețeaua comercială este dominată de prezența funcțiilor terțiare specifice: alimentație publică, comerț cu amănuntul, comerț al bunurilor de larg interes. Pe lângă axul Bulevardului Revoluției se remarcă două abateri transversale cu caracter de excepție: strada Mețianu către Piața Catedralei și Podul Decebal către Cetatea Aradului și Ștrandul Neptun. Caracterul comercial al acestei zone este susținut de particularitățile specifice unui astfel de program urban:

- clădiri amplasate în aliniament cu parterele deschise către spațiul public prin suprafețe vitrate mari și acces direct din spațiul public;
- existența unor "buzunare" retrase din aliniament care pun în valoare funcțiuni deosebite: funcțiune administrativă, hotel sau centru comercial;
- lățimea promenadei pietonale de 4..6 m pe fiecare latură, cu deservire prin locuri de parcare și transport în comun de-a lungul bulevardului.

Zona centrală se dezvoltă între două noduri principale de activitate: Piațele Podgoria și Avram Iancu.

Figura 3.34 Rețeaua de servicii din zona centrală. Sursa: autorii

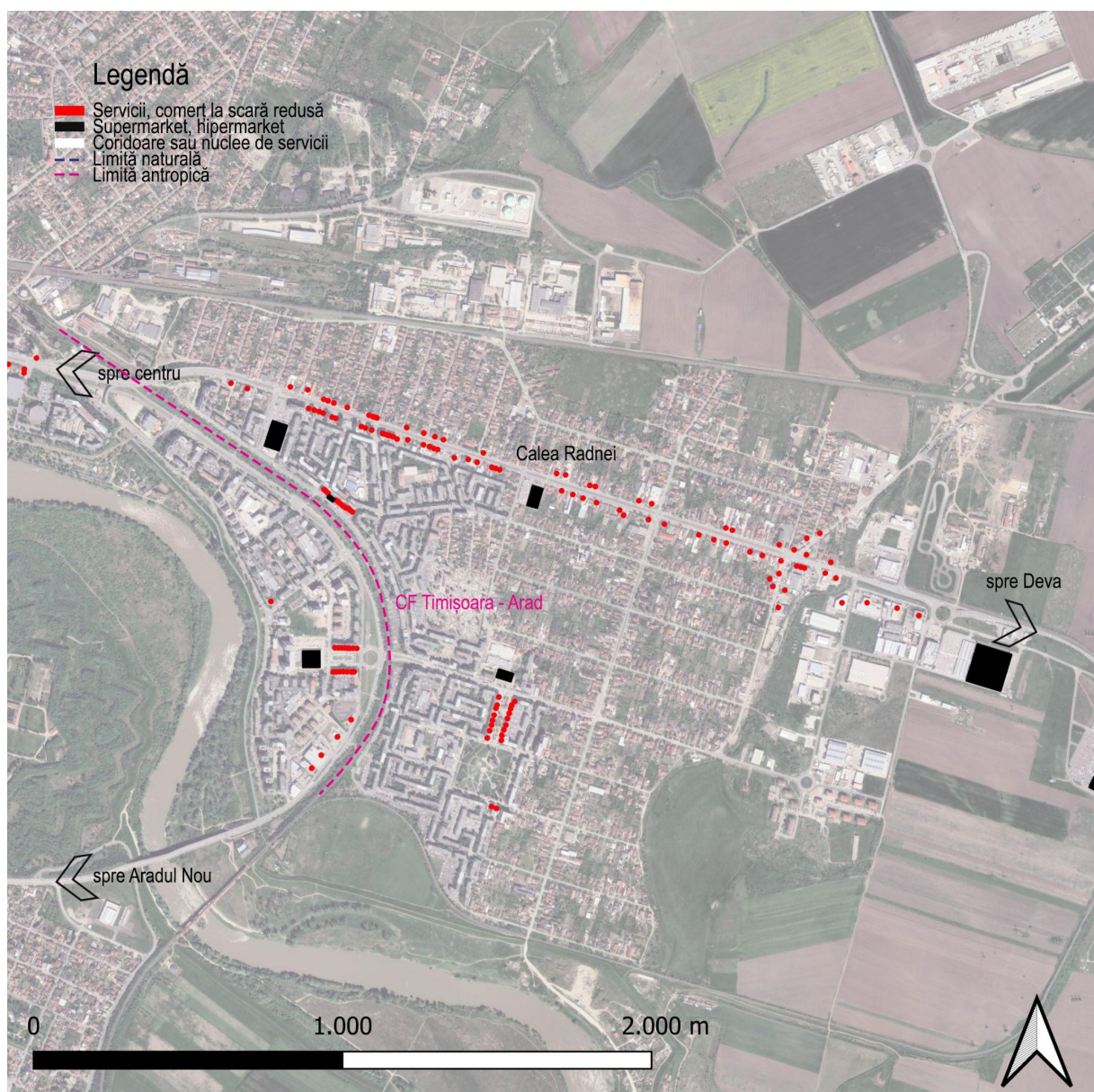
Către sudul oraşului se dezvoltă axa Calea Timişorii, cu un profil lenticular al spaţiului public şi un caracter mixt al serviciilor. Profilul comercial al zonei se modifică de la sud la nord, de la unul cu specific automobilistic către alimentaţie publică şi servicii de interes comun în zona Liceului Teoretic „Adam Muller-Guttenbrunn” - centrul de cartier. Axa nord-sud este intersectată perpendicular de strada Ştefan cel Mare, legătura cu staţia CF Aradul Nou. În jurul staţiei de cale ferată se dezvoltă o piaţetă şi o buclă de întoarcere pentru tramvai, aşadar cel mai important nod de interschimb din partea de sud a oraşului. Fără existenţa unei centuri pe latura estică, străzile Ştefan cel Mare şi Pompei fac legătura între DN7 (spre Deva) şi DN69 (spre Timişoara) pentru toate categoriile de trafic. Prezenţa unui număr redus al centrelor comerciale mari de tip supermarket sau hipermarket este determinat de densitatea scăzută a acestui cartier.

Figura 3.35 Reţeaua de servicii din Aradul Nou. Sursa: autorii

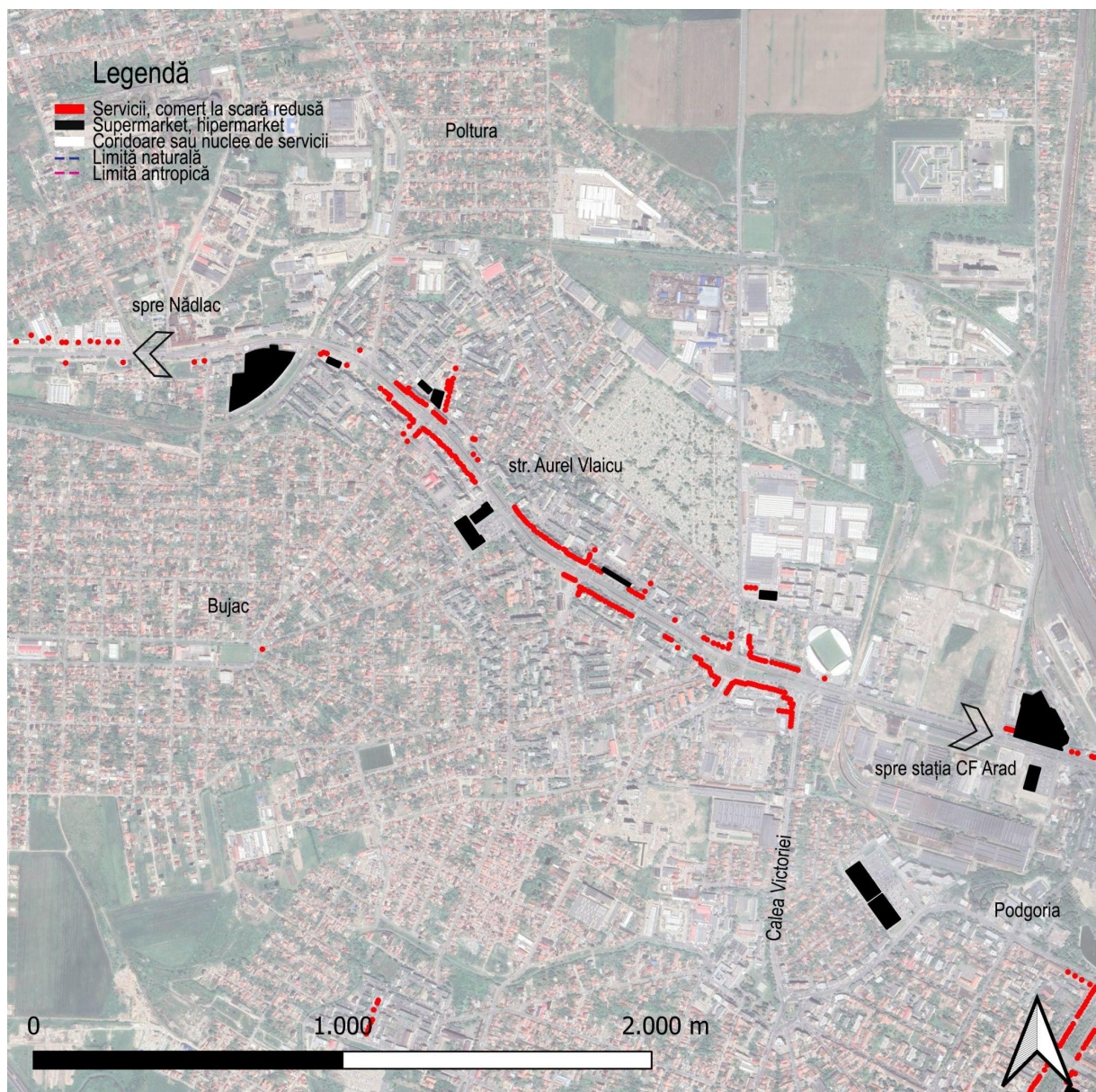
Către estul localității, serviciile și comerțul sunt dezvoltate de-a lungul Căii Radnei, cu precădere în zona de densitate ridicată (locuințele colective din sud). Spre deosebire de alte cartiere ale municipiului, Micălaca nu este segmentat de o stradă principală, Calea Radnei fiind trasată în partea nordică a ansamblului compact de locuințe colective, având un profil al serviciilor similar cu cel al Căii Timișorii: servicii de proximitate complementare locuințelor colective în vest și servicii conexe transportului în est. Elementul antropoc principal care produce o segregare spațială este calea ferată Timișoara - Arad. Conexiunea alternativă al Calea Radnei este Strada Voinicilor, perpendicular pe care se află spațiul public reprezentativ al zonei: Aleea Borsec și Parcul Regina Maria. Un alt nod de activitate s-a dezvoltat după 2000 pe strada Nicolae Titulescu prin apariția unui centru comercial și apariția unor spații comerciale în spațiile de la parterul locuințelor colective din zonă.

Figura 3.36 Rețeaua de servicii din Micălaca - 300. Sursa: autorii

Către vest, de-a lungul Bulevardului Aurel Vlaicu se desfășoară cartierul cu același nume. De-a lungul acestui bulevard au fost construite două centre comerciale de tip mall de suprafețe consistente. Continuitatea către zona centrală a rețelei comerciale și de servicii este împiedicată de prezența ansamblului de mari dimensiuni al fabricii Astra și al stadionului Francisc von Neuman. Cu un caracter liniar, fără a avea un spațiu public reprezentativ, funcțiunile comerciale și de servicii se concentrează în intersecțiile bulevardului cu străzile Dâmbovița și/sau Cocorilor. Începând cu centrul comercial Galleria, către vest, serviciile amplasate de-a lungul bulevardului fac trecerea către centrele comerciale mari din zona industrială și de servicii Arad Vest.

Figura 3.37 Rețeaua de servicii din zona UTA - Aurel Vlaicu. Sursa: autorii

Spre nordul localității există două zone de interes pentru rețeaua comercială și de servicii a municipiului. Prima dintre acestea are caracterul unui nucleu urban compact, dezvoltându-se ca un spațiu public cu rol de coagulare în jurul stației CF Arad. Pe lângă spațiile comerciale cu profil de alimentație publică și de proximitate din jurul Pieței Gării, acestui nucleu urban i se atașează complexul comercial Atrium. A doua zonă de interes este strada Petru Rareș, în fapt artera care asigură conexiunea municipiului cu Oradea. Precum extremitățile Căii Timișorii, Căii Radnei sau Bulevardului Aurel Vlaicu, strada Petru Rareș are un profil de servicii aferent căilor de comunicație. Nodul de circulație care asigură legătura între bulevarde principale ale municipiului este Piața Podgoria, profilul amplu al căilor de comunicație fiind cel care stabilește discontinuitatea între rețelele sudice și cele nordice. O limită este calea ferată, pentru care a fost necesară realizarea de supratraversări.

Figura 3.38 Rețeaua de servicii din zona Gării Arad și a cartierului Grădiște. Sursa: autorii

Sector cuaternar: analiză și diagnoză

Sectorul cuaternar este o parte a economiei care se bazează pe cunoaștere (pe știință) și care cuprinde servicii imposibil de mecanizat (precum generarea și inter-schimbarea de informație, tehnologia informației, consultanța, planificarea financiară, educația, cercetarea și dezvoltarea. Aceste servicii și activități intelectuale sunt cele care determină progresul tehnologic, care poate avea un impact uriaș asupra creșterii economice pe termen scurt și lung. Așa cum este remarcat și în Strategia de Dezvoltare Urbană Integrată a Municipiului Arad, la nivelul județului Arad, activitățile de cercetare sunt slab dezvoltate, în anul 2013 doar 0,10% din PIB fiind investit în activitățile de CDI. De asemenea, cererile de brevete reprezintă o măsură a rezultatului activității de CDI. La nivelul județului Arad, numărul cererilor de brevete a scăzut de la 11 cereri de brevete de invenție înregistrate în anul 2013, astfel că la nivelul anului 2014 au fost înregistrate doar 5, conform Raportului Anual Oficial de Stat pentru Invenții și Mărci 2014.

Este de evidențiat faptul că, în Municipiului Arad, activitatea de cercetare științifică este dominată de sectorul public, fiind concentrată la nivelul Universității "Aurel Vlaicu", precum și în cadrul Universității de Vest "Vasile Goldiș". Activitatea de cercetare științifică dezvoltată în cadrul Universității "Aurel Vlaicu" din Arad a constituit în perioada 2013 - 2014 o prioritate, fiind publicate 63 de articole ISI și ISI proceedings, 3 brevete internaționale, 83 de lucrări publicate în reviste indexate în baza de date internațională sau recunoscute CNCS B+ precum și multe alte lucrări, cărți și proiecte câștigate în competiții internaționale. De asemenea, trebuie amintite proiectele bilaterale cu Ungaria Germania, Austria și Croația precum și proiectul UE (Programul Cadru 7 – IRSES Marie Curie). În cadrul Universității "Aurel Vlaicu" din Arad funcționează 11 centre de cercetare aferente domeniilor de formare aparținând celor nouă facultăți din cadrul universității:

- Centrul de Cercetare în Design și în Managementul Inovației;
- Centrul de Cercetare pentru Activități Fizice;
- Centrul de Cercetare „Florin Vălu”;
- Centrul de Cercetare Sisteme Inteligente;
- Centrul de Cercetări Chimice și Tehnologice;
- Centrul de Cercetări în Marketing;
- Centrul de Cercetări și Consultanță în Economie;
- Centrul de Studii Interculturale și Interconfesionale al Universității „Aurel Vlaicu” din Arad;
- Centrul de Cercetare Modele Matematice și Sisteme Informatic;
- Centrul de Cercetare Psihopedagogică;
- Centrul de Studii Teologice-Istoriicești de Prognoză Pastoral-Misionar Arad.

În cadrul Universității "Aurel Vlaicu" din Arad funcționează și Incubatorul Tehnologic și de Afaceri UAV – IT INCUBATOR, acreditat în anul 2006 pe trei domenii și anume: industrie alimentară, agricultură și IT.

În ceea ce privește sectorul privat, există o serie de firme care practică aceste tipuri de activități, cu precădere sub categoria activităților profesionale, științifice și tehnice. În acest sector, deși incomparabil cu primele trei sectoare, creșterea este relativ constantă și poate fi observată prin graficele de mai jos.

Firmele care își desfășoară activitatea în acest sector se bucură de o creștere relativ neuniformă, care indiferent de scenariu se află pe un trend ascendent. Marja profitului se încadrează între 1-2,25 milioane de lei în 2030. Situația este valabilă și în ceea ce privește cifra de afaceri, cu o marjă chiar mai limitată la intervalul 9-14 milioane de lei în anul 2030. Cele mai importante firme sunt ROLLING KERNELS SRL, MULTICO SRL și VETAGRICA SRL.

Figura 3.39 Proгноze ale profitului firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului cuaternar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

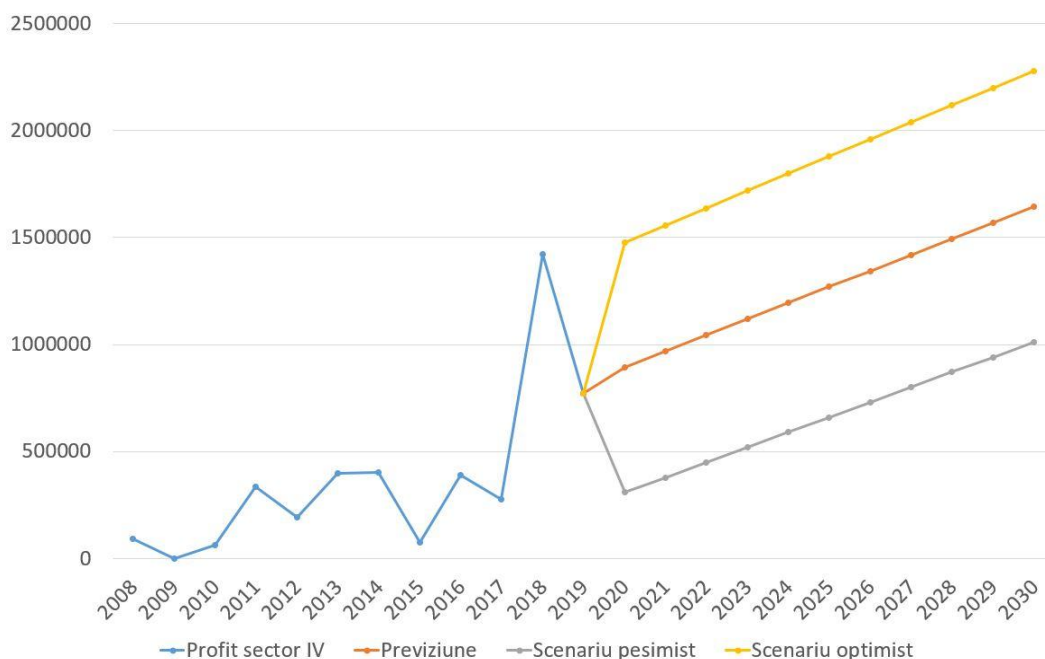
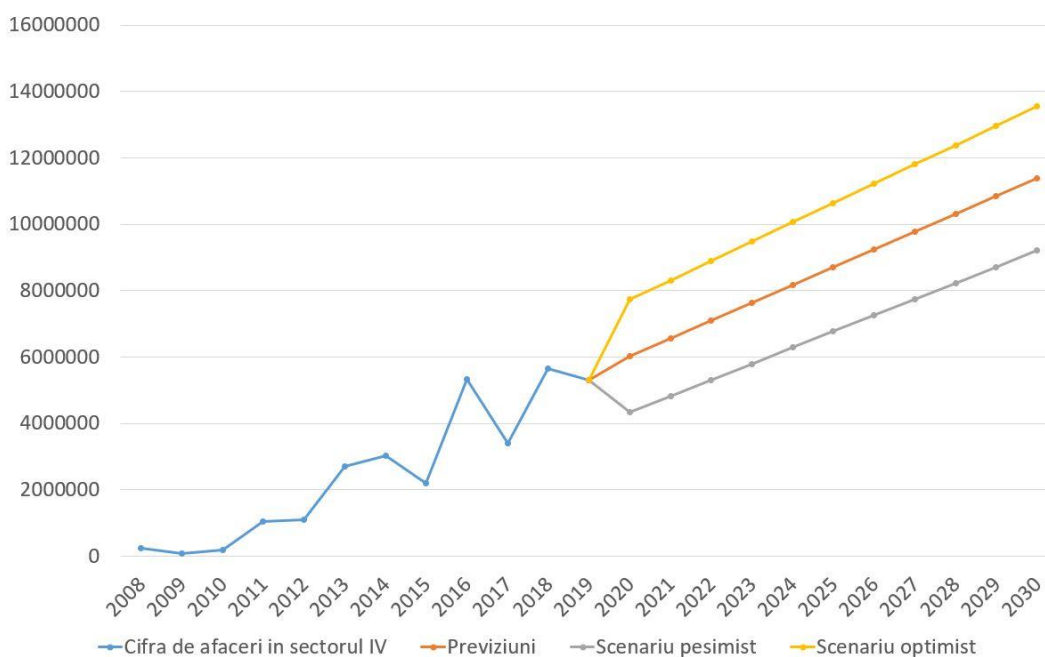

Figura 3.40 Previțiuni asupra cifrei de afaceri al firmelor ce își desfășoară activitatea în cadrul sectorului cuaternar
Sursa: autorii, conform ORC Arad

Evoluția economiei locale

În ceea ce privește imaginea de ansamblu a evoluției economice, informațiile care urmează, reflectând situația din Zona Funcțională Urbană, iau în considerare localitățile amplasate în Zona Urbană Funcțională, așa cum este stabilită de către Banca Mondială. Observăm, astfel, același tipar predominant orientat spre Industria prelucrătoare (C, reprezentând 43,3% din total), urmat de Comerțul cu ridicata și amănuntul (G, reprezentând 26,2% din total) și Transport și depozitare (H, reprezentând 12,2%). Se mai evidențiază, la o oarecare distanță, domeniul secundar al construcțiilor (F, cu 4,9%).

Figura 3.41 Cifra totală de afaceri în ZUF Arad, 2019. Sursa: ORC Arad

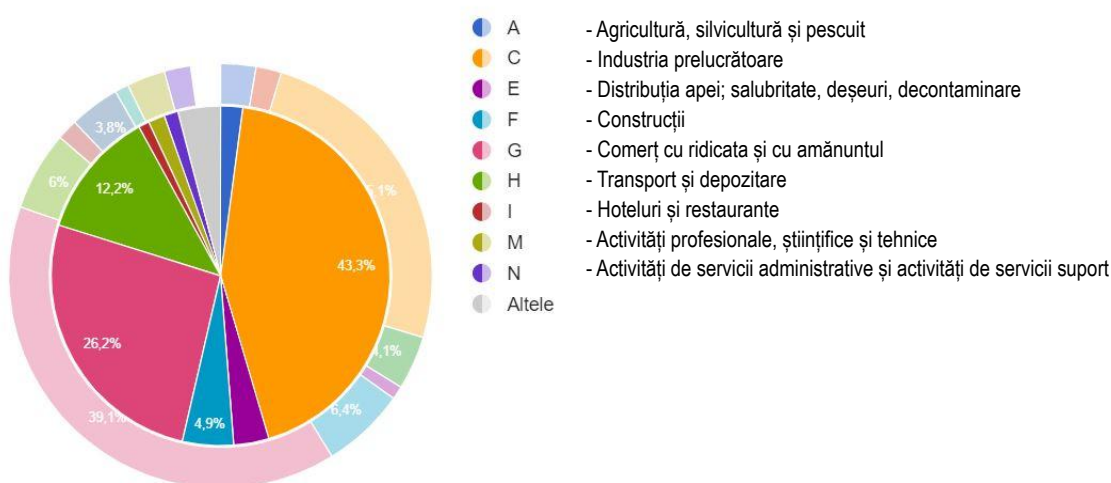
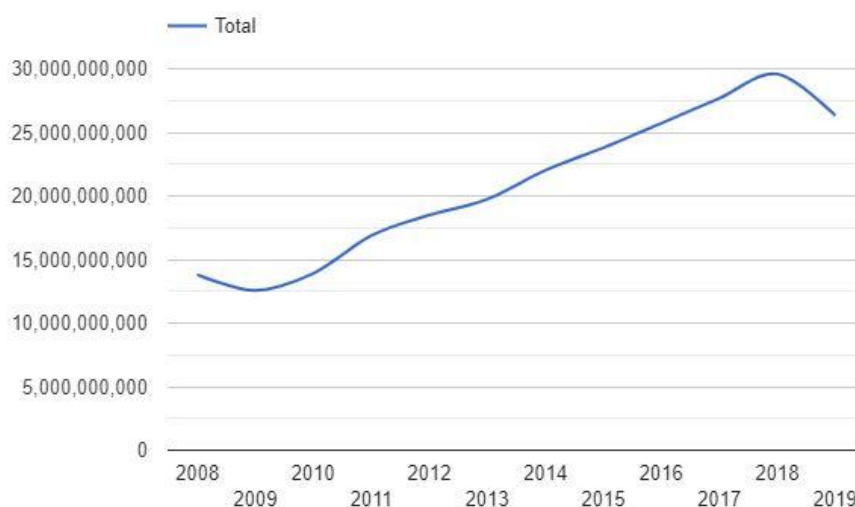

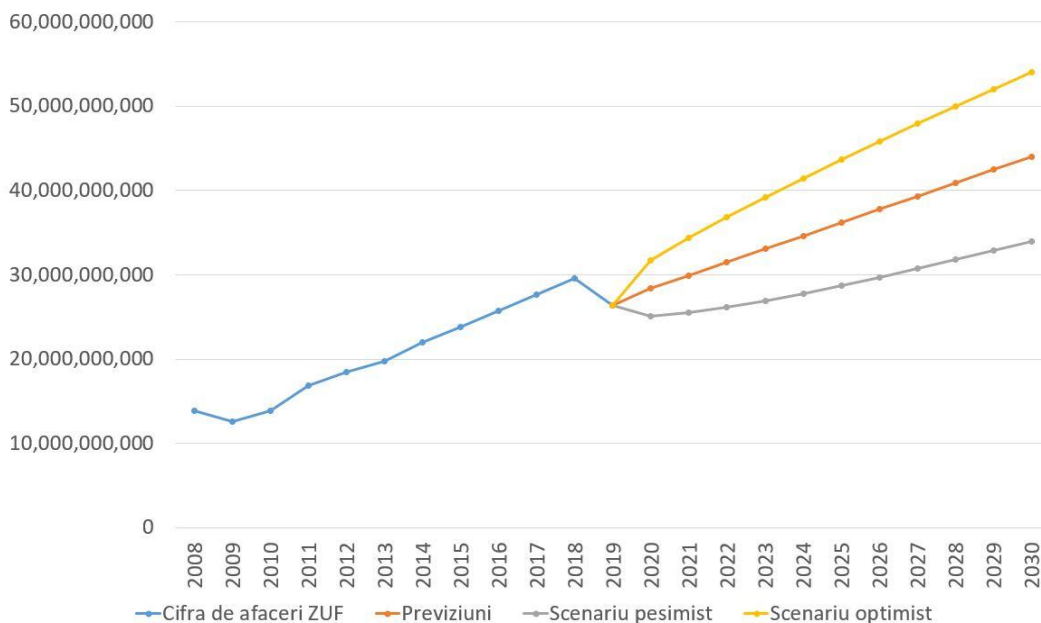
Figura 3.42 Evoluția cifrei totale de afaceri în ZUF Arad
Sursa: ORC Arad

Confirmând situația de la nivel de municipiu, valorile la nivel de Zonă Funcțională Urbană păstrează aceleași tipare, fără a exista așadar o societate în afara municipiului, în zona periurbană,

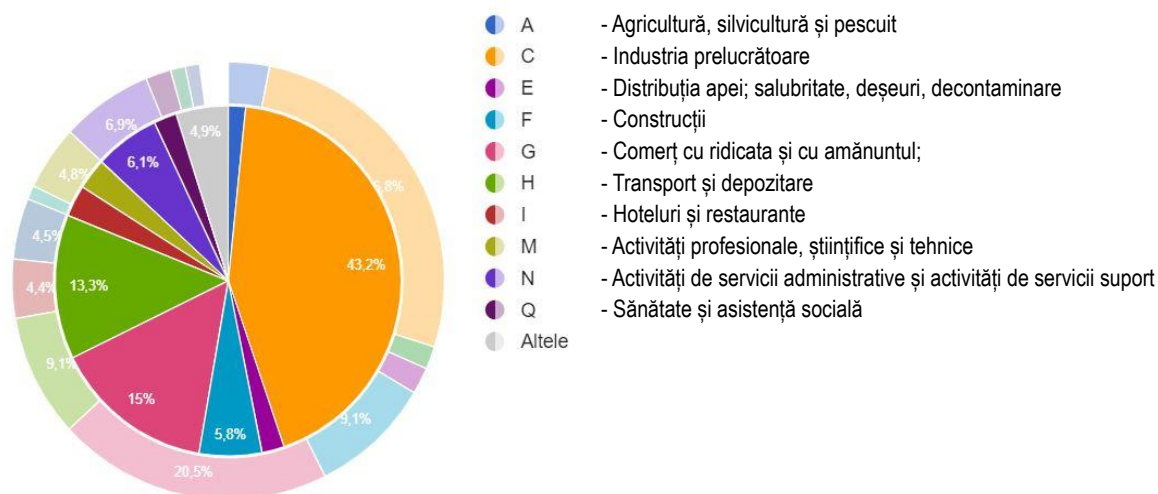
care să reprezinte un factor disruptiv pentru economia locală. Prognozele indică o creștere indiferent de scenariu, trecând peste sincopa scăderii din anul 2019.

Figura 3.43 Prognoze asupra cifrei totale de afaceri în ZUF Arad
Sursa: ORC Arad

Situația numărului de angajați cuprinde tipare inegale și fluctuante, permițând o oscilație aproape sinusoidală în jurul valorii de 80.000 de angajați. Prognozele sunt, astfel, greu de stabilit, putând indica o marjă aflată între 45.000 și 100.000 de persoane angajate în ZUF Arad în 2030.

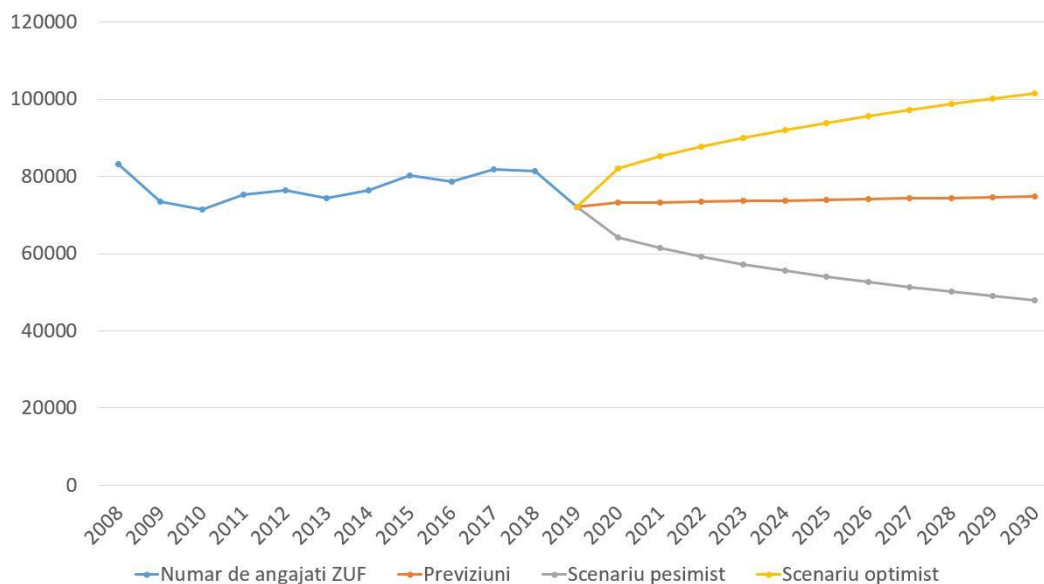
Figura 3.44 Situația numărului de salariați în ZUF Arad.
Sursa: autorii, ORC Arad

Cei mai mulți angajați se regăsesc în Industria prelucrătoare (C, reprezentând 43,1% din total), urmat de Comerțul cu ridicata și amănuntul (H, reprezentând 15%) și Transport și depozitare (H, reprezentând 13,3%). Se mai evidențiază, la o oarecare distanță, domeniul secundar al Construcțiilor (F, cu 5,8%). Se păstrează, astfel, procentele întâlnite în repartiția cifrei de afaceri.

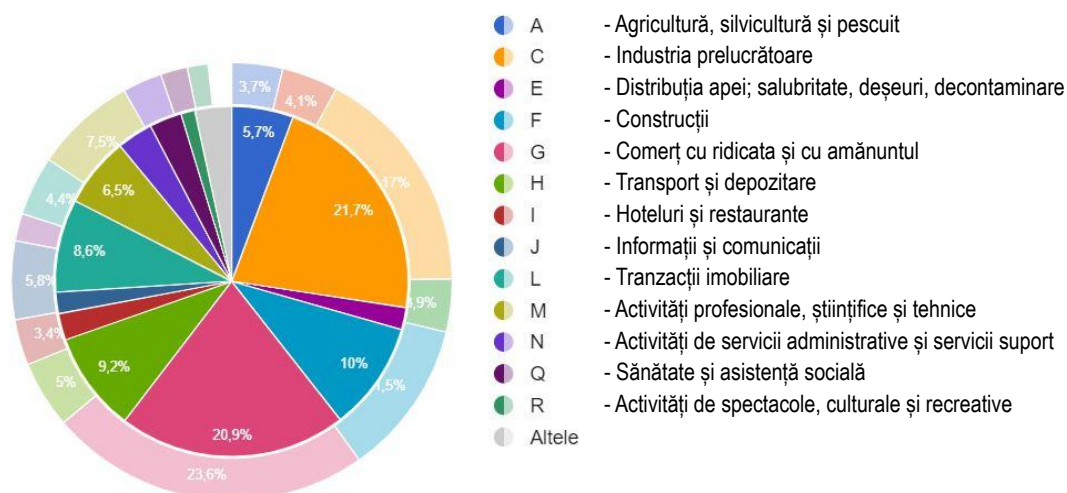
Figura 3.45 Prognoze asupra numărului de salariați în ZUF Arad

Sursa: autorii, conform ORC Arad

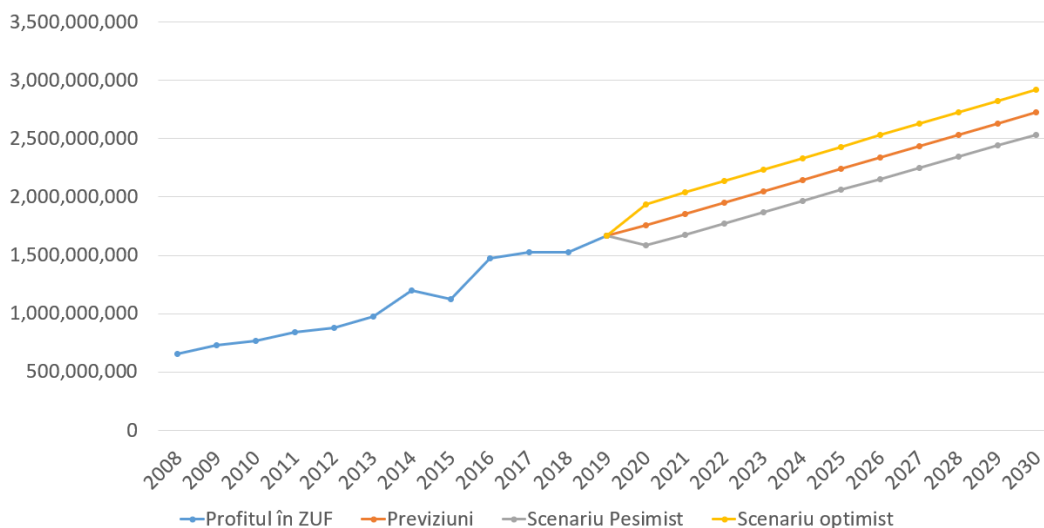
Situația profitului este similară, cu o distribuție între aceleași trei domenii care domină economia locală. Totuși, se remarcă o scădere a procentelor pentru Industria prelucrătoare (C, reprezentând 21,7% din total) și o creștere a celor pentru Comerțul cu ridicata și amănuntul (H, reprezentând 20,9%). De asemenea, sectorul Construcțiilor (L - 10%) urcă pe locul trei, fiind urmat îndeaproape de cel al Transportului și depozitării (H, reprezentând 9,2% din totalul profitului).

Figura 3.46 Distribuția profitului în ZUF Arad. Sursa: ORC Arad

Toate categoriile de prognoze au o evoluție ascendentă, profilul total în ZUF fiind presupus a se încadra în 2030 în marja de 2,5 - 3 miliarde de lei.

Figura 3.47 Prognoze asupra evoluției profitului în ZUF Arad
Sursa: autorii, conform ORC Arad

c. Consultarea mediului economic

Pentru o mai bună înțelegere a stării de fapt a mediului economic, identificare a intențiilor de viitor și a așteptărilor din partea actorilor economici ce activează în zona Municipiului Arad, s-a desfășurat o acțiune de consultare a acestora. Respondenții au fost chestionați cu privire la caracteristicile activității economice pe care o desfășoară (locație, angajați, profil, etc.), calitatea colaborării cu autoritățile publice locale, dar au avut și oportunitatea unor răspunsuri libere în care să își exprime opinia despre factorii limitativi în desfășurarea activităților economice, recomandări și sugestii de îmbunătățire a acțiunilor întreprinse de autoritățile locale, viziunea lor cu privire la dezvoltarea Municipiului. În aceeași direcție, au fost rugați să își exprime opinia cu privire la aspectele ce ar trebui luate în considerare în dezvoltarea și elaborarea Planului Urbanistic General. Lista firmelor propuse pentru participarea la chestionar a inclus inițial toate firmele care respectă criteriile de mai jos:

- firme cu cel puțin 200 de angajați
- firme cu cifra de afaceri de peste 50.000.000 lei
- firme care sunt punctul de lucru al unei companii multinaționale

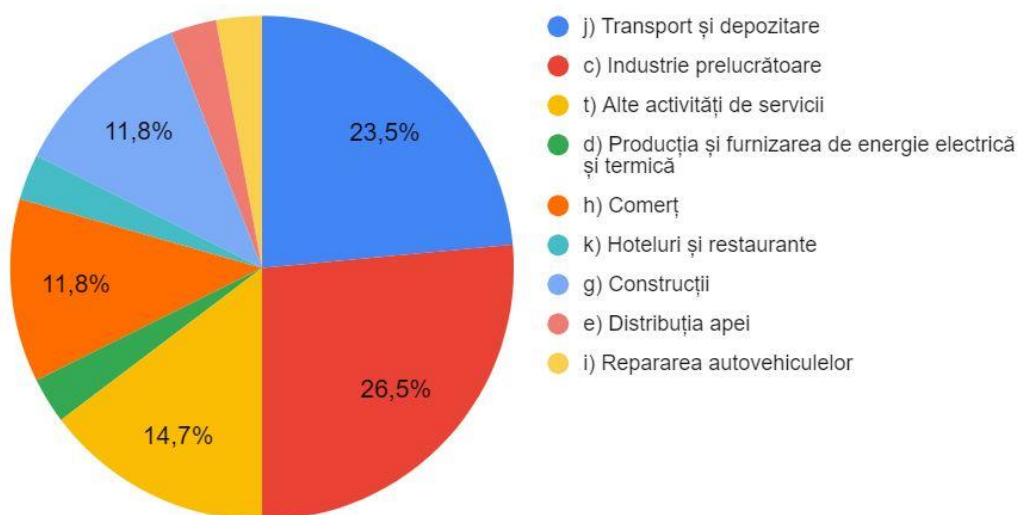
Apoi, din lipsa răspunsurilor au fost transmise chestionarele și spre alte firme. Chestionarul a fost aplicat în intervalul 25 iunie - 20 iulie 2021, cu un număr de 34 de respondenți din mediul economic.

Subiectele abordate au fost probleme curente de ordin urbanistic / spațial (asigurarea cu utilități, accesibilitate) la sediu sau punctul de lucru, previziuni de dezvoltare în UAT Municipiul Arad sau în împrejurimi, precum și alte aspecte de ordin urbanistic/spațial. Un alt aspect reprezentativ a fost

bazinul de recrutare / navetă al angajaților (localități), precum și nivelul de educație al viitorilor angajați căutați. Printre respondenți au fost majoritari reprezentanții conducerii firmelor din industria prelucrătoare (26,5%), urmați de cei din Transport și depozitare (23,5%) și Repararea autovehiculelor (14,7%).

Figura 3.49. Tipul de activitate economică desfășurată de întreprindere

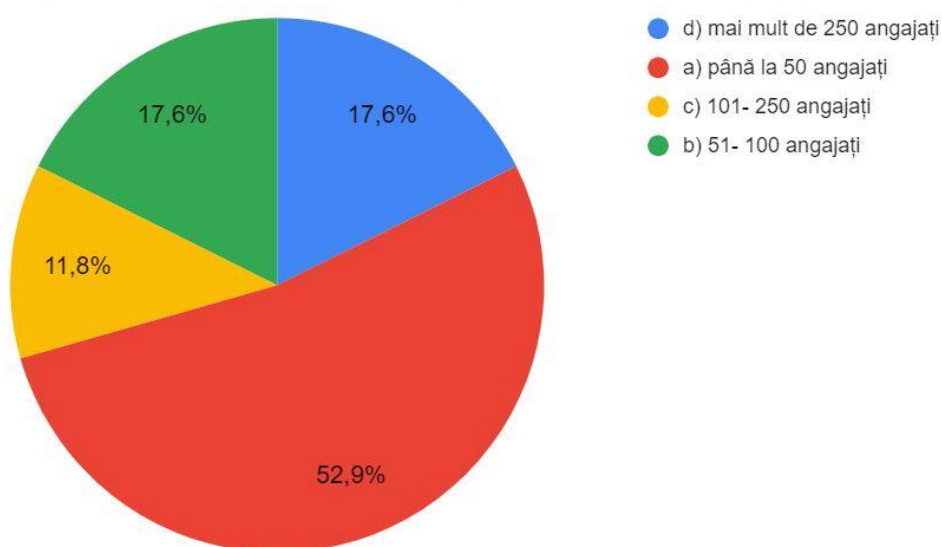
Sursa: chestionar

Majoritatea respondenților au fost reprezentanți ai firmelor cu până la 50 de angajați, urmați la egalitate de cei cu 51-100 și mai mult de 200 de angajați.

Figura 3.50. Mărimea întreprinderii în funcție de numărul de angajați

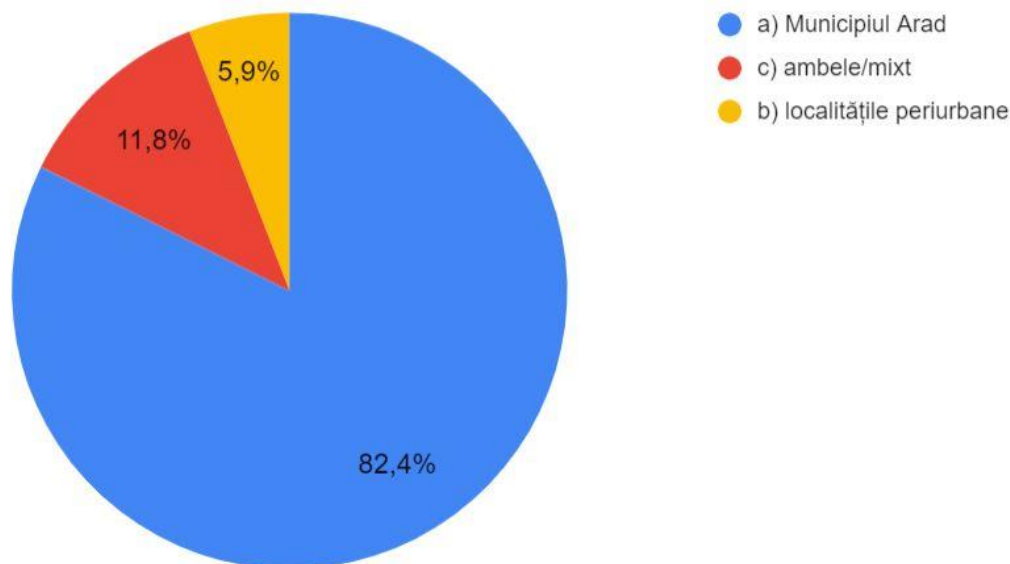
Sursa: chestionar

Respondenții își desfășoară activitatea covârșitor în Municipiul Arad și mixt, în proporție de 95,1%. Studiul este, astfel, relevant cu precădere asupra Municipiului Arad.

Figura 3.51. Zona în care se desfășoară activitatea respondenții

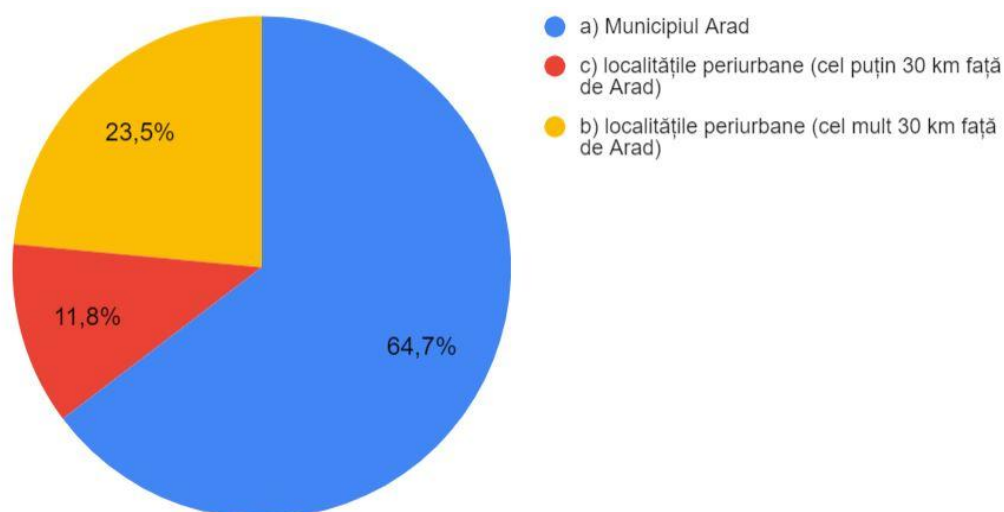
Sursa: chestionar

Cele mai multe dintre firme își asigură resursa umană din Municipiul Arad (64,7%), urmate de localitățile periurbane (23,5%). Astfel, la nivelul respondenților navetismul se desfășoară în interiorul UAT Municipiul Arad.

Figura 3.52. Proveniența resurselor umane

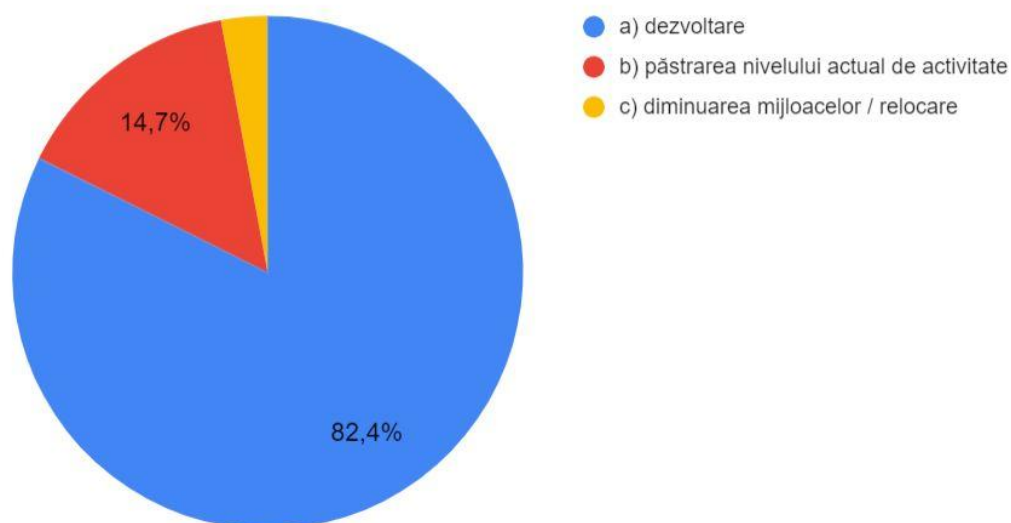
Sursa: chestionar

În ceea ce privește viziunea pentru perioada de valabilitate a Planului Urbanistic General, majoritatea covârșitoare a respondenților își doresc dezvoltarea (82,4%), urmată de o serie de întreprinderi care și doresc menținerea nivelului actual de activitate (14,7%). Doar o firmă (2,9%) își dorește diminuarea activității și/sau relocarea.

Figura 3.53. Intențiile pentru următorii 10 ani

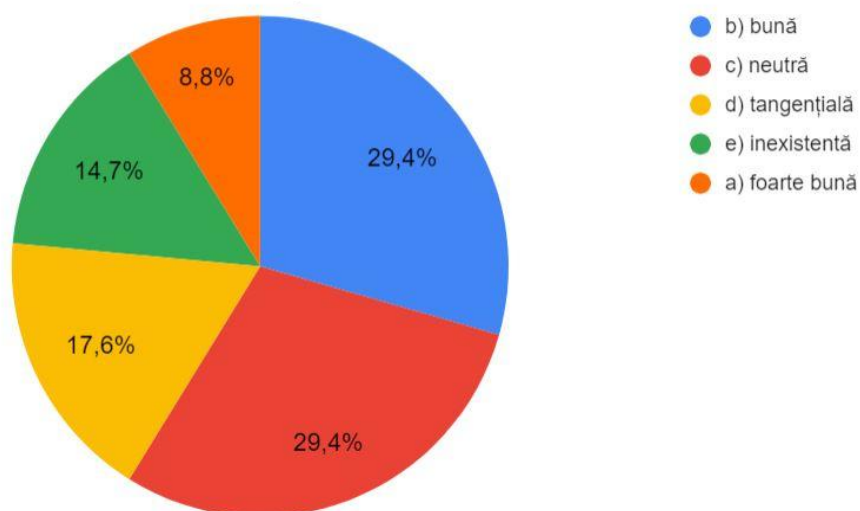
Sursa: chestionar

Cooperarea cu autoritățile locale este văzută de majoritatea (câte 29,4%, respectiv 17,6%) ca fiind bună, neutră sau tangențială. 8,8% dintre respondenți au o colaborare foarte bună cu autoritățile locale, iar 14,7% au răspuns că această cooperare este inexistentă pentru ei.

Figura 3.54. Cooperarea cu autoritățile publice locale în perspectiva asigurării condițiilor necesare pentru desfășurarea activității

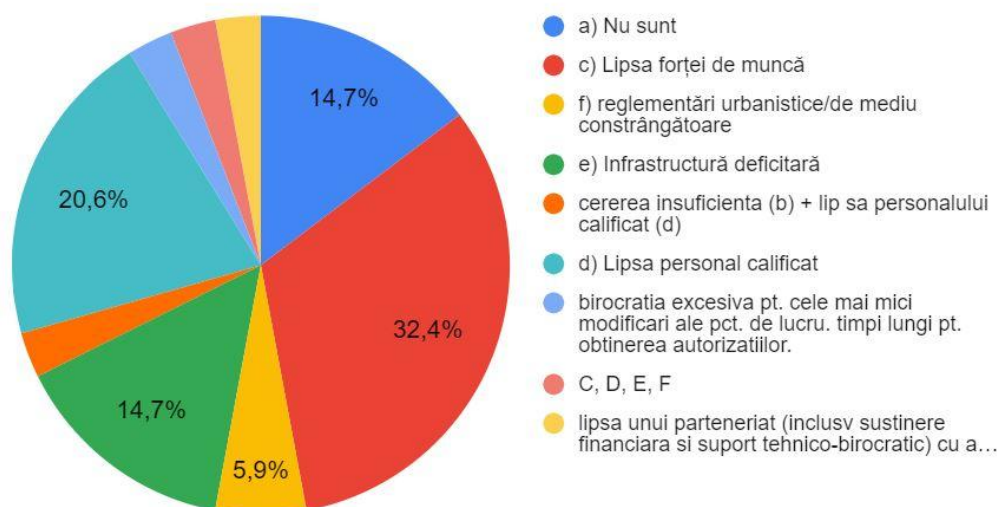
Sursa: chestionar

În ceea ce privește factorii limitativi pentru desfășurarea activităților, majoritatea respondenților (32,4%) au afirmat că lipsa forței de muncă este cea care împiedică dezvoltarea firmelor. A doua problemă, în ordinea deficiențelor, este lipsa personalului calificat. Acest răspuns a fost oferit de 20,6% dintre respondeți. Așadar, cumulativ, 53% dintre respondenți se confruntă cu probleme de personal. Aceștia au fost urmași (14,7%) de cei care nu consideră că au factori limitativi în desfășurarea activităților sau infrastructura din zona lor este deficitară. În câteva cazuri izolate se constată un cumul de factori, printre care birocrăția excesivă și lipsa suportului financiar, pentru desfășurarea activităților.

Figura 3.55. Factori limitativi în desfășurarea activității

Sursa: chestionar

În ceea ce privește **motivele principale pentru care respondenții consideră Arad ca fiind o destinație investițională de succes**, cel mai des menționate au fost poziția geografică, proximitatea față de vestul Europei, infrastructura, potențialul de dezvoltare și personalul calificat și specializat.

Rugați să descrie **viziunea lor pentru dezvoltarea economică a Municipiului Arad**, respondenții au spus:

„Atragerea de investiții în domeniul cercetării și IT, suprapusă cu dezvoltarea infrastructurii necesare pentru astfel de activități, ar duce la o schimbare a ponderii personalului cu studii superioare și implicit a creșterii PIB-ului local. Asta ar avea influență mare în dezvoltarea economică a Aradului.”

„Dezvoltarea condițiilor pentru atragerea persoanelor extrem de calificate profesional în cadrul Universităților , Spitalului Județean, etc. Este necesară creșterea calității vieții pentru a atrage persoane calificate în orașul nostru”

„Finalizarea următoarelor proiecte: închiderea inelului de centură a Municipiului, asigurarea locurilor de parcare în oraș, transport în comun în toate zonele orașului în regim gratuit, asigurarea condițiilor pentru petrecerea timpului liber - teatru, filarmonica - ștrandul să redevină acel pol de atracție de acum 20 de ani, piste de biciclete utilizabile în mod civilizat și sigure.”

„Deschidere față de întreprinzători, curățenie și întreținere spații verzi, educație prin mai multe evenimente culturale, regândirea organizării ștrandului și investiții pentru apă termala, digitalizare.”

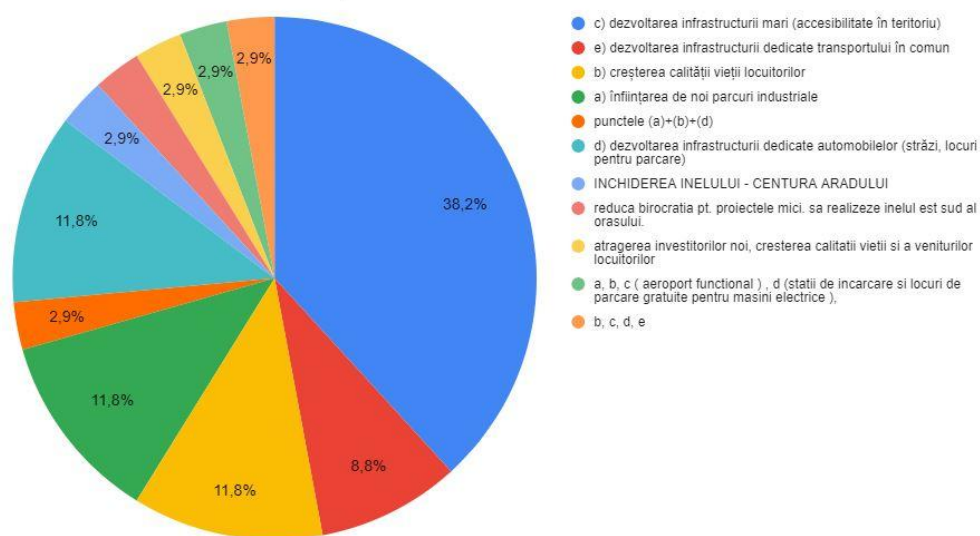
„O centură adevărată care să lege autostrada A1 din Gai -Șofronea-Zimand Cuz-Vladimirescu -A1 zona Aradul Nou. Revizuirea cheltuielilor din sectorul

ajutoarelor sociale și implicarea beneficiarilor în comunitate în limita posibilităților fiecăruia. Sprijinirea înființării de școli de meserii cu burse de la buget și mediul de afaceri.”

„Sprijinirea operatorilor economici de pe raza Municipiului Arad prin diverse programe, îmbunătățirea infrastructurii locale, parteneriate cu regiuni mai avansate economic din țară și străinătate”

Figura 3.56. Așteptări ale întreprinzătorilor de la administrația locală

Sursa: chestionar

Întrebați „**Ce trebuie să realizeze suplimentar administrația locală, din punct de vedere urbanistic, pentru a facilita dezvoltarea mediului antreprenorial?**” majoritatea participanților au răspuns „dezvoltarea infrastructurii mari (accesibilitate în teritoriu), dezvoltarea infrastructurii dedicate transportului în comun, creșterea calității vieții locuitorilor, înființarea de noi parcuri industriale, dezvoltarea infrastructurii dedicate automobilelor (străzi, locuri pentru parcare), și alte răspunsuri care s-au concentrat pe reducerea birocrăției, închiderea inelului est-sud al orașului, atragerea investitorilor.

Rugați să menționați **orice alte aspecte ar considera a fi importante pentru a fi luate în considerare în elaborarea Planului Urbanistic General**, respondenții au menționat:

„Propuneri coordonate de extinderea infrastructurii municipiului, strategie coordonată de dezvoltare a Municipiului, revitalizarea relației Râului Mureș cu centrul municipiului Arad”

„Identificare locațiilor din oraș și de la periferia lui unde este posibilă amplasare unor hub-uri și asigurarea infrastructurii în locurile selecționate. Realizarea unei noi centuri a Municipiului (care sa o înlocuiască pe cea din Micălaca -Grădiște -Gai) la o distanță suficient de mare de municipiu pentru a permite dezvoltarea ulterioară a acestuia, ținând cont că zona de după

Autostradă este destul de limitată de pădurea Ceala, Lunca Mureșului și aeroportul Arad.”

„Creșterea calității vieții prin amenajarea de noi zone verzi; modernizarea infrastructurii rutiere; extinderea intravilanului.”

„Reguli clare și aplicate privind aspectul estetic al orașului.”

„Reglementare urbanistică specifică privind alimentarea cu apă și canalizare. Sunt o serie de cartiere private în dezvoltare de care trebuie ținut cont în privința tuturor aspectelor.”

„Ar trebui atinse îmbunătățiri ale: coeficienților urbanistici, stabilirea regimului de înălțime al construcțiilor, parcările aferente noilor construcții, dezvoltarea mai multor parcuri de către Primărie, asigurarea utilitatilor acolo unde este cazul.”

Concluzii ale chestionarului

Respondenții chestionarului de consultare a mediului economic întrețin o varietate de activități economice. Majoritatea întreprinderilor au sub 100 de angajați, aceștia provenind în mare parte din Municipiul Arad sau localitățile periurbane, cel mult 30 km față de Arad. Planul pe 10 ani prevede dezvoltarea activității pentru cea mai mare parte dintre aceștia (82,4%). Răspunsurile acestora reflectă o serie de cerințe și dorințe comune, atât în ceea ce privește relația cu administrația locală și instituțiile publice, cât și în ceea ce privește modul de dezvoltare al orașului.

În relația cu administrația și instituțiile, dorințele sunt transparența, înlesnirea proceselor birocratice, diminuarea timpilor de așteptare pentru documentații și autorizații. S-au exprimat nemulțumiri cu privire la modul de aplicare al legii și al respectării obligațiilor administrației.

Cu privire la modul de dezvoltare al orașului se observă un îmbucurător interes spre calitatea vieții locuitorilor, crearea spațiilor verzi, dorința revitalizării Râului Mureș și conectarea sa cu centrul orașului. Ștrandul este un punct de interes ce se dorește a fi revitalizat, acesta contribuind la atractivitatea municipiului și creșterea calității vieții, a diversității în oferta de moduri de petrecere a timpului liber. Se doresc politici coerente de dezvoltare, organizare și claritate în reglementări, corelarea propunerilor cu existentul. S-a exprimat dorința extinderii intravilanului orașului.

Infrastructura ocupă locul întâi în interesele actorilor economici, aceasta fiind considerată un atuu al orașului, împreună cu poziția sa geografică. Se dorește dezvoltarea infrastructurii mari, a transportului în comun, nu a lipsit interesul pentru infrastructura edilitară și a rețelelor de energie, apă și canalizare.

d. Concluzii, definirea profilului economic al municipiului

Concluzionând profilul localității, se observă că acesta este dominat de activitățile din sectorul secundar al economiei, așadar un bun substrat pentru o economie locală durabilă. Totuși, fluctuațiile la vârf din 2019-2020 indică o ușoară scădere, soldată cu afectarea a mii de angajați și o scădere a cifrei de afaceri și a profitului din domeniu. În ceea ce privește sectorul primar, acesta înregistrează în ultimii ani valori în curs de redresare, mai ales în cazul industriei extractive - a petrolului. Numărul întreprinderilor din această secțiune a rămas aproximativ stabil de-a lungul timpului, numărul angajaților a scăzut și pare să se stabilizeze în 2018-2019. Coroborând informațiile acestea cu cele ale profitului, rezultă faptul că domeniul industriei extractive poate prezenta o redresare în anii ce urmează, profitul înregistrând o pantă ascendentă. Urmărind harta distribuției activităților din sectorul primar în zona Municipiului Arad și tendințele de dezvoltare în timp oferite de informațiile ORC Arad, sectorul primar are nevoie de o strategie generală de dezvoltare și sprijin a inovațiilor și adaptărilor la normele și cerințele Europene. Această nevoie reiese din fluctuațiile considerabile înregistrate pe parcursul anilor ceea ce arată un sector susceptibil la probleme și deficiențe. În același timp, prin poziția geografică, suprafața rețelei de activități din acest sector și actorii participanți la economia regională activi în regiunea de vest, sectorul primar de activitate al ZUF Arad poate deveni un atractor de investiții.

Cu privire la sectorul cuaternar, la nivelul județului Arad, activitățile de cercetare sunt slab dezvoltate, în anul 2013 doar 0,10% din PIB fiind investit în activitățile de CDI. Este de evidențiat faptul că, în Municipiului Arad, activitatea de cercetare științifică este dominată de sectorul public, fiind concentrată la nivelul Universității "Aurel Vlaicu", precum și în cadrul Universității de Vest "Vasile Goldiș". În ceea ce privește sectorul privat, există o serie de firme care practică aceste tipuri de activități, cu precădere sub categoria activităților profesionale, științifice și tehnice. În acest sector, deși incomparabil cu primele trei sectoare, creșterea este relativ constantă. Firmele care își desfășoară activitatea în acest sector se bucură de o creștere relativ neuniformă, care indiferent de scenariu se află pe un trend ascendent. Municipiul Arad este atractiv cu precădere prin poziția sa geografică strategică, orașul fiind principala poartă de intrare în România dinspre Uniunea Europeană și cel mai important nod al rețelelor de transport rutiere și feroviare europene din vestul României, inclus în Coridorul Rin-Dunăre, care leagă Europa de Vest de țările Europei de Sud – Est și Asiei Centrale. Un alt element de atractivitate îl constituie infrastructura extinsă, forța de muncă calificată și bogata tradiție industrială. Printre exemplele de bună practică pentru dezvoltarea activităților economice se numără și implementarea cu succes a proiectului Zonei de Dezvoltare Economice Arad promovat de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Arad în parteneriat cu administrația publică locală. Principalele produse de export ale municipiului constau în vagoane de marfă și material rulant, confecții și textile, mobilier și accesorii, componente pentru industria auto, încălțăminte și jucării.

Chestionarea factorilor interesați - mediul economic, arată că infrastructura ocupă locul întâi în interesele actorilor economici. Se dorește dezvoltarea infrastructurii mari, a transportului în comun, nu a lipsit interesul pentru infrastructura edilitară și a rețelelor de energie, apă și canalizare. Aceștia doresc politici coerente de dezvoltare, organizare și claritate în reglementări, corelarea propunerilor cu existentul. Mediul economic, la nivel general, și-a exprimat dorința extinderii intravilanului orașului pentru asigurarea necesităților de dezvoltare a activității acestora.

4. TENDINȚE PRIVIND DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE

Tendențele generale privind economia localităților sunt integrate în noul concept de dezvoltare teritorială a țării, sub sfera policentricității și a coridoarelor de dezvoltare economică, așa cum sunt prezentate în Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - 2035. Localitățile sunt clasificate conform zonificării teritoriale, ca zone urbane, zone rurale, zone transfrontaliere, zone montane și zona costieră.

Cu privire la zonele urbane, tendințele remarcă un factor negativ prin extinderea urbană necontrolată în afara spațiului destinat locuințelor și creșterea ponderii activităților agricole, precum și scăderea accentuată a populației urbane din orașele mari și reducerea numărului de orașe mijlocii, cauzate de un proces lent de îmbătrânire demografică, de migrația populației din orașe către rural și periurban / respectiv polarizării urbane. Se constată dezechilibre ale economiei orașelor ca urmare a restructurării industriale și crizei financiare începute în 2008 și existența unor probleme de mediu în zonele urbane. Măsurile aplicate la nivel național pentru zonele urbane se referă la dezvoltarea unei rețele de localități complet echipată cu infrastructură tehnico- edilitară și eficient interconectată, precum și promovarea unor investiții integrate în acord cu specializarea teritorială. Acest lucru se traduce prin consolidarea centrelor urbane cu vocație internațională în rețeaua de orașe europene, asigurarea unei accesibilități crescute la nivelul teritoriului și a unei conectivități eficiente între orașele mari și zona urbană funcțională, precum și asigurarea unei echipări complete cu infrastructură de utilități publice a zonelor urbane și creșterea atractivității spațiilor urbane și rurale prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale, dezvoltarea unor spații publice de calitate și a unor servicii de transport adaptate nevoilor și specificului local. În plan operațional, implementarea acestor obiective strategice presupune adoptarea unui set de măsuri teritoriale și a acțiunilor aferente pentru corectarea dezechilibrelor sau maximizarea avantajelor conferite de zonele urbane, precum extinderea și dezvoltarea infrastructurii de utilități publice în vederea conectării și asigurării accesului populației din zonele urbane și zonele urbane funcționale la servicii de calitate, reabilitarea patrimoniului urban construit și punerea în valoare a identității arhitecturale, asigurarea accesului populației urbane la servicii de interes general, realizarea unei politici în domeniul locuirii, asigurarea unei mobilități urbane crescute prin crearea unor sisteme integrate de transport care să gestioneze în mod eficient fluxurile de persoane, sprijinirea dezvoltării aglomerațiilor economice de tip cluster sau crearea unei politici funciare adaptate la dinamica urbane actuale.

Conform Chartei de la Leipzig reînnoite, principiile pentru o bună guvernare a Municipiului Arad trebuie să susțină acțiunea în interesul bunăstării publice, oferind servicii și infrastructură pentru binele comun, o abordare integrată prin faptul că toate domeniile politicii urbane trebuie coordonate într-un mod spațial, sectorial și temporal și, de asemenea, implicarea publicului larg, precum și a

factorilor sociali, economici și a altor părți interesate pentru a lua în considerare preocupările și cunoștințele acestora. Un Arad bine integrat în rețelele europene, naționale și regionale presupune o guvernare multi-nivel, în care fiecare nivel guvernamental - local, regional, metropolitan, național, european și global - are o responsabilitate specifică pe baza principiilor subsidiarității și proporționalității; de asemenea, este necesară cooperarea cu entitățile urbane din imediata proximitate (Oradea, Timișoara, Deva și Szeged) pentru o bună coordonare a teritoriului proxim. Nu în ultimul rând, Aradul are nevoie de o abordare specifică locului: locurile, spațiile publice ar trebui considerate ca puncte de referință pentru o abordare integrată orizontală și verticală. Pentru a asigura o dezvoltare durabilă și pe termen lung, este necesară observarea evoluțiilor și riscurilor strategice și viitoare în arealul administrat sau influențat de Municipiul Arad. Elementele cheie pentru a realiza acest lucru sunt:

- Crearea de **structuri urbane policentrice**, compacte și cu densitate adecvată în zonele urbane și periurbane ale municipiului, cu conexiuni optime în oraș pentru a minimiza distanțele dintre locuințe, muncă, agrement, educație, magazine și servicii locale. Acest lucru ar trebui să reducă traficul și nevoile de mobilitate în interiorul și între orașe, combaterea răspândirii urbane și reducerea zonelor de trafic;
- **Reducerea ocupării terenurilor**, prioritizarea **reînnoirii și regenerării complexe a zonelor urbane**, inclusiv **reamenajarea terenurilor industriale** pentru a limita etanșarea solului;
- **Dezvoltare urbană neutră, rezilientă și ecologică**, precum și o îmbunătățire a calității aerului;
- **Încurajarea dezvoltării de cartiere mixte**, evitând politici funciare speculative;
- **Spații urbane cu utilizare mixtă** pentru a promova noi forme de producție și activitate economică într-o economie verde, creativă, bazată pe servicii.

Ne referim, în concluzie, **pentru municipiul Arad, la tendințe care sprijină cooperarea cu Timișoara și Szeged în vederea constituirii celui mai important pol economic între Budapesta și București, dar și creșterea calității vieții urbane pentru atragerea resurselor umane din exterior, încurajând dezvoltarea industriilor durabile, creșterea calității serviciilor oferite și atractivitatea sa turistică.** Această concluzie se sprijină pe obiectivele PATJ Arad, între care:

- consolidarea rolului industriei ca ramură de bază în structura economiei și ca suport al unei dezvoltări economice durabile prin sprijinirea directă a investițiilor materiale în întreprinderi aparținând sectorului productiv;
- restructurarea zonelor destinate activităților industriale pentru crearea unui număr ridicat de locuri de muncă;
- o dinamică a sectorului construcțiilor determinată de piața terenurilor și migrația externă a forței de muncă specializate;
- o accentuare a tendinței de concentrare a agenților economici din servicii în Municipiul Arad spre comparație cu restul județului și menținerea diversificării sectorului terțiar (dominat de comerț), "modelată" de potențialul de cooperare transfrontalieră menționat mai sus.

Conform PATN, Municipiul Arad își păstrează rangul II ca municipiul reședință de județ cu capacități de producție din domeniul secundar (industrie prelucrătoare și construcții), terțiar (servicii sociale și comerciale) și primar (agricultură) și categoria III conform Studiului de fundamentare în vederea actualizării PATN - Secțiunea Rețeaua de localități, Capitală culturală și turistică de rang secundar și cu o concentrare foarte mare a resurselor antropice care pot fi valorificate din punct de vedere turistic.

5. DIRECȚII DE DEZVOLTARE

Obiectivul general pentru o dezvoltare echilibrată a municipiului Arad se încadrează în obiectivul economic principal formulat în cadrul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad pentru perioada 2014-2030: **Arad performant - motor economic regional, cu vocație internațională și capacitate de a menține, atrage și susține activități economice performante.** În atingerea acestui deziderat, obiectivele strategice cu amprentă spațială urmăresc Charta de la Leipzig, reînnoită și sunt structurate conform priorităților enunțate în cadrul acesteia, având în vedere tendințele enunțate mai sus (cooperarea cu Timișoara și Szeged în vederea constituirii celui mai important pol economic între Budapesta și București, dar și creșterea calității vieții urbane pentru atragerea resurselor umane din exterior, încurajând dezvoltarea industriilor durabile, creșterea calității serviciilor oferite și atractivitatea sa turistică).

OS1. Crearea unei **structuri urbane policentrice**, compacte și cu densitate adecvată în zonele urbane și periurbane ale municipiului, cu conexiuni optime în oraș pentru a minimiza distanțele dintre locuințe, muncă, agrement, educație, magazine și servicii locale.

- Măsura 1.1: Încurajarea dezvoltării Zonei Urbane Funcționale Arad ca entitate juridică în relații de cooperare cu Zona Funcțională Urbană Timișoara, generând cea mai amplă structură funcțională urbană între București și Budapesta;
- Măsura 1.2: Sprijinirea dezvoltării sistemelor urbane și axelor de dezvoltare de la nivelul teritoriului prin asigurarea unor intervenții integrate teritorial;
- Măsura 1.3: Definitivarea infrastructurii fundamentale de transport:
 - construirea unui pod peste râul Mureș, în zona sud-vestică, utilizat preponderent de către transportul în comun, făcând legătura între zona Alfa și Aradul Nou - acesta va deschide zona respectivă, cu pericolul de aglomerare excesivă într-o zonă prea puțin dotată cu infrastructură publică de suport;
 - varianta de ocolire SE, eliberând de presiune zona centrală, bulevardul Iuliu Maniu, Aradul Nou și Subcetate. Având în vedere existența centurii vest în regim de autostradă, este posibilă relocarea traficului de pe centura nord pe această nouă bretea;
 - legătură rutieră între strada Cometei și Centura Nord, scoțând de sub presiune de trafic strada Petru Rareș și oferind posibilitatea reconversiei structurii funcționale a acesteia;
 - modernizare DJ682 spre județul Timiș și DJ 709 spre Seleuș;
 - modernizare infrastructură rutieră în zona industrială Arad-Vest;
- Măsura 1.4: Amenajare infrastructură pentru promovarea meșteșugurilor și produselor locale:

- Amenajare hală agroalimentară Piața Miorița (incl. spații reprezentative pentru producătorii locali);
- Amenajare spații pentru expoziție, producție și desfacere produse din manufacturi tradiționale:

OS2. Reducerea ocupării terenurilor, prioritizarea reînnoirii și regenerării complexe a zonelor urbane, inclusiv reamenajarea terenurilor industriale pentru a limita etanșarea solului

- Măsura 2.1: Conservarea, restaurarea, refuncționalizarea și revitalizarea Cetății Aradului;
- Măsura 2.2: Dezvoltarea infrastructurii expoziționale;
- Măsura 2.3: Înființarea de incubatoare de afaceri, parcuri industriale și logistice, centre expoziționale, parcuri științifice și tehnologice care să găzduiască întreprinderile (în special, cele mici și mijlocii) din ramurile cu potențial ridicat de creștere (IT&C, mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, materiale de construcții și industrii creative); se propune, așadar, crearea infrastructurii pentru cercetare și dezvoltare tehnologică pentru sectorul privat și pentru instituții, dezvoltarea infrastructurii CD existente (Centrul Universitar de Cercetare și Afaceri, structură componentă a Fundației “Vasile Goldiș”) și crearea de noi infrastructuri (laboratoare, centre de excelență);

OS3. Dezvoltare urbană neutră, rezilientă și ecologică și îmbunătățirea calității aerului

- Măsura 3.1: Reabilitarea clădirilor instituțiilor educaționale, promovând o eficiență sporită în utilizarea resurselor și condiții bune de învățare pentru elevi și studenți - viitoarea forță de muncă;
- Măsura 3.2: Realizarea de perdele verzi pentru minimalizarea impactului negativ al transportului;
- Măsura 3.3: Dezvoltarea pe scară largă a mobilității nemotorizate și/sau alternative:
 - amenajare a unei axe verde-albastră pe malurile Mureșului în zona Micălaca - Ștrand Neptun;
 - construire zonă pietonală în Piața Catedralei; acesta este componenta de mobilitate a unui proiect de regenerare urbană ce cuprinde Piața Catedralei și strada pietonală Meșianu, îmbunătățind astfel spațiul public urban;
 - remodelarea Bulevardului Revoluției prin reducerea la o singură bandă de circulație, interzicerea parcurii pe suprafața carosabilă pe intervalul dintre Piața Revoluției și Piața Teatrului și extinderea trotuarului cu scopul obținerii unei zone de promenadă urbană, conectată la zonele pietonale din Piața Avram Iancu și străzile Unirii, Vasile Goldiș și Meșianu.
 - reabilitarea trotuarelor pentru adaptarea la necesitățile persoanelor cu dizabilități;
 - amenajarea pistei de biciclete Arad - Fântânele.

OS4. Încurajarea dezvoltării de cartiere mixte, evitând politici funciare speculative

- Măsura 4.1: Încurajarea și reglementarea funcțiunilor mixte în noile cartiere, respectând principiile de dezvoltare ale orașelor productive;
- Măsura 4.2: Pentru atragerea de forță de muncă, înființarea unui centru de resurse pentru forța de muncă pentru training, asistență pentru cazare, informații diverse;

- Măsura 4.3: Amenajarea unor spații de creație și inovare pentru artiști, ONG-uri și start-up-uri dedicate tinerilor;

OS5. Dezvoltarea de spații urbane cu utilizare mixtă pentru a promova noi forme de producție și activitate economică într-o economie verde, creativă, bazată pe servicii.

- Măsura 5.1: Protejarea și reabilitarea patrimoniului construit în scopul conservării identității naționale și creșterii atractivității spațiilor culturale cu potențial turistic deosebit; renovarea patrimoniului urban construit și punerea în valoare a identității arhitecturale
- Măsura 5.2: Valorificarea obiectivelor turistice și de patrimoniu de importanță deosebită prin amenajări de spațiu public (inserție mobilier urban, elemente de signalectică, iluminat arhitectural, etc.);
- Măsura 5.3: Instituirea traseelor turistice din Municipiul Arad, care includ următoarele teme: Aradul și Marea Unire 1918, respectiv Aradul Secession;
- Măsura 5.4: Înființarea unui centru multimedia de informare și promovare turistică;
- Măsura 5.5: dezvoltarea transportului public prin:
 - modernizare infrastructură tronsoanele Bucla Făt Frumos, str. Pădurii, Calea Radnei, Piața Podgoria - Pasaj Micălaca - Micălaca zona III;
 - reproiectarea rețelei de tramvai pentru a deservi Parcul Industrial Vest;
 - amenajare stații de transport public;
 - reabilitare infrastructură Arad - Ghioroc;
 - dezvoltare terminale de transport public urban/județean/interjudețean în zonele periferice.

6. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Lucrarea de față a tratat aspectele economice ale municipiului Arad, reședința județului Arad. Fiind un studiu de fundamentare al Planului Urbanistic General, aflat în curs de elaborare, documentația actuală a urmărit să identifice elementele fundamentale care determină dezvoltarea economică a unității administrativ-teritoriale studiate. Studiul de față a evidențiat evoluția planimetrică distinctă în diverse perioade istorice, conducând la arealul urbanizat de astăzi. În directă relație cu râul Mureș și capacitățile pe care aceasta le-a oferit pentru apărare și comerț, municipiul Arad s-a consolidat prin structuri urbane alăturate etapizat, atât în morfologie liniară cât și complexă, îmbinând dezvoltarea de-a lungul coridoarelor cu umplerea interstițiilor dintre acestea. În această logică, chiar și rețelele de conexiune cele mai importante (calea ferată și autostrada) au fost trasate astfel încât să nu afecteze țesutul urban existent. Principalele zone funcționale ale orașului se dezvoltă în lungul a două axe principale: Nord-Sud și Est-Vest, acolo unde se concentrează cea mai mare parte a dotărilor de interes public, dar și aproximativ 70% din totalul populației orașului. Ele reprezintă și principalele puncte de acces în oraș, porțile secundare de acces fiind Gara Aradul Nou și Aeroportul. Este remarcabilă și prezența axei naturale, care din limită trebuie să devină conector în special prin integrarea Cetății Aradului în structura urbană deschisă publicului.

Din perspectivă demografică, declinul numărului de locuitori și al forței de muncă implicit se traduce prin scăderea ratei natalității și prin soldul negativ al migrației, fenomene care se manifestă și în Municipiul Arad. Există și o mișcare migratorie a populației Municipiului, care se face în special către destinații externe, cu un impact negativ asupra economiei Municipiului.

Mediul economic prezintă o serie de cerințe și dorințe comune, atât în ceea ce privește relația cu administrația locală și instituțiile publice, cât și în ceea ce privește modul de dezvoltare al orașului. În relația cu administrația și instituțiile, dorințele sunt transparența, înlesnirea proceselor birocratice, diminuarea timpilor de așteptare pentru documentații și autorizații. S-au exprimat nemulțumiri cu privire la modul de aplicare al legii și al respectării obligațiilor administrației. Cu privire la modul de dezvoltare al orașului se observă un interes spre calitatea vieții locuitorilor, crearea spațiilor verzi, dorința revitalizării Râului Mureș și conectarea sa cu centrul orașului. Se doresc politici coerente de dezvoltare, organizare și claritate în reglementări, corelarea propunerilor cu existentul. S-a exprimat dorința extinderii intravilanului orașului. Infrastructura ocupă locul întâi în interesele actorilor economici, aceasta fiind considerată un atu al orașului, împreună cu poziția sa geografică. Se dorește dezvoltarea infrastructurii mari, a transportului în comun, nu a lipsit interesul pentru infrastructura edilitară și a rețelelor de energie, apă și canalizare.

Municipiul Arad este atractiv cu precădere prin poziția sa geografică strategică, orașul fiind principala poartă de intrare terestră în România dinspre Uniunea Europeană și cel mai important nod al rețelelor de transport rutiere și feroviare europene din vestul României. Un element principal de atractivitate îl constituie infrastructura extinsă și bogata tradiție industrială. Având în vedere viziunea pentru anul 2030, obiectivele specifice propuse se referă la (OS1) crearea unei structuri urbane policentrice, compacte și cu densitate adecvată în zonele urbane și periurbane ale municipiului, cu conexiuni optime în oraș pentru a minimiza distanțele dintre locuințe, muncă, agrement, educație, magazine și servicii locale (4 măsuri), reducerea ocupării terenurilor, prioritizarea reînnoirii și regenerării complexe a zonelor urbane, inclusiv reamenajarea terenurilor industriale pentru a limita etanșarea solului (3 măsuri), dezvoltare urbană neutră, rezilientă și ecologică, precum și o îmbunătățire a calității aerului (3 măsuri), încurajarea dezvoltării de cartiere mixte (3 măsuri), precum și dezvoltarea de spații urbane cu utilizare mixtă pentru a promova noi forme de producție și activitate economică într-o economie verde, creativă, bazată pe servicii (5 măsuri).

VI. BIBLIOGRAFIE

Lista de mai jos conține totalitatea surselor bibliografice utilizate:

- Agenda Teritorială Europeană 2030
- Charta de la Leipzig Revizuită, 2020
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - SDTR, 2015;
- Strategia regională de specializare inteligentă- Regiunea de Vest, România (martie 2015)
- „Creșterea Competitivității și Specializare Inteligentă în Regiunea Vest din România, Evaluarea geografiei economice: Provocări legate de dezvoltarea teritorială în Regiunea Vest”, Martie 2013
- Orașe Magnet - raportul Băncii Mondiale cu privire la orașele reședință de județ (2016)
- Orașe Magnet - raportul Băncii Mondiale cu privire la prioritizarea proiectelor și programelor de dezvoltare în orașele reședință de județ (2019)
- Planul pentru Dezvoltare Regională 2021-2027, Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest
- Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Arad (2010)
- Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad (2014-2030), actualizată 2021
- Lista societăților comerciale din evidentele ORC Arad care au sediul social în municipiul Arad, date valabile pentru anul 2019
- <http://statistici.insse.ro/shop/?lang=ro>, accesat 09.2020
- mapire.eu

Cadrul legislativ:

- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul- cu modificările ulterioare
- Legea nr. 363/2006 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea I – Rețele de transport
- Legea nr. 171/1997 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea II – Apa
- Legea nr. 5/2000 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea III – Zone protejate
- Legea nr. 351/2001 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea IV – Rețeaua de localități
- Legea nr. 575/2001 privind aprobarea P.A.T.N. - Secțiunea V – Zone de risc
- Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, 2016
- Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, 2015

VII. LISTA SOCIETĂȚILOR COMERCIALE

Lista societăților comerciale active din municipiul Arad cu cifră de afaceri peste 5.000.000 lei, date valabile pentru anul 2019. Sursa: date Registrul Comerțului Arad:

Denumire	Adresă (mun. Arad)	Domeniul de activitate
2AD SMART CREATION S.A.	Str. Lucius Verus	4110-Dezvoltare (promovare) imobiliara
A & C SPEEDLINE SRL	Str. Fântâanii	4941-Transporturi rutiere de marfuri
A & N LOGISTIK SRL	Str. MOLDOVEI	5229-Alte activitati anexe transporturilor
ACTIVO CONSTRUCT VEST S.R.L.	Sos. CURTICIULUI KM. 4	4211-Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor
ADINUTZA & OVI SRL	Str. LIPOVEI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
ADVANTAGE HEMA INNOVATION TECHNOLOGIES SRL	Str. III - ZONA INDUSTRIALA VEST	1396-Fabricarea de articole tehnice si industriale din textile
ADY METAL NYK SRL	Str. CLUJULUI	4677-Comert cu ridicata al deseurilor si resturilor
AEROPORTUL ARAD SA	Aleea Aeroport	5223-Activitati de servicii anexe transporturilor aeriene
AGRICOLA ARAD SUD SRL	Str. NICOLAE BALCESCU	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
AGRICOLA SAN GIORGIO SRL	Str. ANDREI MURESAN	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
AGRIROM SRL	Str. STEAGULUI	4617-Intermedieri în comertul cu produse alimentare, bauturi si tutun
AGRO FEED BANATO SRL	Str. Capitan Ignat	4621-Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat

AGRO MURESANA COOPERATIVA AGRICOLA	Sos. ARAD ZADARENI	4621-Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat
AGROVENA SRL	Str. Aurel Crisan	4675-Comert cu ridicata al produselor chimice
ALBERT BERNER SRL	Str. VRANCEI	4690-Comert cu ridicata nespecializat
ALPHA INDUSTRIESERVICE SRL	Str. CLUJULUI	8299-Alte activitati de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
ALPHR TECHNOLOGY EUROPE SRL	Calea Zimandului	2899-Fabricarea altor masini si utilaje specifice n.c.a.
ALVI SERV SRL	Str. BRADULUI	3821-Tratarea si eliminarea deseurilor nepericuloase
AMAHOUSE SRL	Str. Centura Nord	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
AMIDAMARU SRL	Str. Centura Nord	4941-Transporturi rutiere de marfuri
ANDAGRA SRL	Str. STEFAN CEL MARE	4675-Comert cu ridicata al produselor chimice
ANTACO ROMANIA SRL	B-dul IULIU MANIU	6311-Prelucrarea datelor, administrarea paginilor web si activitati conexe
APA PLUS '97 SRL	Str. VOINICILOR	4322-Lucrari de instalatii sanitare, de încalzire si de aer conditionat
AQUA CONSTRUCT SRL	B-dul STEFAN AUGUSTIN DOINAS	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
AR LINIA TEA SRL	Calea Zimandului	4639-Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun
ARCHIMINA SRL	Str. ION LUCA CARAGIALE	4752-Comert cu amanuntul al articolelor de fierarie, al articolelor din sticla si a celor pentru vopsit, în magazine specializate

ARED MANAGEMENT S.R.L.	Str. POETULUI	7022-Activitati de consultanta pentru afaceri si management
ARFENA IMPEX SRL	B-dul REVOLUTIEI	3212-Fabricarea bijuteriilor si articolelor similare din metale si pietre pretioase
ARGEFARM SRL	Str. ABRUD	4773-Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
ARGENA SRL	Str. FELEACULUI	4639-Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun
ARGIS PRODIMPEX SRL		1721-Fabricarea hârtiei si cartonului ondulat si a ambalajelor din hârtie si carton
ARGO IMPEX SRL	Str. PASUNII	4941-Transporturi rutiere de marfuri
ARGO INTERNATIONAL SRL	Str. PASUNII	4941-Transporturi rutiere de marfuri
ARIES TEXTILE SRL	ZONA INDUSTRIALA VEST STRADA III	1414-Fabricarea de articole de lenjerie de corp
AS LINE SPEDITION SRL	Str. IV Zona Industriala Arad Vest	4941-Transporturi rutiere de marfuri
ASSEMBLY & TESTING TECHNOLOGY S.R.L.	Calea BODROGULUI	2651-Fabricarea de instrumente si dispozitive pentru masura, verificare, control, navigatie
ASTONA EXCLUSIV SRL	P-ta Sârbeasca	4632-Comert cu ridicata al carnilor si produselor din carne
ASTRA RAIL INDUSTRIES S.A.	Calea AUREL VLAICU	3020-Fabricarea materialului rulant
ASTRA VAGOANE CALATORI SA	Str. PETRU RARES	3020-Fabricarea materialului rulant
AUER PACKAGING ARAD SRL	Str. DÎMBOVITEI	4690-Comert cu ridicata nespecializat
AUTO COM B.R.C. SRL	Str. CÂMPUL LINISTII	4531-Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule

AUTO GROUP C.M.B. SRL	Str. Tribunalul Andreica	4531-Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule
AUTO IN SRL	Str. CÂMPUL LINISTII	5229-Alte activitati anexe transporturilor
AUTO PYRAMIS SRL	Calea RADNEI	4532-Comert cu amanuntul de piese si accesorii pentru autovehicule
AUTO SCHUNN SRL	Calea RADNEI	4520-Întretinerea si repararea autovehiculelor
AUTO SUPER SERVICE ARAD VEST SRL	Calea AUREL VLAICU	1071-Fabricarea pâinii; fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie
AUTO TECHNIC SRL	Calea ZIMANDULUI	4511-Comert cu autoturisme si autovehicule usoare (sub 3,5 tone)
AUTOGRUPM RO SRL	Str. I Zona Industriala Arad Vest	2822-Fabricarea echipamentelor de ridicat si manipulat
AXEL LOGISTIC LINE SRL	Str. CUZA VODA	5221-Activitati de servicii anexe pentru transporturi terestre
B.N.BUSINESS SRL	Str. CERBULUI	4649-Comert cu ridicata al altor bunuri de uz gospodaresc
BACUS SRL	str. LIVIU REBREANU	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
BANAT MEAT TRADING SRL	Aleea BORSEC	4617-Intermedieri în comertul cu produse alimentare, bauturi si tutun
BANCA COOPERATISTA MURESUL ARAD	Calea TIMISORII	6419-Alte activitati de intermediari monetare
BASSANO BUILDINGS SRL	Str. CÂMPUL LINISTII	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale

BB COMPUTER SRL	Str. NICOLAE BALCESCU	4651-Comert cu ridicata al calculatoarelor, echipamentelor periferice si software- ului
BDG IMOBILIARE SRL	Str. AVIATOR GEORGESCU	6820-Închirierea si subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate
BEJO CHANS SRL	Str. GHEORGHE DOJA	0150-Activitati în ferme mixte (cultura vegetala combinata cu cresterea animalelor)
BERENIKA PRODUZIONE SRL	Str. FLORIN BANESCU	2222-Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic
BERETA TRANS SRL	Str. STÎNJENEL	4941-Transporturi rutiere de marfuri
BEYNE AGROROM SRL	Str. AGRONOMULUI	4661-Comert cu ridicata al masinilor agricole, echipamentelor si furniturilor
BGMPACK PRESTCOM BOGMAT SRL	Calea AUREL VLAICU	1721-Fabricarea hârtiei si cartonului ondulat si a ambalajelor din hârtie si carton
BINALIA SRL	Calea 6 VINATORI	2572-Fabricarea articolelor de feronerie
BIOCLINICA SRL	Str. DREPTATII	8690-Alte activitati referitoare la sanatatea umana
BLOC 03 UTA SRL	Str. BICAZ	6810-Cumpararea si vânzarea de bunuri imobiliare proprii
BLOC 10 ARED S.A.	Str. POETULUI	6810-Cumpararea si vânzarea de bunuri imobiliare proprii
BLOOMPLAST SRL	Str. Zona Industrială Sud	2221-Fabricarea placilor, foliilor, tuburilor si profilelor din material plastic

BOA RBT SRL	Str. IV	2932-Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule
BOGDAN DISTRIBUTION GROUP SRL	Calea AUREL VLAICU	4649-Comert cu ridicata al altor bunuri de uz gospodaresc
BOS AUTOMOTIVE PRODUCTS ROMANIA SCS	Calea BODROGULUI (PLATFORMA AEROPORT)	2932-Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule
BRAVIA LOGISTICS SRL	Str. NOUA	4941-Transporturi rutiere de marfuri
CAPS INDUSTRIES RO SRL	Str. CÂMPUL LINISTII	4615-Intermedieri în comertul cu mobila, articole de menaj si de fierarie
CARA SRL	Calea TIMISORII	4634-Comert cu ridicata al bauturilor
CDP ENERGY SRL	Calea 6 VÂNATORI	4211-Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor
CENTRALA ELECTRICA DE TERMIFICARE HIDROCARBURI (C.E.T. HIDROCARBURI) SA	B-dul IULIU MANIU	3511-Productia de energie electrica
CENTRUL MEDICAL LASER SYSTEM SRL	Str. MITROPOLIT ANDREI SAGUNA	8610-Activitati de asistenta spitaliceasca
CHAMPION GAME SRL	Str. EPISCOP ROMAN CIOROGARIU	9200-Activitati de jocuri de noroc si pariuri
CHEMIROL AGRO SRL	Str. BICAZ	4675-Comert cu ridicata al produselor chimice
CIONCOLINI RUMENA SRL	Str. COMETEI	2511-Fabricarea de constructii metalice si parti componente ale structurilor metalice
CLOVER GROUP SRL	Str. ARH. MILAN TABACOVICI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
COLECTOR BUSINESS DISTRIB S.R.L.	Str. POETULUI	4639-Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun

COM ABM SRL	Str. POETULUI	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase si a plantelor producatoare de seminte oleaginoase
COM NICO MOTORS SRL	Str. POETULUI	4661-Comert cu ridicata al masinilor agricole, echipamentelor si furniturilor
COMAGRO VEST SRL	Str. Aurel Crisan	4621-Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat
COMPANIA DE APA ARAD SA	Str. SABIN DRAGOI	3600-Captarea, tratarea si distributia apei
COMPANIA DE TRANSPORT PUBLIC SA	Calea VICTORIEI	4931-Transporturi urbane, suburbane si metropolitane de calatori
COMPAS GROUP SRL	Str. PETRU RARES	4531-Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule
CONCORD PARTS SRL	Str. DUNARII	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse
COOPER INDUSTRIES ROMANIA SRL	ZONA INDUSTRIALA VEST, STR. III	2790-Fabricarea altor echipamente electrice
COTTA INTERNATIONAL SRL	Str. BICAZ	3109-Fabricarea de mobila n.c.a.
COURIER SERVICE EXPRES SRL	Calea BODROGULUI	5320-Alte activitati postale si de curier
CRENGUTA MARKET SRL	Str. MIRAJ	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
CRISAN COMIMPEX SRL	Str. G. DOJA	1071-Fabricarea pâinii; fabricarea prajiturilor si a produselor proaspete de patiserie
CRISPY - HOUSE SRL	Calea AUREL VLAICU	5610-Restaurante

CRISTALEX TRANS COMPANY SRL	Str. TEODOR PACATEANU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
D & D TEAM GROUP SRL	Str. CORNELIU COPOSU	4399-Alte lucrari speciale de constructii n.c.a.
D.A.F. INTERNATIONAL COM WEST SRL	Str. STUPILOR	4632-Comert cu ridicata al carnilor si produselor din carne
DACODRIN SRL	Str. OBEDENARU	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
DAN EUROTRANS SRL		4941-Transporturi rutiere de marfuri
DARIMEX INTERNATIONAL SRL	Str. CAMELIEI	4639-Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun
DE GIROLAMI INTERNATIONAL TRANSPORT SRL	Str. Andrei Muresanu	4941-Transporturi rutiere de marfuri
DELFINGEN RO - TRANSILVANIA SRL	Str. I nr.5, Zona Industriala N-V	2221-Fabricarea placilor, foliilor, tuburilor si profilelor din material plastic
DEMAV THERM SRL	Str. MUSETEL	4719-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse nealimentare
DENNYMONA MG SRL	Str. PETRU RARES	4674-Comert cu ridicata al echipamentelor si furniturilor de fierarie pentru instalatii sanitare si de incalzire
DERYYFARM 2000 SRL	B-dul IULIU MANIU	4773-Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
DESA TRANS SRL	Aleea ULISE	4941-Transporturi rutiere de marfuri
DEY BODYGUARD INTERNATIONAL 2012 SRL	Str. MARASESTI	8010-Activitati de protectie si garda
DIAL-TON SA	Str. ALEEA PREDEAL	4690-Comert cu ridicata nespecializat

DIMED SRL	Str. CÂMPUL LINISTII (AGRICULTORILOR)	4941-Transporturi rutiere de marfuri
DIVA SOL SRL	Calea AUREL VLAICU	4776-Comert cu amanuntul al florilor, plantelor si semintelor; comert cu amanuntul al animalelor de companie si a hranei pentru acestea, în magazine specializate
DM ITALIAN SOFA S.R.L.	Str. A III-A,ZONA INDUSTRIALA ARAD VEST	3109-Fabricarea de mobila n.c.a.
DOLLY TRANS COMPANY SRL	Str. HORIA	4941-Transporturi rutiere de marfuri
DORADI IMPEX SRL	Str. PORUMBITEI	4690-Comert cu ridicata nespecializat
DORIOT DENT SRL	Str. BARABAS BELA	4646-Comert cu ridicata al produselor farmaceutice
DRAKAR NOIR DISTRIBUTION SRL	Str. ARH. MILAN TABACOVICI	4671-Comert cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi si gazosi si al produselor derivate
DRAST COMPANY SRL	Str. INDEPENDENTEI	2511-Fabricarea de constructii metalice si parti componente ale structurilor metalice
DUMIVEST SRL	Calea RADNEI	4532-Comert cu amanuntul de piese si accesorii pentru autovehicule
DURANTINA TEXTILES SRL	Str. Andrei Muresanu	1413-Fabricarea altor articole de îmbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)
DYA MARKET SRL	Cart. FALEZA SUD	4941-Transporturi rutiere de marfuri
EAE AUTOMOTIVE SRL	B-dul REVOLUTIEI	2932-Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule
E-AUTOPARTS EUROPA SRL	Colonie Câmpul Albinelor	4531-Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule

EDY OPTIC LTT SRL	Str. GEORGE COSBUC	4690-Comert cu ridicata nespecializat
ELECON PLUS SRL	Str. BIRUINTEI	4321-Lucrari de instalatii electrice
ELECTRICA SRL	Calea Zimandului	4321-Lucrari de instalatii electrice
ELECTROINSTAL SRL	Str. FAT FRUMOS	4669-Comert cu ridicata al altor masini si echipamente
ELITE MARKET SRL	Str. LIVIU REBREANU	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
EMILIANA PLUS SRL	B-dul REVOLUTIEI	4690-Comert cu ridicata nespecializat
ENERGO - PROIECT SRL	Str. Stefan Zarie	7112-Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea
ERGAD TECHNOLOGY SRL	Str. PADURII	2612-Fabricarea altor componente electronice
EU RO SPEED SRL	Str. CONSTANTIN BRINCOVEANU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
EURO PET SPAM SRL	Str. Iacob Muresan	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
EUROKIPPER S.R.L.	Str. STEAGULUI	0812-Extractia pietrisului si nisipului; extractia argilei si caolinului
EUROLUK SPEDITION SRL	Str. RENASTERII	4941-Transporturi rutiere de marfuri
EVALIGHT SRL	Str. NICOLAUS LENAU	4759-Comert cu amanuntul al mobilei, al articolelor de iluminat si al articolelor de uz casnic n.c.a., în magazine specializate
FAB CONSTRUCT SRL	Str. Aurel Crisan	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale

FAB INDUSTRY SRL	Str. Aurel Crisan	5510-Hoteluri si alte facilitati de cazare similare
FAIR PLAY SERBAN SRL	Str. ORADEA	4321-Lucrari de instalatii electrice
FCC ENVIRONMENT ROMÂNIA SRL	ZONA CET - SOSEAUA CENTURA NORD	3821-Tratarea si eliminarea deeurilor nepericuloase
FERONERIA PROD SA	Calea 6 VÂNATORI	2572-Fabricarea articolelor de feronerie
FILIP D IMPEX SRL	Str. Lacrimioarelor	1013-Fabricarea produselor din carne (inclusiv din carne de pasare)
FILIP FLEET SRL	Str. TUDOR VLADIMIRESCU	4519-Comert cu alte autovehicule
FILIP SPEDITION SRL	Colonie Câmpul Dumbrava Rosie	5229-Alte activitati anexe transporturilor
FILIP SRL	Colonie Câmpul Dumbrava Rosie	4941-Transporturi rutiere de marfuri
FINPROM SRL	Str. COCORILOR	8220-Activitati ale centrelor de intermediere telefonica (call center)
FIT EUROTRANS SRL	Str. MESTERUL MANOLE	4941-Transporturi rutiere de marfuri
FLANA MARKET SRL	Str. DUNARII	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
FRESH LACTO UC SRL	Str. LUGOJULUI	4639-Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun
GAMA VEST TRADE SRL	Str. UNIRII	4617-Intermedieri în comertul cu produse alimentare, bauturi si tutun
GASTROFRESH SRL	Str. CRISAN	5610-Restaurante
GAZ VEST SA	Str. PRUNULUI	3522-Distributia combustibililor gazosi, prin conducte

GDS MANUFACTURING SERVICES SA	Str. III ZONA INDUSTRIALA VEST	2630-Fabricarea echipamentelor de comunicatii
GEFCONS BUSINESS SRL	Str. CEZAR	7022-Activitati de consultanta pentru afaceri si management
GEMI CENTER SRL	B-dul NICOLAE TITULESCU	6820-Închirierea si subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate
GENESYS MEDICAL CLINIC SRL	Str. DR. CORNEL RADU	8610-Activitati de asistenta spitaliceasca
GEO & CAD CONSTRUCTION PLUS SRL	Str. POETULUI	7112-Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea
GERIMAX INTERNATIONAL SRL	Calea ZIMANDULUI	3109-Fabricarea de mobila n.c.a.
GICA IMPORT-EXPORT ITALIA SRL	Str. II	4662-Comert cu ridicata al masinilor- unelte
GISCAD SRL	Cart. FALEZA SUD	7112-Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea
GIVAL TRADE INTERNATIONAL SRL	Str. Ilie Maduta	4615-Intermedieri în comertul cu mobila, articole de menaj si de fierarie
GOSPODARIREA COMUNALA ARAD SA	Calea TIMISORII	8130-Activitati de întreținere peisagistica
GRANSOL AGRO SRL	Calea TIMISORII	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse
GRUP WEST ARAD SRL	Calea TIMISORII	4511-Comert cu autoturisme si autovehicule usoare (sub 3,5 tone)
GT LINE ROMANIA SRL	Calea ZIMANDULUI	1512-Fabricarea articolelor de voiaj si marochinarie si a articolelor de harnasament
GUENTHER TEHNICA MASURARII SRL	Calea AUREL VLAICU	4669-Comert cu ridicata al altor masini si echipamente

HALIS KAMER SRL	Str. POETULUI	4617-Intermedieri în comerțul cu produse alimentare, bauturi și tutun
HEDERA HELIX FARM SRL	Calea AUREL VLAICU	4773-Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
HELVETICA DISTRIBUTION SRL	Calea 6 VÂNATORI	4632-Comert cu ridicata al carnilor și produselor din carne
HENNLICH SRL	Str. TIMOTEI CIPARIU	4669-Comert cu ridicata al altor mașini și echipamente
HIGH PLAST SRL	Str. POETULUI	2229-Fabricarea altor produse din material plastic
HOG SLAT SRL	PASTORULUI	2361-Fabricarea produselor din beton pentru construcții
HUF ROMANIA SRL	Str. IV Zona Industrială Arad Vest	2572-Fabricarea articolelor de feronerie
HU-RO SERVICE STATION SRL	B-dul REVOLUTIEI	4730-Comert cu amanuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate
HYDRAS SRL	Str. BABA NOVAC	4941-Transporturi rutiere de marfuri
HYDRAULIC SOLUTIONS SRL	Str. DIMITRIE BONCIU	4674-Comert cu ridicata al echipamentelor și furniturilor de fierarie pentru instalații sanitare și de încălzire
I.T.S. PRODUCTION SRL	Str. AVIATOR GEORGESCU	1419-Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte și accesorii n.c.a.
ICIRUAL 2003 SRL	B-dul REVOLUTIEI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
ICOM TRADING & CONSULTING SRL	Str. Diaconul Coresi	4531-Comert cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
IMT-INDUSTRIA MOBILI TAPPEZZATI SRL	Str. POETULUI	3103-Fabricarea de saltele și somiere

INFOGO SRL	Calea AUREL VLAICU	4719-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse nealimentare
INFOMEDICA SRL	Calea AUREL VLAICU	8690-Alte activitati referitoare la sanatatea umana
INFO-RAMIX SRL	Str. BREZOIANU	4639-Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun
INSTAL GROUP SRL	Str. TIMOTEI CIPARIU	4322-Lucrari de instalatii sanitare, de încălzire si de aer conditionat
INSTAL IMPEX SRL	Str. ANDREI SAGUNA	4674-Comert cu ridicata al echipamentelor si furniturilor de fierarie pentru instalatii sanitare si de încălzire
INTERCOM AGRICOLA CEREAL SRL	Str. ZEFIRULUI	4621-Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat
INTERNATIONAL ALEXANDER LOGISTIC SRL	Str. IV Zona Industrială Arad Vest	5210-Depozitari
INTERNATIONAL ALEXANDER SRL	Str. MEMORANDULUI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
IZOLTA SRL	Str. COCORILOR	4329-Alte lucrari de instalatii pentru constructii
JCM METAL DIVISION S.R.L.	Str. Tribunalul Corches	2511-Fabricarea de constructii metalice si parti componente ale structurilor metalice
JCM PROFESSIONAL BUILDINGS SRL	Str. Tribunalul Corches	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
JET DIESEL ENERGY SRL	Str. CONSTANTIN BRÂNCOVEANU	4730-Comert cu amanuntul al carburantilor pentru autovehicule în magazine specializate

JRL EDITION SRL	ZONA INDUSTRIALA ARAD VEST-STR.III	3109-Fabricarea de mobila n.c.a.
JUMO ROMANIA SRL	Str. III - ZONA INDUSTRIALA ARAD-VEST	2651-Fabricarea de instrumente si dispozitive pentru masura, verificare, control, navigatie
JURGEN SCHLOSSER ARMATUREN ROMANIA SRL	Str. IV - ZONA INDUSTRIALA VEST	2814-Fabricarea de articole de robinetarie
KANTEX ARAD SRL	Str. IV Zona Industriala Arad Vest	1729-Fabricarea altor articole din hârtie si carton n.c.a.
KARAMELLO DELICIOUS FOOD SRL	Str. MITROPOLIT ANDREI SAGUNA	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
KARIM PHARM S.R.L.	B-dul IULIU MANIU	4773-Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
KEBO SRL	Str. PADURII	1520-Fabricarea încaltamintei
KLASTORF IMPEX SRL	Calea Zimandului	4621-Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat
KOOL D & I SPEDITION SRL	P-ta Mihai Viteazul	4941-Transporturi rutiere de marfuri
KROHNE SOLUTIONS SRL	Aleea AZUGA	6201-Activitati de realizare a soft-ului la comanda (software orientat client)
L.C.B. DIESEL SRL	Str. ORIZONTULUI	4671-Comert cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi si gazosi si al produselor derivate
LAGERMAX AED ROMANIA SRL	Str. Stelelor	4941-Transporturi rutiere de marfuri
LAGUNA LIGHT INDUSTRIES SRL	Str. III Zona Industriala Arad Vest	2740-Fabricarea de echipamente electrice de iluminat

LAMPRIA ROM SRL	Str. STEAGULUI	2221-Fabricarea placilor, foliilor, tuburilor si profilelor din material plastic
LANDISA PLANT SRL	Str. CONSTITUTIEI	4622-Comert cu ridicata al florilor si al plantelor
LARIFARM SRL	Calea AUREL VLAICU	4773-Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
LELIA COM-PRIMEX SRL	Str. Obedenaru	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
LEONI WIRING SYSTEMS ARAD SRL	ZONA INDUSTRIALA VEST- STR.I	2931-Fabricarea de echipamente electrice si electronice pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule
LIBRA OFFICE IND. SRL	Spl. G-RAL GHEORGHE MAGHERU	1723-Fabricarea articolelor de papetarie
LIBRO PHARMA SRL	Calea AUREL VLAICU	4773-Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
LKW PHOENIX TRANSPORT INTERNATIONAL SRL	Str. OLTULUI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
LOGISTIC ARSPED CARGO SRL	Str. POETULUI	5229-Alte activitati anexe transporturilor
LOGISTIC MANAGEMENT SRL	Str. BANU MARACINE	5229-Alte activitati anexe transporturilor
LORI COMIMPEX SRL	Str. BICAZ	1520-Fabricarea încaltamintei
LOTUS IND-IMPEX SRL	Str. RAZBOIENI	1419-Fabricarea altor articole de îmbracaminte si accesorii n.c.a.
LUAR SRL	Str. COMUNARZILOR	4941-Transporturi rutiere de marfuri

LUK MOTORS ROM AUTO SRL	Sos. DE CENTURA (BUJAC)	4511-Comert cu autoturisme si autovehicule usoare (sub 3,5 tone)
M.K.KUBITZA SRL FILIALA ARAD	Str. FLACARA	2849-Fabricarea altor masini-unelte n.c.a.
M.M.M. TRANS COMPANY SRL	Str. EFTIMIE MURGU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
MAGNUS FRESH & FROZEN SRL	Str. Mihai Eminescu	4632-Comert cu ridicata al carnilor si produselor din carne
MAIER COM SRL	Str. ORSOVA	1011-Prelucrarea si conservarea carnilor
MAL GRUP SRL	Str. PAULIS	4690-Comert cu ridicata nespecializat
MAMI'S UKA MARKET SRL	Str. CERBULUI	4711-Comert cu amanuntul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
MAN PROTECTION SRL	Str. Hunedoarei	4642-Comert cu ridicata al imbracamintei si incaltamintei
MANO SPRINT S.R.L.	Str. CRASNA	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
MARBETO SRL	Str. MESTERUL MANOLE	4632-Comert cu ridicata al carnilor si produselor din carne
MARESI FOODBROKER SRL	Str. 9 MAI	4639-Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun
MARK'US UNLTD SRL	Str. PADURII	5621-Activitati de alimentatie (catering) pentru evenimente
MASTWEIGHT SRL	Calea AUREL VLAICU	6810-Cumpararea si vanzarea de bunuri imobiliare proprii
MAURIZIARO MEAT SRL	Calea AUREL VLAICU	4632-Comert cu ridicata al carnilor si produselor din carne
MAXSTILE SRL	Str. ANDREI MURESANU	3109-Fabricarea de mobila n.c.a.

MÂRSU INSTAL SRL	Str. CORBULUI	4674-Comert cu ridicata al echipamentelor si furniturilor de fierarie pentru instalatii sanitare si de incalzire
MC INTERNATIONAL INVEST SRL	Str. ROMAN CIOROGARIU	4673-Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare
MEDACOM ZICO SRL	Str. TURDEI	4674-Comert cu ridicata al echipamentelor si furniturilor de fierarie pentru instalatii sanitare si de incalzire
METEOR ROMANIA S.R.L.	Str. I Zona Industriala Arad Vest	2219-Fabricarea altor produse din cauciuc
MIG PLUS SPEDITION & TRANSPORT SRL		4941-Transporturi rutiere de marfuri
MIKEY MAUSE SRL	Str. IMASULUI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
MILCA SRL	Str. SOLOMON	4752-Comert cu amanuntul al articolelor de fierarie, al articolelor din sticla si a celor pentru vopsit, în magazine specializate
MILLEFIORI S.R.L.	Calea ZIMANDULUI	2319-Fabricarea de sticlărie tehnica
MINIMOLD INTERNATIONAL SRL	Str. GEORGE COSBUC	2932-Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule
MOBILIER GENERAL ARAD MGA SRL	Str. BICAZ	3109-Fabricarea de mobila n.c.a.
MODA SA	Str. POETULUI	1413-Fabricarea altor articole de îmbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)
MODELLEISENBAHN SRL	Str. Aurel Crisan	3240-Fabricarea jocurilor si jucariilor
MODERN TRADING SRL	Str. BUCOVINEI	4941-Transporturi rutiere de marfuri

MONDO TRANS SRL	Str. STEAGULUI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
MONDO-LOGISTIC SRL	Str. PIONIERILOR	4941-Transporturi rutiere de marfuri
MR.FAB HOLDING SRL	Str. Aurel Crisan	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
MULTICO SRL	Str. BICAZ	7120-Activitati de testari si analize tehnice
N ' JOY HORECA EXPERT SRL	Str. ARINULUI	5210-Depozitari
NARCO EXIM SRL	Str. FAGULUI	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse
NCA S P E D NCA SRL	Str. VOINICILOR	4941-Transporturi rutiere de marfuri
NDB LOGISTICA ROMANIA SRL	ZONA INDUSTRIALA VEST,STRADA I	5229-Alte activitati anexe transporturilor
NEDAV CONSTAR 2012 SRL	Str. POETULUI	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
NELANC MASTER CEREAL SRL	Str. Andrei Muresanu	4621-Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat
NELCO SRL	Str. ION RATIU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
NEXTNET SRL	Spl. G-RAL GHEORGHE MAGHERU	6202-Activitati de consultanta în tehnologia informatiei
NOVITAS COM SRL	Str. VARADIEI	4649-Comert cu ridicata al altor bunuri de uz gospodaresc
NUOVA F & V TRANSPORT SRL	Str. NICOLAE STEFU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
O & B SRL	Str. PRAPORGESCU	8121-Activitati generale de curatenie a cladirilor

ONESSA CONTRACTORS SRL	B-dul REVOLUTIEI	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
ONESSA REAL ESTATE CONSTRUCTION S.A.	B-dul REVOLUTIEI	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
ORTOFORUM SRL	Str. ANDREI SAGUNA	4774-Comert cu amanuntul al articolelor medicale si ortopedice, în magazine specializate
OST TRANSPORT SRL	Str. LUGOJULUI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
OTI DISTRIBUTION ARAD SRL	Str. CZIGLER ANTONIU	4649-Comert cu ridicata al altor bunuri de uz gospodaresc
P.A.B. ROMANIA SRL	Str. ZONA INDUSTRIALA MICALACA EST	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
PANDUIT EUROPEAN SOLUTIONS SRL	Str. OVIDIU	2612-Fabricarea altor componente electronice
PARAISO PUB SRL	B-dul REVOLUTIEI	5630-Baruri si alte activitati de servire a bauturilor
PENTA BOX SRL	Str. Pastorului	1621-Fabricarea de furnire si a panourilor de lemn
PERFORMANCE LUBRICANTS SRL	Str. IUSTIN MARSIEU	4671-Comert cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi si gazosi si al produselor derivate
PERPLASTIC COMPOUNDING SRL	ZONA INDUSTRIALA VEST, STRADA IV	2229-Fabricarea altor produse din material plastic
PETROSANTANDER ROMANIA SRL	Str. ACADEMIA TEOLOGICA	0610-Extractia petrolului brut
PETROVEST SUPLAC SA	Str. CODRULUI	0990-Activitati de servicii anexe pentru extractia mineralelor
PG COMPLEX INVEST SRL	Str. BICAZ	5229-Alte activitati anexe transporturilor
PHIDEX SRL	Str. PICTOR ION ANDREESCU	1610-Taierea si rindeluirea lemnului

PHONE EASY SRL	Str. EPISCOP ROMAN CIOROGARIU	4742-Comert cu amanuntul al echipamentului pentru telecomunicatii în magazine specializate
PIC FARM LOGISTIC S.R.L.	Str. Ludovic Szantay	0146-Cresterea porcinelor
PIROS SECURITY FORCE SRL	Str. EPISCOPIEI	8010-Activitati de protectie si garda
PITO TRANS SRL	Str. ABRUD	4939-Alte transporturi terestre de calatori n.c.a
PIZZA 5 COLTURI SRL	Str. OBEDENARU	5610-Restaurante
POLACH LOGISTICS & TRANSPORT SRL	Calea AUREL VLAICU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
POLICLINICA LASER SYSTEM SRL	P-ta SPITALULUI	8690-Alte activitati referitoare la sanatatea umana
POLYDIS SRL	Calea TIMISORII	4675-Comert cu ridicata al produselor chimice
PORTA KMI ROMANIA SRL	Str. III - ZONA INDUSTRIALA N-V	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie si tâmplarie, pentru constructii
POULTRY QUEEN SRL	Str. Metianu	4722-Comert cu amanuntul al carnilor si al produselor din carne, în magazine specializate
PQ PLAST SRL	Str. Radu Pancu	2932-Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule
PREMIER MOTORS SRL	Str. PETRU RARES	4511-Comert cu autoturisme si autovehicule usoare (sub 3,5 tone)
PRESTIGE SRL	Str. ZIMBRULUI	4730-Comert cu amanuntul al carburantilor pentru autovehicule în magazine specializate
PRESTIGE TRANSPORT SRL	Str. ZIMBRULUI	4519-Comert cu alte autovehicule
PRIMA PLUS SRL	Sos. ZIMANDULUI	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse

PRO BIOTIKA SRL	Str. DIMITRIE BONCIU	4690-Comert cu ridicata nespecializat
PROALF WORLDWIDE SRL	Str. LUCIAN BLAGA	5229-Alte activitati anexe transporturilor
PROCARS 97 SRL	Calea RADNEI	4531-Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule
PRODLACTA SRL	Str. HATEG	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
PROFI BETON SRL	Str. Câmpurilor	2363-Fabricarea betonului
PROFILE GALVANIZATE SRL	Str. DOROBANTILOR	2511-Fabricarea de constructii metalice si parti componente ale structurilor metalice
PUKA TRANSCOM SRL	Str. STEFAN TENETCHI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
PUMA TRANS SRL	Cart. FALEZA SUD	4931-Transporturi urbane, suburbane si metropolitane de calatori
QUARK MOTORS SRL FILIALA ARAD	Calea RADNEI	4511-Comert cu autoturisme si autovehicule usoare (sub 3,5 tone)
QUARTZ-ASIG BROKER DE ASIGURARE SRL	Str. POETULUI	6622-Activitati ale agentilor si broker-ilor de asigurari
RATIO-WEST SRL	Str. ION BUDAI DELEANU	1071-Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor si a produselor proaspete de patiserie
REAL FRIULI SRL	Str. IUSTIN MARSIEU	4611-Intermedieri în comertul cu materii prime agricole, animale vii, materii prime textile si cu semifabricate
RECONS SA	B-dul IULIU MANIU	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale

RECORD CENTER SRL	B-dul REVOLUTIEI	4711-Comert cu amanuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, bauturi si tutun
REMAT M.G. SA	Str. CÂMPUL LINISTII	3831-Demontarea (dezasamblarea) masinilor si echipamentelor scoase din uz pentru recuperarea materialelor
REPARATII CAMIOANE ARAD SRL	Aleea AZUGA	4520-Întretinerea si repararea autovehiculelor
RESCO SA	P-ta. UTA	4639-Comert cu ridicata nespecializat de produse alimentare, bauturi si tutun
RIVERO ALPIN SRL	Str. PIONIERILOR	4730-Comert cu amanuntul al carburantilor pentru autovehicule în magazine specializate
ROFA TEXTIL PRODUCT SRL	Str. CAMPURILOR	1412-Fabricarea de articole de îmbracaminte pentru lucru
ROKI ROMANIA MANUFACTURING SRL	Str. Stelelor	2932-Fabricarea altor piese si accesorii pentru autovehicule si pentru motoare de autovehicule
ROLAND AUTO PARK S.R.L.	Str. 9 MAI	4511-Comert cu autoturisme si autovehicule usoare (sub 3,5 tone)
ROLLING KERNELS SRL	Calea AUREL VLAICU	4621-Comert cu ridicata al cerealelor, semintelor, furajelor si tutunului neprelucrat
ROM - FUNGHI SRL	B-dul DRAGALINA	1039-Prelucrarea si conservarea fructelor si legumelor n.c.a.
ROMANA RESIDENCE PROPERTIES S.R.L.	Str. BICAZ	4110-Dezvoltare (promovare) imobiliara
ROMARC OVIDIU DESIGN SRL	Str. CIOBANULUI	4941-Transporturi rutiere de marfuri

ROMFILMS SRL	Str. NICOLAUS LENAU	2221-Fabricarea placilor, foliilor, tuburilor si profilelor din material plastic
ROMFRUIT HYPER DISTRIBUTION SRL	Str. POETULUI	4631-Comert cu ridicata al fructelor si legumelor
ROMPOLIMER COMPOSITES SRL	Str. POETULUI	4675-Comert cu ridicata al produselor chimice
ROMSAFE TRADE SRL	Str. ARMONIEI	4690-Comert cu ridicata nespecializat
ROTTEROM SRL	Str. IUSTIN MARSIEU	4669-Comert cu ridicata al altor masini si echipamente
ROWO SPEDITION SRL	Str. ARMONIEI	5229-Alte activitati anexe transporturilor
RUBIO TRADING & CONSULTING SRL	Str. DUNARII	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse
S F TOOLSHOP SRL	Str. CÂMPUL LINISTII	2573-Fabricarea uneltelor
S.Z. MASINI UNELTE SRL	Str. III - ZONA INDUSTRIALA NV	2841-Fabricarea utilajelor si a masinilor-unelte pentru prelucrarea metalului
SAARMIS INDUSTRIES SRL	B-dul REVOLUTIEI	3832-Recuperarea materialelor reciclabile sortate
SABINA TRANS FDC COMPANY SRL	Calea AUREL VLAICU	4939-Alte transporturi terestre de calatori n.c.a
SAFE GUARD SPEDITION SRL	Str. CRASNA	4941-Transporturi rutiere de marfuri
SAMGAS ROMANIA SRL	Str. MIERLEI	2651-Fabricarea de instrumente si dispozitive pentru masura, verificare, control, navigatie
SANAIDEA SRL	Calea AUREL VLAICU	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse
SANO FURAJARE MODERNA SRL	Str. TOAMNEI	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse
SASSUOLGRES SRL	Calea TIMISORII	4673-Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare

SATCOM PLUS SRL	Str. MILAN TABACOVICI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
SAVASANE SRL	Str. MILAN TABACOVICI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
SCHUNN INTERNATIONAL SRL	Calea RADNEI	4520-Întretinerea si repararea autovehiculelor
SELIN S SRL	Calea RADNEI	4674-Comert cu ridicata al echipamentelor si furniturilor de fierarie pentru instalatii sanitare si de încălzire
SIGSTAR TRUCK SRL	Str. STEFAN TENETCHI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
SILDOR PROD SRL	Calea 6 VÂNATORI	4690-Comert cu ridicata nespecializat
SILDOR TOTAL SERV SRL	Str. CALIMANESTI	4322-Lucrari de instalatii sanitare, de încalzire si de aer conditionat
SINAPIS SRL	Str. VASILE ALECSANDRI	4773-Comert cu amanuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
SIRE SRL	Calea ZIMANDULUI	2790-Fabricarea altor echipamente electrice
SISTEMA FLOOR HEATING SRL	Str. Constantin Ticu Dumitrescu	4674-Comert cu ridicata al echipamentelor si furniturilor de fierarie pentru instalatii sanitare si de încălzire
SITROM '97 SA	Str. CORNELIU COPOSU	0811-Extractia pietrei ornamentale si a pietrei pentru constructii, extractia pietrei calcaroase, ghipsului, cretei si a ardeziei
SMART MANAGEMENT INVEST SRL	B-dul DECEBAL	4110-Dezvoltare (promovare) imobiliara
SNE EUROPE SRL	Str. PRIVIGHETOAREI	2612-Fabricarea altor componente electronice
SNETOR EASTERN EUROPE S.R.L.	Str. POETULUI	4675-Comert cu ridicata al produselor chimice

SOCIETATE COOPERATIVA MESTESUGAREASCA ARTEX SCM	Str. Aurel Crisan	1413-Fabricarea altor articole de îmbracaminte (exclusiv lenjeria de corp)
SOCIETATEA COMERCIALA DE PRODUCTIE INDUSTRIALA DE APARATAJ, CENTRALIZARE SI TELECOMANDA CAI FERATE "SPIACT ARAD" SA	Calea 6 VÂNATORI	2599-Fabricarea altor articole din metal n.c.a.
SOCIETATEA DE INVESTITII FINANCIARE BANAT-CRISANA-SA	Calea VICTORIEI	6499-Alte intermediari financiari n.c.a.
SOFT NET CONSULTING SRL	Str. CERBULUI	6202-Activitati de consultanta în tehnologia informatiei
SORALI SERVICES 2003 SRL	B-dul REVOLUTIEI	8121-Activitati generale de curatenie a cladirilor
SPEED LINE IMPEX SRL	Calea AUREL VLAICU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
SPORT LINE SHOP SRL	Str. SLATINEI	4771-Comert cu amanuntul al îmbracamintei, în magazine specializate
STALMOT RO S.R.L.	Str. Poetului	4690-Comert cu ridicata nespecializat
STEFANO - COMPANY - LTD SRL	Str. MOBILEI	4636-Comert cu ridicata al zaharului, ciocolatei si produselor zaharoase
STIL EURO CONSTRUCT SRL	Str. ILARIE CHENDI	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
SWIFT EXPRESS SOLUTIONS S.R.L.	Str. CÂMPUL LINISTII	5229-Alte activitati anexe transporturilor
SYLC CON TRANS SRL	Str. TUDOR VLADIMIRESCU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
SYSTRONICS SRL	Str. III Zona Industriala Arad Vest	2612-Fabricarea altor componente electronice
SZAKAL METAL SRL	Calea TIMISORII	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse

TABAN TRAFIC SRL	Calea 6 VÂNATORI	4619-Intermedieri în comerțul cu produse diverse
TATSTYL GRUP SRL	Calea 6 VÂNATORI	4311-Lucrari de demolare a constructiilor
TB&C OUTSERT ROMANIA SRL	Str. OVIDIU	2229-Fabricarea altor produse din material plastic
TEBA IASI INDUSTRY SA	Str. PATRIA	6820-Închirierea si subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate
TECNOWIND EAST EUROPE SRL		2751-Fabricarea de aparate electrocasnice
TEHNODOMUS S.R.L.	Str. PETRU RARES	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
TEHNOSAD AGRICULTURA SRL	Str. CARAIMAN	4661-Comert cu ridicata al masinilor agricole, echipamentelor si furniturilor
TERRA CONSTRUCTION DDN SRL	Str. POETULUI	4312-Lucrari de pregatire a terenului
TEXCARGO SRL	Str. BICAZ	1394-Fabricarea de odgoane, frânghii, sfori si plase
TEXTILE MEDICALE SRL	Str. III	3250-Fabricarea de dispozitive, aparate si instrumente medicale si stomatologice
THETA COM SRL	Str. COL. CAIUS MIORENESCU	4632-Comert cu ridicata al carnilor si produselor din carne
TIRGURI, OBOARE SI PIETE SA	P-ta MIHAI VITEAZUL	6832-Administrarea imobilelor pe baza de comision sau contract
TOP SECURITY SERVICE SRL	Str. PIATA SIRBEASCA	8010-Activitati de protectie si garda
TRACON ELECTRIC SRL	Str. LIVIU REBREANU	4619-Intermedieri în comerțul cu produse diverse
TRANS AR TRUST INSTALATII S.R.L.	Calea 6 VÂNATORI	4221-Lucrari de constructii a proiectelor utilitare pentru fluide

TRANS CONSTRUCT IMPORT EXPORT SRL	Str. CRASNA	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
TRANSALEX SRL	Calea A.VLAICU SC.A	4941-Transporturi rutiere de marfuri
TRANS-CIM SRL	Str. DIGULUI	4211-Lucrari de constructii a drumurilor si autostrazilor
TRANSFORMATORUL SRL	Str. FAURILOR	2711-Fabricarea motoarelor, generatoarelor si transformatoarelor electrice
TRANSMIRCAM R.W.S. SRL	Str. STEAGULUI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
TRANSPORT INTERNATIONAL CONSTANTIN SRL	Str. OVIDIU	4941-Transporturi rutiere de marfuri
TRUCK ELEMENTS EXPRESS SRL	Str. VISINULUI	4531-Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule
TRUCK MOTORS SRL	Str. STUPILOR	4941-Transporturi rutiere de marfuri
TRUCK SERVICE SRL	Str. GHEORGHE DOJA	4941-Transporturi rutiere de marfuri
TUB COM OIL SRL	Str. PRAPORGESCU	4673-Comert cu ridicata al materialului lemnos si al materialelor de constructii si echipamentelor sanitare
TUSCANS IMPORT EXPORT SRL	Str. IUSTIN MARSIEU	4624-Comert cu ridicata al blanurilor, pieilor brute si al pieilor prelucrate
UNIVRO SRL	Str. Gheorghe Lazar	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
UTB SHOP S.R.L.	Str. CÂMPUL LINISTII	4791-Comert cu amanuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet
V.B.N.DOORS SRL	Calea BODROGULUI	1623-Fabricarea altor elemente de dulgherie si tâmplarie, pentru constructii

V.D.S. BALCAN TRADE SRL	Calea RADNEI	2229-Fabricarea altor produse din material plastic
VAEX SPEDITION SRL	Str. Ludovic Szantay	4632-Comert cu ridicata al carnilor si produselor din carne
VALEX LOGISTIC SRL	Calea BODROGULUI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
VAN BUTCO INTERNATIONAL SRL	B-dul REVOLUTIEI	4511-Comert cu autoturisme si autovehicule usoare (sub 3,5 tone)
VAN MIEGHEM TRANSPORT SRL	Str. DREPTATII	4941-Transporturi rutiere de marfuri
VAT ROMANIA S.R.L.	Str. ZONA INDUSTRIALA ARAD VEST str.I	2562-Operatiuni de mecanica generala
VDL - ROTTECH SRL	Str. I - ZONA INDUSTRIALA NV	2841-Fabricarea utilajelor si a masinilor-unelte pentru prelucrarea metalului
VEGAS CENTER WOOD HOUSE SRL	Str. SIRIEI	4120-Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
VERBITA SRL	Calea AUREL VLAICU	4532-Comert cu amanuntul de piese si accesorii pentru autovehicule
VERBITA TRUCK SRL	Calea AUREL VLAICU	4531-Comert cu ridicata de piese si accesorii pentru autovehicule
VEROFER SRL	Calea 6 VÂNATORI (INCINTA FERONERIA SA)	2572-Fabricarea articolelor de feronerie
VEST SELLER HOUSE SRL	Str. EPISCOP ROMAN CIOROGARIU	5610-Restaurante
VETAGRICA SRL	Calea RADNEI	7500-Activitati veterinare
VIDEO MATIC SRL	SPLAIUL GEN. MAGHERU	9200-Activitati de jocuri de noroc si pariuri
VINA VERA IMPEX SRL	B-dul IULIU MANIU	4619-Intermedieri în comertul cu produse diverse
VIVALIA REAL ESTATE DEVELOPMENT S.A.	Str. BICAZ	4110-Dezvoltare (promovare) imobiliara

VOESTALPINE AUTOMOTIVE COMPONENTS ARAD SRL	Str. AGRICULTORILOR	2550-Fabricarea produselor metalice obținute prin deformare plastică; metalurgia pulberilor
VOLANUL SA	Str. SIRIEI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
VOLANUL TRANSPORT INTERNATIONAL SRL	Str. SIRIEI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
VON MEISTER SRL	Calea AUREL VLAICU	2364-Fabricarea mortarului
WALLBERG REAL ESTATE DEVELOPMENT SRL	B-dul REVOLUTIEI	6810-Cumpararea si vânzarea de bunuri imobiliare proprii
WEKU TRADING SRL	Str. POETULUI	4690-Comert cu ridicata nespecializat
WEST DENTAL TEH-MED SRL	B-dul REVOLUTIEI	4646-Comert cu ridicata al produselor farmaceutice
WEST PROTGUARD SISTEM SRL	Str. BARABAS BELA	8010-Activitati de protectie si garda
WEST TRADE & MARKETING SRL	Str. ARMONIEI	8299-Alte activitati de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a.
WESTFIELD DEVELOPMENT SRL	B-dul Westfield	4110-Dezvoltare (promovare) imobiliara
WEST-STOP SRL	Str. STEFAN TENETCHI	4941-Transporturi rutiere de marfuri
WINE PRINCESS SRL	Str. OCTAVIAN GOGA	1102-Fabricarea vinurilor din struguri
WOW FRESH SRL	Calea AUREL VLAICU	1072-Fabricarea biscuitilor si piscoturilor; fabricarea prajiturilor si a produselor conservate de patiserie
ZEUS VIGOR SRL	Str. POETULUI	1520-Fabricarea încălțăminte
ZOEMBORIKI-FARM SRL	Calea AUREL VLAICU	4632-Comert cu ridicata al carnilor si produselor din carne

VIII. CHESTIONAR SOCIETĂȚI COMERCIALE

Consultarea mediului economic - PUG Arad

Municipiul Arad se află în procesul de actualizare a Planului Urbanistic General al Municipiului Arad, așadar un document de planificare valabil pentru 10-15 ani. Planul Urbanistic General cuprinde analize, reglementări și regulamentul local de urbanism pentru întreg teritoriul administrativ al unității de bază (suprafețe din intravilan, cât și din extravilan). Vă invităm să alocați 10 minute pentru a ne răspunde la câteva întrebări care se concentrează pe mediul de afaceri, urmărind nevoile și direcțiile de dezvoltare ale investitorilor locali.

1. Care este denumirea societății comerciale pe care o reprezentați?

2. Indicați tipul de activitate economică desfășurată de întreprinderea dumneavoastră:
a) Agricultură, silvicultură, pescuit | b) Industria extractivă | c) Industrie prelucrătoare | d) Producția și furnizarea de energie electrică și termică | e) Distribuția apei | f) Salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare | g) Construcții | h) Comerț | i) Repararea autovehiculelor | j) Transport și depozitare | k) Hoteluri și restaurante | l) Informații și comunicații | m) Intermedieri financiare și asigurări | n) Activități profesionale științifice și tehnice | o) Activități de servicii administrative și activități de servicii suport | p) Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public | q) Învățământ | r) Sănătate și asistență socială | s) Activități de spectacole culturale și recreative | t) Alte activități de servicii

3. Indicați mărimea întreprinderii după numărul de angajați:
a) până la 50 angajați | b) 51- 100 angajați | c) 101- 250 angajați | d) mai mult de 250 angajați

4. Care este zona unde vă desfășurați activitatea(puncte de lucru)
a) Municipiul Arad | b) localitățile periurbane | c) ambele/mixt

5. Care este zona din care vă asigurați resursele umane (navetism)
a) Municipiul Arad | b) localitățile periurbane (cel mult 30 km față de Arad) | c) localitățile periurbane (cel puțin 30 km față de Arad)

6. Care este intenția dumneavoastră pentru următorii 10 ani, în zona Aradului?
a) dezvoltare | b) păstrarea nivelului actual de activitate | c) diminuarea mijloacelor / relocare

7. Cum apreciați cooperarea cu autoritățile publice locale în perspectiva asigurării condițiilor de infrastructură, accesibilitate, reglementare pentru desfășurarea activității dumneavoastră?

a) foarte bună | b) bună | c) neutră | d) tangențială | e) inexistentă

8. Care sunt factorii la nivel local care vă limitează în prezent activitatea?

a) Nu sunt | b) Cererea insuficientă | c) Lipsa forței de muncă | d) Lipsa personal calificat | e) Infrastructură deficitară | f) reglementări urbanistice/de mediu constrângătoare

9. Care sunt motivele principale pentru care considerați Arad ca fiind o destinație investițională de succes?

10. Ce trebuie să realizeze suplimentar administrația locală, din punct de vedere urbanistic, pentru a facilita dezvoltarea mediului antreprenorial?

a) înființarea de noi parcuri industriale | b) creșterea calității vieții locuitorilor | c) dezvoltarea infrastructurii mari (accesibilitate în teritoriu) | d) dezvoltarea infrastructurii dedicate automobilelor (străzi, locuri pentru parcare) | e) dezvoltarea infrastructurii dedicate transportului în comun

11. Descrieți în câteva cuvinte viziunea dumneavoastră pentru dezvoltarea economică a Municipiului Arad

12. Vă rugăm să menționați orice alte aspecte considerați a fi importante pentru a fi luate în considerare în elaborarea Planului Urbanistic General

13. Vă rugăm să ne transmiteți adresa de e-mail pentru a vă putea transmite, la final, rezultatele chestionarului